

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วย
วิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity)

โดย
พระมหาเอกลักษณ์ เทพวิจิตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วย
วิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**THE DEVELOPMENT OF THE ACHIEVEMENT OF READING COMPREHENSION
OF PRATHOMSUKSA 6 STUDENTS USING DR-TA (DIRECTED READING-
THINKING ACTIVITY) METHOD**

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Master of Education Program in Teaching Thai Language

Department of Curriculum and Instruction

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2015

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์
การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed
Reading-Thinking Activity) ” เสนอโดย พระมหาเอกลักษณ์ เทพวิจิตร เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารัทสนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ ดร.บำรุง ชำนาญเรือ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา บัวสมบุญ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.อุบลวรรณ ส่งเสริม)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายวรุณ สุนทรโทท)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา บัวสมบุญ)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.บำรุง ชำนาญเรือ)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

...../...../.....

54255319: สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

คำสำคัญ: การอ่านจับใจความ / วิธีการสอนแบบ DR-TA

เอกลักษณ์ เทพวิจิตร: การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity). อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อ.ดร.บำรุง ชำนาญเรือ, ผศ.ดร.บุษบา บัวสมบูรณ์ และ ผศ.ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. 139 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ อำเภอสามปราน จังหวัดนครปฐม ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวนนักเรียน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Samples t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2558

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1..... 2..... 3.....

54255319: MAJOR : TEACHING THAI LANGUAGE

KEY WORD: READING COMPREHENSION / DR-TA METHOD

AKEKALAK TAPWIJITR: THE DEVELOPMENT OF THE ACHIEVEMENT OF READING COMPREHENSION OF PRATHOMSUKSA 6 STUDENTS USING DR-TA (DIRECTED READING-THINKING ACTIVITY) METHOD. THESIS ADVISORS: BAMROONG CHAMNANRUA, Ph.D., ASST.PROF. BUSABA BUASOMBOON, Ph.D. AND ASST.PROF.CHAIYOS PAIWITHAYASIRITHAM, Ed.D. 139 pp.

The purposes of this research were to: 1) compare reading comprehension achievement of Prathomsuksa 6 students before and after being taught by using DR-TA method. 2) study the students' opinions towards the DR-TA method. The sample of this research were 30 Prathomsuksa 6/4 students of Nakprasith School, Amphoe Sam Phran, Nakhon Pathom province. The research was conducted within the duration of the second semester of the academic year 2015.

The instruments used for this experiment were lesson plans, achievement and a questionnaire used to study the students' opinions toward using DT-TA method. The data were analyzed by mean ($\bar{x}$) standard deviation (S.D.), and dependent samples t-test.

The findings were as follows:

1. The achievement of reading comprehension of Prathomsuksa 6 students after using DR-TA method were significantly higher than before using DR-TA method at the .01 level.
2. The students' opinions toward DR-TA method were at high level.

Department of Curriculum and Instruction

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature.....

Academic Year 2015

Thesis Advisors' signature 1..... 2..... 3.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ ความเอาใจใส่การให้คำปรึกษา และแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ตลอดจนการตรวจแก้ไขข้อที่บกพร่องต่าง ๆ จาก อาจารย์ ดร.บำรุง ชำนาญเรือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา บัวสมบุญรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้วิจัยขออนุโมทนาขอบคุณอย่างสูงและตลอดจนขอเจริญพรขอบคุณคณาจารย์ในภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอนทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในการศึกษาเล่าเรียนซึ่งถือว่าเป็นสมบัติอันมีค่ายิ่งต่อผู้วิจัย

ขอเจริญพรขอบคุณ อาจารย์ ดร.อุบลวรรณ ส่งเสริม ประธานกรรมการตรวจสอบ วิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายวรุณ สุนทรโรทก ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอเจริญพรขอบคุณ คุณครูเครือวัลย์ เผ่าผึ้ง อาจารย์ปรีชา เสือพิทักษ์ อาจารย์ ดร. ปฎิธรรม สำเนียง ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือและช่วยปรับปรุงแก้ไขใน ส่วนที่บกพร่อง

ขอเจริญพรขอบคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ ร่วมรุ่น สาขาวิชาการสอนภาษาไทยทุกท่าน ที่คอย ให้คำปรึกษาและคอยช่วยเหลือในการศึกษาครั้งนี้ ตลอดจนถึงครูอาจารย์ พี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ที่สำนักเรียนวัดดาวดึงษารามทุกรูป ที่คอยส่งเสริมและให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

ขออนุโมทนาขอบคุณ พลอากาศตรีวิระศักดิ์ คุณประภา แก้วอำไพ และครอบครัว ที่ช่วยเหลือสนับสนุนทุนการศึกษา และอีกหลายท่านที่คอยช่วยเหลือสนับสนุนและให้กำลังใจ ในการทำวิจัยแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

อนึ่ง ขอคุณงามความดีและคุณประโยชน์ทั้งหลายที่เกิดจากการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอน้อมถวายเป็นสักการบูชาแด่พระเดชพระคุณพระเทพปริยัติวิธาน (บุศย์ โกวิท) ผู้ก่อตั้ง สำนักเรียนวัดดาวดึงษาราม พระเดชพระคุณ พระราชปริยัติเวที (สุชาติ กิตติปัญญา) รองเจ้าคณะ กรุงเทพมหานคร องค์อุปฆาตของผู้วิจัย พระเดชพระคุณพระสิริชัยโสภณ (บุญเสริม คมภีร์ปัญญา) เจ้าอาวาสวัดดาวดึงษาราม พระมหาสุทัศน์ ดิสุสรวาทิ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดดาวดึงษาราม พระเดช พระคุณพระครูเกษมวัชรกิจ (สุพรรณ รตนโชโต) ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่ต่อผู้วิจัย ตลอดจนท่าน ผู้เป็นบิดามารดาและผู้ที่มีอุปการคุณทุกท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
คำถามของการวิจัย.....	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	9
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	10
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม.....	11
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย.....	11
ทำไมต้องเรียนภาษาไทย	11
เรียนรู้อะไรในภาษาไทย	11
คุณภาพผู้เรียน	12
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง	13
หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราณ จังหวัด นครปฐม	13
วิสัยทัศน์.....	13

บทที่	หน้า
หลักการ.....	13
จุดหมาย.....	14
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	14
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน.....	14
สมรรถนะสำคัญอันพึงประสงค์.....	15
การอ่านจับใจความ.....	17
ความหมายของการอ่านจับใจความ.....	17
ความสำคัญของการอ่านจับใจความ.....	18
จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ.....	19
หลักในการอ่านจับใจความ.....	20
หลักจิตวิทยาที่นำมาใช้ในการสอนอ่านจับใจความ.....	22
ลักษณะของบทอ่านที่เหมาะสมกับวัย.....	24
การฝึกอ่านจับใจความ.....	25
องค์ประกอบในการอ่านจับใจความ.....	27
การสอนอ่านจับใจความ.....	28
การวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่านจับใจความ.....	31
ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ.....	33
วิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity)	
แนวคิดเกี่ยวกับการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity).....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
งานวิจัยในประเทศ.....	39
งานวิจัยต่างประเทศ.....	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
วิธีและขั้นตอนการวิจัย.....	42
ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการวิจัย.....	42
ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43

บทที่	หน้า
ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการวิจัย.....	50
ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล.....	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียน ก่อนและหลังการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA.....	52
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยวิธี การสอนอ่านแบบ DR-TA.....	53
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	56
สรุปผลการวิจัย.....	56
อภิปรายผล.....	57
ข้อเสนอแนะ.....	60
ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้.....	60
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	60
รายการอ้างอิง.....	61
ภาคผนวก.....	66
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
ภาคผนวก ข แผนการจัดการเรียนรู้.....	69
ภาคผนวก ค แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ.....	121
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	131
ประวัติผู้วิจัย.....	139

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	วิเคราะห์ข้อสอบเรื่องการอ่านจับใจความ..... 47
2	ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ (ก่อนเรียนและหลังเรียน) ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA 52
3	ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการสอน ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA..... 53
4	ประเมินความเที่ยงตรงของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความด้วย วิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) สูตร ค่าความเที่ยงตรง $IOC = \frac{\sum R}{N}$ 132
5	ประเมินความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ สูตร ค่าความเที่ยงตรง $IOC = \frac{\sum R}{N}$ 133
6	ประเมินความเที่ยงตรงของแบบสอบถามความคิดเห็น เรื่อง การอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) สูตร ค่าความเที่ยงตรง $IOC = \frac{\sum R}{N}$ 135
7	ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่าน จับใจความ จำนวน 45 ข้อ..... 136
8	แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ จำนวน 30 ข้อ..... 137
9	ผลการเรียนรู้ ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA 138

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะสามารถทำให้รับรู้เรื่องราวและทำความเข้าใจได้ตรงกัน และยังเป็นเครื่องมือสื่อความหมาย ที่สำคัญของมนุษย์ ช่วยให้ผู้หนึ่งได้รับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ภาษายังเป็นเครื่องมือแสดงให้ผู้อื่นได้ รู้ถึงความคิด ความรู้สึกและความต้องการของตนเอง ด้วยการใช้สัญลักษณ์ที่ตกลงใช้ในกลุ่มชน นั้น ๆ มนุษย์อาศัยทักษะทั้ง 4 ประการ คือ การฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน สร้างเสริมสติปัญญาและความรู้สึกนึกคิด พัฒนาอาชีพและบุคลิกภาพรวมทั้งสิ่งอื่น ๆ อีกมากให้กับตนเอง และสังคม ด้วยเหตุนี้ภาษาจึงมีบทบาทและความสำคัญสำหรับบุคคลทุกชาติดังพระราชดำรัส สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีที่พระราชทานแก่สมาคมครูภาษาไทย แห่งประเทศไทย เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2549 ความว่า

ภาษาเป็นสิ่งสำคัญของการรับประสบการณ์ การคิด การสร้างสรรค์ การปฏิบัติตน และการแสดงออก ภาษาเป็นส่วนที่แสดงบุคลิก...ภาษานอกจากเป็นศิลปะอันงดงามแล้ว ยังเป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีหน้าที่ถ่ายทอดความคิด เรื่องราว นำความรู้มาเล่าสู่กันฟัง แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2549)

ปัจจุบันสังคมเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว วิทยาการใหม่ๆเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา การรับรู้ข่าวสารเป็นไปอย่างง่ายดาย และมีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ทำให้คนไทยต้องศึกษาหาความรู้และค้นคว้าแหล่งข้อมูลต่างๆเพื่อศึกษาและทำความเข้าใจ แต่วิทยาการเหล่านี้ล้วนต้องอาศัยการอ่าน จึงจะทำความเข้าใจได้ถูกต้องและแม่นยำ ดังที่ ประเทิน มหาจันทร์ (2530: 6) ได้กล่าวว่า ปัจจุบันเป็นยุคของการศึกษาที่ไร้พรมแดน ข่าวสารข้อมูล หนังสือพิมพ์ และสื่อต่าง ๆ รวมถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีส่วนในการทำให้เกิดความรู้ใหม่ ๆ ขึ้น ดังนั้น การอ่านจะช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถเลือกแนวทางในการประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมกับความต้องการของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การอ่านจึงเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญมากในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ เพราะการอ่านช่วยเพิ่มพูนความรู้และโลกทัศน์ให้กว้างไกลมากยิ่งขึ้น

การอ่านถือเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่างๆ ฉะนั้นการอ่านจึงเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการฝึกฝน เพื่อการศึกษา

หาความรู้และพัฒนาชีวิต การอ่านนั้นนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้แนวคิดใหม่ ๆ ในการดำเนินชีวิตทั้งแก่ตนเอง และประโยชน์ส่วนรวมอีกด้วย นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้สอดคล้องกัน เช่น จินตนา ไบกาชยี่ (2534: 57) กล่าวว่า การอ่านเป็นกิจกรรมและเครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ได้ดีที่สุด มีความจำเป็นในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านเป็นการเรียน การศึกษาหาความรู้ เพื่อใช้ประกอบอาชีพในอนาคต วรรณิ โสมประยูร (2537: 120) ก็ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่าการอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญ และจำเป็นมากในการดำรงชีวิตของคนในยุคปัจจุบันเพราะวิทยาการต่าง ๆ ได้เจริญก้าวหน้ามาก และเป็นไปอย่างรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารก็ยังเพิ่มพูนความสำคัญในธุรกิจการงานมากขึ้น จนสภาพของสังคมกลายเป็นสังคมข่าวสาร เนื้อหาสาระทางวิชาการ ข้อมูลต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันจะต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจและสื่อสารความหมายกันได้ พนิศนันท์ บุญพามี (2542:3) กล่าวว่า การอ่านช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้ความคิด ทำให้คนเรามีความองอาจทางวุฒิปัญญาและความสามารถยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต และจิตวิญญาณของผู้อ่านให้เป็นที่ตั้งมั่นได้ด้วยตนเอง รวมทั้งพัฒนาสามารถพัฒนาคนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้อย่างดี และนภดล จันทร์เพ็ญ (2542: 74) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้สอดคล้องกันว่า การอ่านมีความสำคัญต่อมนุษย์อย่างยิ่ง โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่มีหนังสือให้เลือกอ่านได้มาก การอ่านช่วยให้เราสามารถหาความรู้ ความบันเทิงสร้างเสริมประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์แก่ชีวิตทั้งการศึกษา อาชีพ การงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ฉะนั้นการอ่านจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตเพราะการอ่านเป็นเครื่องมือหรือปัจจัยที่สำคัญในการแสวงหาความรู้ และยังช่วยพัฒนาศักยภาพทางด้านสติปัญญา พัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งแก่ตนเอง สังคม และประเทศชาติ

กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับทักษะการอ่านเป็นอย่างมากและยังได้กำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยด้านทักษะการอ่านไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1: การอ่านมาตรฐาน ท 1.1: ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน โดยกำหนดคุณภาพของผู้เรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ว่าต้องมีความสามารถอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำคำอธิบายในกลุ่มข้อความต่าง ๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนิน

ชีวิตได้ มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน (ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง, กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย, 2551: 15-16)

การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาคนั้นไม่ได้เป็นเพียงการรู้จักตัวอักษร และวิธีการอ่านเท่านั้น ผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนมุ่งสื่อมาได้ด้วย ต้องจับสาระ และความคิดของเรื่อง หยั่งรู้ความหมายที่แท้จริงที่ซ่อนอยู่ในถ้อยคำได้จึงจะทำให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการอ่านทุกครั้ง

การอ่านอีกวิธีหนึ่งที่สามารถจะพัฒนาทักษะการอ่านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ก็คือการอ่านจับใจความ เพราะสามารถช่วยให้ผู้อ่านหรือนักเรียนเข้าใจถึงเรื่องที่อ่านอย่างถูกต้อง เมื่อนักเรียนจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้นักเรียนก็สามารถวิจารณ์ว่าเรื่องที่อ่านดีหรือไม่ดีอย่างไร การอ่านจับใจความจึงมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาทักษะด้านการอ่านดังกล่าวทำให้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความสนใจและความสำคัญกับการอ่านจับใจความไว้เป็นจำนวนมาก ดังที่ ถนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล (2541: 55) ได้กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความนับว่าเป็นหัวใจของการอ่านทุกรูปแบบ เพราะหากจับใจความไม่ได้ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน หากต้องใช้ประโยชน์จากการอ่านนั้นก็ต้องกลับมาอ่านใหม่ทำให้เสียเวลา หากอ่านแล้วจับใจความได้ จำไว้หรือบันทึกไว้ได้ ก็จะใช้ประโยชน์ได้ทันที แวมยุราเหมือนนิล (2541: 15) ก็ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานสำคัญมาก สำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป เช่น ถ้านักเรียนจับใจความเรื่องที่อ่านไม่ได้ คือ ไม่รู้เรื่องก็ไม่สามารถอ่านเพื่อวิจารณ์ว่าเรื่องนั้นดีหรือไม่ดีก็ได้เลย นอกจากนี้ ศิริวรรณเสนา (2541: 40) กล่าวไว้ว่า ความเข้าใจในการอ่านถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะว่าถ้าผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่อ่านและไม่สามารถจับใจความจากสิ่งที่อ่านได้ ผู้อ่านก็ไม่สามารถที่จะนำสาระความรู้และข้อเสนอไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้ การอ่านนั้นก็ถือว่าเป็นการอ่านที่ไม่สมบูรณ์

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความนั้นเป็นหัวใจหลักที่สำคัญในการอ่าน เพราะถ้าผู้อ่านสามารถจับใจความได้แล้ว จะทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจสามารถแยกแยะข้อเท็จจริง จากเรื่องที่อ่านได้ อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านให้มากยิ่งขึ้น

ถึงแม้ว่าการอ่านและการอ่านจับใจความนั้นจะมีความสำคัญต่อการศึกษาเล่าเรียนและการแสวงหาความรู้ อีกทั้งยังมีการกำหนดให้มีเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนก็ตาม แต่ก็มักพบว่า การอ่านก็ยังคงมีปัญหาอยู่ก็คือ นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือ ดังที่ ฐริภัทร ทิศร (2543: 11) กล่าวว่า สิ่งที่เป็นสาเหตุให้เด็กไม่ชอบอ่านหนังสืออาจเป็นเพราะสื่อมวลชนด้านต่าง ๆ ทั้งโทรทัศน์ วิทยุทัศน์ คอมพิวเตอร์ เหล่านี้ล้วนแต่อำนวยความสะดวกให้เด็กเรียนรู้และทราบข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็วจึงทำให้เด็กสูญเสียเวลาที่จะได้อ่านหนังสือ และเด็กไม่ชอบอ่านหนังสือทำให้มีผลต่อการพัฒนาสติปัญญาด้วยเช่นกัน เขวลักษณ์ สุวรรณแห (2546: 43) ก็ได้กล่าวถึงปัญหาของการอ่าน

ไว้สอดคล้องกันว่า ปัจจุบันโลกเต็มไปด้วยเทคโนโลยีโทรคมนาคมและการสื่อสาร เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่ทำให้เกิดช่องทางในการแสวงหาความรู้มากมายและสะดวกรวดเร็ว ทำให้เด็กและเยาวชนไทย ในปัจจุบันนี้รับรู้สารสนเทศด้วยการฟัง และการดูมากกว่าการอ่านจึงทำให้เด็กไม่มีนิสัยรักการอ่านจึงส่งผลกระทบต่อเป็นผู้ที่ขาดการรับรู้ในเรื่องของสุนทรียภาพหรือความงามในเชิงวรรณกรรม

ส่วนปัญหาด้านการอ่านจับใจความมักพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ไม่สามารถสรุปประเด็นได้ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร ดังที่สมาคมการอ่านแห่งประเทศไทยได้ทำการวิจัยพบว่า เด็กอายุ 15-20 ปี (ระดับมัธยมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา) มีทักษะการอ่านไม่ดีพอ ไม่สามารถจับประเด็นสำคัญจากการอ่าน ซึ่งจับใจความสำคัญได้เพียงรายละเอียดปลีกย่อย (บันลือ พุกกะวัน, 2539: 28) นอกจากนี้ แวมยุรา เหมือนนิล (2541: 17) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นความเข้าใจเรื่องที่อ่านระดับต้น และเป็นพื้นฐานที่สำคัญมากสำหรับการอ่านในระดับสูงต่อไป เช่น ถ้านักเรียนอ่านจับใจความไม่ได้ก็เลยไม่สามารถอ่านเพื่อวิจารณ์ว่าเรื่องนั้นดีหรือไม่ดี ชัญมาส ต้นเสถียร (2544: 4) ก็ได้กล่าวถึงปัญหาของการอ่านจับใจความพอสรุปได้ว่า นักเรียนไม่สามารถอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ รวมทั้งไม่รู้วิธีการอ่านที่ถูกต้องเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ กิตติวดี บุญชื้อ และอัญญมณี บุญชื้อ (2549: 117) ก็ได้กล่าวไว้สอดคล้องกันว่า เด็กส่วนใหญ่อ่านออกเขียนได้ อ่านได้คล่อง แต่จับใจความไม่ได้เลยทำให้การอ่านไม่มีความหมายเพราะไม่รู้เรื่องหรือได้สาระความรู้จากเรื่องที่อ่านเท่าที่ควร

อนึ่ง จากผลการสอบวิชาภาษาไทยในสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัดที่ 3: อ่านจับใจความตามสื่อต่างๆระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม พบว่า ยังมีนักเรียนบางคนยังมีผลสัมฤทธิ์ไม่ผ่านเกณฑ์ คือ เมื่อนำคะแนนผลสอบมาคิดเป็นร้อยละ ปรากฏว่านักเรียนมีคะแนนร้อยละ 58.08 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้คือต้องมีคะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยที่สอนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับปัญหาด้านการสอนอ่านจับใจความ (ศรดา สีโรรังสี, 2555 และอุเทน ครุฑวิไล, 2555) ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยโรงเรียนนาคประสิทธิ์มีความเห็นพอสรุปได้ว่า นักเรียนมีปัญหาหลายประการได้แก่ ปัญหา นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการอ่านจับใจความ ไม่เข้าใจเนื้อหาและไม่สามารถอ่านจับใจความได้

การที่จะพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการอ่านจับใจความให้สูงขึ้นนั้น ครูผู้สอนควรหาวิธีการสอน สื่อการสอนและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาการสอนอ่านจับใจความให้แก่ นักเรียนและเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการอยากเรียนรู้ครูต้องคอยเอาใจใส่ดูแลนักเรียนให้ได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ นักเรียนจึงจะได้ฝึกอ่านอย่างถูกวิธี กล่าวคือ ครูควรมีสื่อการเรียน

การสอนที่สามารถส่งเสริมความเข้าใจ เรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียน หรือควรมีวิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น เทคนิคการสอน แบบฝึก และคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น ซึ่งเทคนิคหรือวิธีการสอนเหล่านี้ล้วนสามารถพัฒนาทักษะของนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ดังที่ ศุภรณ์ ภูวัต (2553: 2) กล่าวไว้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการแก้ปัญหาวิธีสอนเป็นเครื่องมือส่งเสริมให้นักเรียนอยากเรียนและตั้งใจเรียน และเกิดการเรียนรู้ ถ้าผู้สอนรู้จักใช้วิธีสอนที่ดีที่สุดที่เหมาะสมแล้วการสอนก็จะมีประสิทธิภาพโดยผู้สอนควรมีความคิดเกี่ยวกับการนำสื่อการเรียน และวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนให้มากขึ้นยิ่งขึ้น

วิธีสอนหรือเทคนิคการสอนนั้นมีอยู่หลากหลายวิธีด้วยกันดังที่กล่าวมา แต่วิธีการสอนเหล่านั้น ครูผู้สอนต้องเลือกให้เหมาะสมว่าวิธีใดบ้างเหมาะสมกับการเรียนการสอนอย่างไร กล่าวคือ เมื่อครูจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องตามหลักและวิธีการสอนของแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะทำให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น มีวิธีการสอนอีกรูปแบบหนึ่งที่มีจุดหมายเพื่อฝึกฝนทักษะด้านการอ่าน โดยให้ผู้อ่านกำหนดจุดประสงค์ในการอ่านด้วยการคาดเดาเนื้อหาที่จะอ่านล่วงหน้า คือ วิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Direct Reading- Thinking Activity) ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่ช่วยพัฒนาในด้านทักษะการอ่าน ทั้งนี้เพราะมุ่งสอนให้นักเรียนคิดเป็น และรักการอ่าน ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน จากการคาดเดาเนื้อเรื่องล่วงหน้า กระตุ้นให้นักเรียนอ่านเรื่องเพื่อค้นหาคำตอบจากการคาดเดา ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

สตาฟเฟอร์ (Stauffer, 1969: 96, อ้างถึงใน ดารา หวานสนิท, 2549: 28) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนอ่านแบบ DR-TA ว่ามีขั้นตอน ดังนี้ ขั้นวิเคราะห์และเตรียมการ ขั้นให้นักเรียนอ่านผ่าน ๆ เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง อ่านให้ละเอียดเพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน และอ่านซ้ำตอนที่ไมเข้าใจ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจบางตอน จากนั้นอ่านวิเคราะห์หรือสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน และขั้นให้นักเรียนทำกิจกรรมโดยให้นักเรียนอ่านจับใจความ แล้วตอบตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ต่อมา เทอร์นีย์ และเออเนต (Tierney and Eimet, 1995, อ้างถึงใน กอบแก้ว สกุกแก้ว, 2553: 38) ได้ปรับปรุงวิธีการสอนแบบ DR-TA ขึ้นใหม่ โดยแบ่งขั้นตอนการสอนออกเป็น 2 ช่วงหลักดังนี้ ช่วงที่ 1 กระบวนการอ่านและคิดแบ่งเป็น 4 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 การคาดเดา ขั้นที่ 2 การอ่าน ขั้นที่ 3 การแปลความหมาย และขั้นที่ 4 การตรวจสอบความเข้าใจ ช่วงที่ 2 การฝึกทักษะที่จำเป็น เป็นช่วงของการรวบรวมข้อมูลหลังจากการอ่านเนื้อเรื่องทั้งหมด และทบทวนความเข้าใจในการอ่านเป็นการสรุปเนื้อเรื่องทั้งหมด เพื่อเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ถูกต้องและแม่นยำมากขึ้น จากนั้นจึงให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด กอบกุล สกุกแก้ว (2553: 67) ได้กล่าวว่า การสอนอ่านแบบ DR-TA เป็นวิธีการที่มุ่งฝึกการใช้ความคิดใน

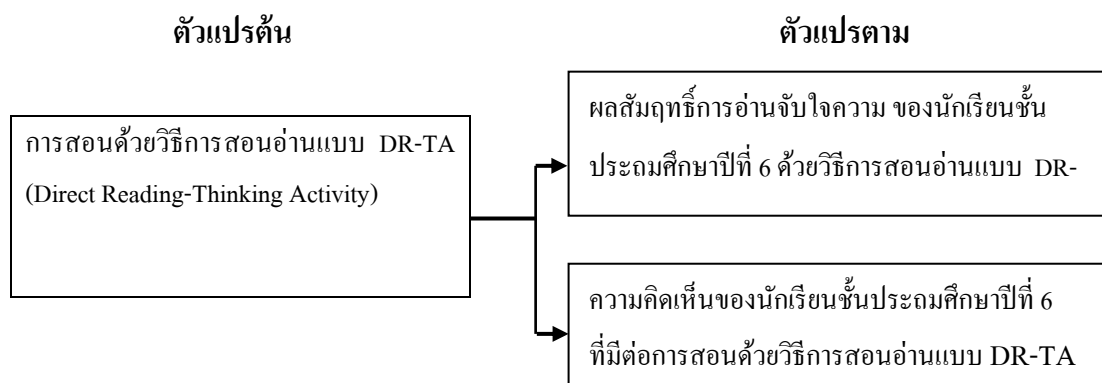

การคาดเดาเนื้อเรื่องล่วงหน้าอยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็นการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม และความรู้ใหม่ เข้ากับเรื่องทีอ่านเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของตนเองและยังเป็นวิธีการสอนที่ชี้ให้นักเรียนเป็น ศูนย์กลางเป็นส่วนช่วยส่งเสริมให้นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ DR-TA มีความสามารถอ่าน จับใจความสูงขึ้นได้ นอกจากนี้ จารุวรรณ คำบุญเรือง (2555: 57) ยังได้กล่าวว่าการสอนอ่านแบบ DR-TA สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการสอนประกอบเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 เป็นกระบวนการอ่านและการคิด แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การคาดเดา 2) การอ่านเนื้อเรื่อง 3) การแปลความหมาย และ 4) การ ตรวจสอบความเข้าใจ และช่วงที่ 2 เป็นกระบวนการฝึกสรุปสาระสำคัญ โดยการสรุปสาระสำคัญของเนื้อเรื่องและทำแบบฝึกหัด จึงทำให้เกิดการเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนได้ อย่างถูกต้องแม่นยำ

จากการศึกษาวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Direct Reading-Thinking Activity) ที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า การสอนอ่านแบบ DR-TA (Direct Reading-Thinking Activity) นั้นสามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้โดยเฉพาะการอ่านจับใจความของนักเรียน เพราะนอกจาก นักเรียนจะได้ฝึกอ่านและได้ตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านอย่างมีวัตถุประสงค์แล้ว นักเรียน ยังจะได้ร่วมกันอภิปรายปัญหาการอ่านด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Direct Reading-Thinking Activity) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะใช้วิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA เพื่อใช้ สอนอ่านจับใจความ และส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัยในภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำถามของการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA สูงกว่าก่อนได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ ตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม จำนวน 9 ห้องเรียน รวม 379 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มด้วยวิธีการจับสลาก
2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาสำหรับการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

ตัวแปรต้น คือ การสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

ตัวแปรตาม คือ

  1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่านโดยใช้บทอ่านจาก ข่าว บทความ สารคดี และนิทานเรื่องสั้น

4. ระยะเวลาในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ใช้เวลาในการทดลอง 5 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ให้ตรงกัน ผู้วิจัยได้นิยามความหมายของคำต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. การอ่านจับใจความ หมายถึง การจับใจความของเรื่องที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้กับผู้อ่าน โดยผู้อ่านต้องค้นหาสาระของเรื่องเพื่อให้ทราบว่า เรื่องที่อ่านนั้นผู้เขียนต้องการสื่ออะไร จะทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจสาระและลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่ได้อย่างถูกต้อง และเป็น การเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านให้มากยิ่งขึ้น

2. วิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Direct Reading-Thinking Activity) หมายถึง วิธีการสอนอ่านตามขั้นตอนการสอนของ เทอร์นีย์ และเออเนต (Tierney and Eimmet, 1995, อ้างถึงใน กอบแก้ว สกุลแก้ว, 2553: 38) ซึ่งแบ่งขั้นตอนการสอนออกเป็น 2 ช่วงหลัก ดังนี้ ช่วงที่ 1 กระบวนการอ่านและคิด แบ่งเป็น 4 ขั้น ขั้นที่ 1 การคาดเดา ขั้นที่ 2 การอ่าน ขั้นที่ 3 การแปลความหมาย ขั้นที่ 4 การตรวจสอบความเข้าใจ และช่วงที่ 2 การฝึกทักษะที่จำเป็น เป็นช่วงของการรวบรวมข้อมูลหลังจากการอ่านเนื้อเรื่องทั้งหมด และทบทวนความเข้าใจในการอ่าน โดยครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อเรื่องทั้งหมดเป็นการเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ถูกต้องและแม่นยำมากขึ้นจากนั้นจึงให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

3. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ หมายถึง คะแนนความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนที่วัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

4. ความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านเนื้อหา และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้

5. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนนาครประสิทธิ์ ตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้สำหรับครูและผู้สนใจในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการนำวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ และในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการอ่านประเภทอื่นๆ
2. ได้แนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) โรงเรียนนาคประสิทธิ์ ตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนนาคประสิทธิ์ ตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
2. การอ่านจับใจความ
  - 2.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ
  - 2.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ
  - 2.3 จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ
  - 2.4 หลักในการอ่านจับใจความ
  - 2.5 หลักจิตวิทยาที่นำมาใช้ในการสอนอ่านจับใจความ
  - 2.6 ลักษณะของบทอ่านที่เหมาะสมกับวัย
  - 2.7 การฝึกอ่านจับใจความ
  - 2.8 องค์ประกอบในการอ่านจับใจความ
  - 2.9 การสอนอ่านจับใจความ
  - 2.10 การวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่านจับใจความ
  - 2.11 ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ
  - 2.12 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ
3. วิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity)
แนวคิดเกี่ยวกับการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity)
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนาคประสิทธิ์ ตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน
จังหวัดนครปฐม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ทำไมต้องเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมการทำงาน และดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสาน ให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ข้อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกรักคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิด ความซาบซึ้งและภูมิใจ ในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบาย ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในกลุ่มมีต่าง ๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความ สำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนิน ชีวิตได้ มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่าง ๆ เขียนแสดงความรู้สึกรักและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่าง สร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

พูดแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟัง และดู ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและ ดูโฆษณาอย่างมีเหตุผล พูดตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่าง ๆ อย่างชัดเจน พุดรายงานหรือประเด็น ค้นคว้าจากการฟัง การดู การสนทนา และพูดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการดู และพูด

สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ สำนวน คำพังเพยและสุภาษิต รู้และเข้าใจ ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยค และคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสี่ กลอนสุภาพ และกาพย์ยานี ๑๑

เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลง พื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดได้

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 1: การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1: ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2: การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1: ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3: การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1: สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกลงในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4: หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1: เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของ ภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5: วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1: เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนาคประสิทธิ์ ตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม วิสัยทัศน์

ภายในปี 2558 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ มุ่งเน้นจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา โดยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ ตระหนักถึงความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลกที่ดี มีคุณธรรม ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมุ่งพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคม ภายใต้การบริหารจัดการ แบบมีส่วนร่วม ร่วมผู้มาตรฐาน

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐาน การเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

1. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

1.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

1.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

1.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

1.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

- 2.1 รักชาติศาสนา กษัตริย์
- 2.2 ซื่อสัตย์สุจริต
- 2.3 มีวินัย

- 2.4 ใฝ่เรียนรู้
- 2.5 อยู่อย่างพอเพียง
- 2.6 มุ่งมั่นในการทำงาน
- 2.7 รักความเป็นไทย
- 2.8 มีจิตสาธารณะ

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ท 16101 ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลา 160 ชั่วโมง/ปี

อ่านออกเสียงบทร้อยกรอง บทร้อยแก้ว งานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยาย การพรรณนา ความหมาย โดยนัย วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น แยกข้อเท็จจริง และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านและมีมารยาทในการอ่านเขียนสื่อสาร แผนภาพโครงเรื่อง แผนภาพความคิด ย่อความ จดหมาย เขียนแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น เขียนเรื่องจากจินตนาการ และกรอกแบบรายการต่าง ๆ ด้วยลายมือบรรจงอย่างมีมารยาทในการเขียน

พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า พร้อมทั้งวิเคราะห์ ตั้งคำถาม ตอบคำถามเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล และมีมารยาท

ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค จำแนกส่วนประกอบของประโยค เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาดialect บอกลำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย แต่งบทร้อยกรอง ใช้คำราชาศัพท์และสำนวน สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรม ระบุนิยามและข้อคิด อธิบายคุณค่าและท่องจำบทอาขยาน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกทำการทดลองในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ขั้วงานประสานเสียง สาระการเรียนรู้แกนกลาง เรื่องการอ่านจับใจความตามสื่อต่าง ๆ โดยใช้บทอ่านจาก ข่าว บทความ สารคดี นิทาน และเรื่องสั้น ๆ มาเป็นบทอ่านเพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกอ่านจับใจความ ในการทดลองผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาในการทดลอง 5 วัน รวมทั้งหมด 10 ชั่วโมง โดยมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนอีก 2 ชั่วโมง

การอ่านจับใจความ

ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ เป็นทักษะที่ต้องใช้การฝึกฝนจากการอ่านอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะ
ทำให้ผู้อ่านสามารถอ่านได้อย่างรวดเร็วและจับใจความได้อย่างถูกต้อง หากไม่มีการอ่านอย่าง
สม่ำเสมอจะทำให้ผู้อ่านต้องใช้เวลาในการอ่านเพิ่มมากขึ้นและไม่สามารถจับใจความของเรื่อง
ที่อ่านได้อย่างครบถ้วน มีผู้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

คนชา วงศ์ระชะชัย (2542: 156) ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่าน
จับใจความเป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่องในระดับต้น และเป็นพื้นฐานสำหรับการอ่าน
ในระดับสูงต่อไป และเพื่อพัฒนาตนเองทั้งในด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคมถ้าผู้อ่านไม่สามารถ
จับใจความสำคัญของเนื้อหาเรื่องที่อ่านได้ ก็คงไม่สามารถอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์หรือประเมินค่า
ต่อไปได้

รัฐจิต แก้วจำปา (2544: 15) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่าเป็นการอ่าน
ที่สามารถจับใจความได้ หรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ครบถ้วน ถูกต้องตรงตามเจตนาของ
ผู้สื่อ

ประพนธ์ เรืองณรงค์ (2545: 11-24) กล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า
การอ่านเพื่อจับใจความ เป็นการอ่านเพื่อเก็บสาระหรือใจความของเรื่องเพื่อหาความสำคัญ และ
พัฒนาด้านการคิด

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 188) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความ
ไว้ว่าเป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วน ใจความสำคัญและ
ส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

วันเพ็ญ คุณพิริยะทวี (2548: 46) ได้ให้ความหมายการอ่านจับใจความไว้ว่าเป็น
กระบวนการอ่านเพื่อทำความเข้าใจความหมายของข้อความหรือเนื้อเรื่องสามารถตั้งคำถามตอบ
คำถามและลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง

สรุปว่า ความหมายของการอ่านจับใจความคือ การจับใจความของเรื่องที่ผู้เขียน
ต้องการสื่อให้กับผู้อ่าน โดยผู้อ่านต้องค้นหาสาระของเรื่องเพื่อให้ทราบว่า เรื่องที่อ่านนั้นผู้เขียน
ต้องการสื่ออะไร จะทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจสาระและลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านได้อย่าง
ถูกต้อง และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านให้มากยิ่งขึ้น

ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

การอ่านนั้นเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ทั้งในด้านการศึกษ่าเล่าเรียนและการใช้ชีวิตประจำวัน ดังนั้น การอ่านจับใจความนั้นจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาทักษะด้านการอ่าน ดังที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ เช่น

สมบัติ มหารศ (2523: 43) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่าการอ่านจับใจความยอมทำให้คนเรามีความฉลาด รอบรู้ และเป็นนักปราชญ์ได้ในอนาคต ดังนั้น ต้องให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความพร้อมและพัฒนานิสัย และการอ่านจับใจความบ่อย ๆ ย่อมทำให้เข้าใจความหมายของคำจำได้ดีและอ่านได้เร็วขึ้นตลอดจนเป็นการเพิ่มความสนใจในการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ

สมถวิล วิเศษสมบัติ (2525: 38) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ที่สำคัญที่สุด และการฝึกฝนการอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ที่สำคัญที่สุดและการฝึกฝนการอ่านจับใจความทำให้ผู้อ่าน อ่านหนังสือเป็น นอกจากนี้ การอ่านจับใจความยังเป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้มีความรู้สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข

วาวแวว โรงสะอาด (2530: 38) กล่าวว่าความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านจับใจความ นักเรียนที่อ่านได้เข้าใจและจับใจความสำคัญไม่ได้จะเบี่ยงเบนต่อการเรียน มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนรวมไปถึงไม่เกิดนิสัยรักการอ่านและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ดีเท่าที่ควร

ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล (2541: 55) กล่าวว่า การอ่านจับใจความนับว่าเป็นหัวใจของการอ่านทุกรูปแบบ เพราะหากจับใจความไม่ได้ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน หากต้องใช้ประโยชน์จากการอ่านนั้นก็ต้องกลับมาอ่านใหม่ ทำให้เสียเวลา หากอ่านแล้วจับใจความได้ จำไว้หรือบันทึกไว้ได้ก็จะใช้ประโยชน์ได้ทันที

แวมมยุรา เหมือนนิล (2541: 15) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ เป็นพื้นฐานสำคัญมากสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป เช่น ถ้านักเรียนจับใจความเรื่องที่อ่านไม่ได้ คือ ไม่รู้เรื่องก็เลยไม่สามารถอ่านเพื่อวิจารณ์ว่าเรื่องนั้นดีหรือไม่ดีได้เลย

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ที่สำคัญในการทำให้เข้าใจความหมายของเรื่องราวต่าง ๆ ที่อ่านได้อย่างถูกต้อง การฝึกอ่านจับใจความบ่อย ๆ สามารถทำให้เข้าใจความหมายของเรื่องราวที่อ่าน จำได้ดี และอ่านได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ตลอดจนเป็นการเพิ่มความสนใจในการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ อีกด้วย

จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการอ่านทุกประเภท การที่ผู้อ่านจะสามารถอ่านจับใจความได้ดี ผู้อ่านต้องมีจุดมุ่งหมายในการอ่านจึงจะทำให้การอ่านนั้นเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ดังนี้

สมบัติ มหารศ (2523: 68) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนอ่านและจับใจความได้ ไม่ใช่เพียงเพื่อเรียนจบภายในชั่วโมงเท่านั้น เพื่อให้กิจกรรมการอ่านมีความหมาย การอ่านจึงควรเป็นการอ่านจากเอกสารนอกเหนือจากหนังสือเรียนและหนังสือไม่ควรหนาจนเกินไป ควรจับเวลาให้พอเหมาะกับเนื้อเรื่อง
2. ให้ผู้อ่านสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องราวที่อ่านว่ามีสาระอะไรบ้าง โดยเล่ารายละเอียดได้ชัดเจนเพื่อแสดงว่าผู้อ่านมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน
3. อ่านเพื่อปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำ
4. ฝึกการใช้สายตา นิยมการอ่านเพื่อฝึกการอ่านเร็วและตอบคำถามได้ถูกต้องแม่นยำ
5. อ่านเพื่อสรุปหรือย่อเรื่องที่อ่านเกี่ยวกับอะไร
6. อ่านแล้วสามารถคาดการณ์ ทำนายเรื่องว่าจะลงเอยอย่างไร
7. อ่านและทำรายงานย่อสรุป มีการฝึกโน้ตย่อ
8. อ่านเพื่อหาความจริง และแสดงข้อคิดเห็นได้

ศิริพร ลิ้มตระกูล (2534: 99-100) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความไว้ 6 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 ผู้อ่านจับใจความมุ่งอ่านรายละเอียดของเนื้อเรื่องโดยไม่คำนึงถึงอัตราเร็วในการอ่าน เป็นการอ่านอย่างละเอียดเพื่อจะได้ไม่พลาดเนื้อหาที่สำคัญ ซึ่งผู้อ่านมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำรายละเอียดของเรื่องไปใช้ประโยชน์ หรืออ่านเพื่อความบันเทิง

ประเภทที่ 2 ผู้อ่านจับใจความมุ่งอ่านเรื่อง เพื่อเสริมความมั่นใจให้กับตนเองเป็นการอ่านที่ผู้อ่านเคยมีความรู้ในเรื่องนั้นมาก่อนแล้วแต่ลืมรายละเอียด จึงต้องอ่านอีกครั้งผู้อ่านไม่จำเป็นต้องอ่านรายละเอียดทุกตอนแต่จะอ่านจับใจความอย่างคร่าว ๆ เพื่อให้ระลึกได้เป็นการทบทวนเนื้อเรื่องเพื่อให้เกิดความมั่นใจ

ประเภทที่ 3 ผู้อ่านจับใจความมุ่งทำความเข้าใจกับคำศัพท์ใหม่ ๆ โดยใช้เนื้อหาของเรื่องสื่อ การอ่านจึงมักใช้การสำรวจและตรวจสอบ ซึ่งการอ่านลักษณะนี้ผู้อ่านมักนำไปใช้ประโยชน์ในการอ่านจับใจความเรื่องที่เป็นวิชาการในระดับสูง

ประเภทที่ 4 ผู้อ่านจับใจความมุ่งอ่านเพื่อพัฒนาความคิดให้กว้างไกลเป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องอ่านอย่างละเอียดเพื่อพัฒนาข้อมูลให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนด เช่น การอ่านโดย

ใช้วิธีคาดคะเนตามแนวทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งลักษณะการคาดคะเนจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถรวบรวม โดยใช้วิธีอ่านจับใจความแล้ววิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินผลต่อไป

ประเภทที่ 5 ผู้อ่านจับใจความมุ่งเน้นอัตราเร็วในการอ่าน เป็นการอ่านที่ผู้อ่าน ต้องการจับใจความสำคัญของเรื่องในเวลาที่ย่ำกักและต้องอ่านให้ได้เนื้อเรื่องมากที่สุด

ประเภทที่ 6 ผู้อ่านจับใจความมุ่งอ่าน เพื่อศึกษาเนื้อหาของเรื่องที่ตนไม่เคยมีพื้นความรู้ มาก่อนเป็นการอ่านที่ผู้อ่านมักใช้วิธีอ่านจับใจความในลักษณะสำรวจและตรวจสอบคือในขั้น สำรวจจะใช้วิธีกวาดสายตาดูเนื้อหาอย่างคร่าว ๆ และขั้นตรวจสอบด้วยการอ่านอย่างละเอียด อีกครั้งหนึ่ง

วรรณิ โสมประยูร (2537: 127-129) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า

1. อ่านเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
2. อ่านเพื่อหารายละเอียดของเรื่อง
3. อ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ข้อมูลที่ได้
4. อ่านเพื่อหาประเด็นว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อจริง
5. อ่านเพื่อบอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
6. อ่านเพื่อบอกประโยชน์ของสิ่งที่อ่านได้
7. อ่านเพื่อปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำ
8. อ่านเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
9. อ่านเพื่อถ่ายทอดจินตนาการจากการอ่าน
10. อ่านเพื่อสรุปเรื่องราวที่อ่านและย่อเรื่องได้

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความมุ่งหมายเพื่อจับใจความของเรื่องที่อ่านว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร โดยสำรวจรายละเอียดและใจความ เพื่อให้เข้าใจความหมายและแนวคิดของ ผู้เขียนและเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องและตรงกัน

หลักในการอ่านจับใจความ

การอ่านแต่ละประเภทนั้นย่อมจะต้องมีหลักในการอ่านด้วยกันทั้งนั้น การอ่าน จับใจความก็เหมือนกันผู้อ่านต้องมีหลักในการอ่าน เพื่อที่ผู้อ่านจะสามารถอ่านเรื่องราวและ สามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง ดังที่ บันลือ พุกกะวัน (2530: 145-146) กล่าวไว้ว่า การอ่านจับใจความ ผู้อ่านต้องอ่านตั้งแต่ชื่อเรื่องและจุดประสงค์การอ่านคืออะไร จากนั้นอ่านให้ จบอย่างคร่าวๆ เพื่อดูว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับเรื่องอะไร พิจารณาใจความสำคัญ ถ้าเป็นหนังสือทั้งเล่ม ควรอ่านสารบัญก่อน ขั้นต่อไปก็อ่านโดยละเอียด ในขณะที่อ่านก็ตั้งคำถามว่าเรื่องที่อ่านเป็นเรื่อง เกี่ยวกับอะไร เกิดขึ้นที่ใด เมื่อไร อย่างไร และผู้เขียนมีจุดหมายอย่างไรในการเสนอเรื่องนี้

จากนั้นนำมาเรียบเรียงเป็นภาษาของผู้อ่านเองและประการสำคัญควรฝึกการอ่านจับใจความ อยู่เสมอจะช่วยให้การอ่านจับใจความดีขึ้น

กาญจนา วิชญูปกรณ์ (2533: 125-126) ได้กล่าวถึงหลักสำคัญในการอ่านจับใจความว่า คือ การสังเกตและทำความเข้าใจประโยค ข้อความ และคำต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถ จับความและเข้าใจได้เร็วขึ้นและจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับย่อหน้าหรืออนุเฉท

สนิท ตั้งทวี (2538: 310) กล่าวถึงหลักสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่าควรอ่านเรื่อง อย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจ และให้อ่านอย่างละเอียดอีกครั้ง เมื่ออ่านแล้วถามตัวเองว่า เรื่องนี้มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม และรวบรวมคำตอบทั้งหมด มาเรียบเรียงให้สละสลวยและ เหมาะสมตามลำดับความสำคัญของเนื้อหา

แววมยุรา เหมือนนิล (2541: 25-26) กล่าวถึงกลวิธีการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่าการอ่านจับใจความของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรเริ่มต้นจากการอ่านจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า ให้ได้ถูกต้องก่อน เพราะข้อความตอนหนึ่งหรือย่อหน้าหนึ่ง แม้มีใจความหลายอย่างแต่จะมี ใจความสำคัญที่สุดย่อหน้าเพียงใจความเดียว ถ้าเรื่องหนึ่งมีหลายย่อหน้าย่อมแสดงว่ามีใจความ สำคัญหลายประเด็น เมื่อนำประเด็นสำคัญในแต่ละย่อหน้ามาพิจารณาร่วมกันแล้วจะทำให้สามารถ จับแก่นเรื่องหรือแนวคิดสำคัญที่สุดของเรื่องทั้งหมดได้ง่ายขึ้น ใจความสำคัญในแต่ละย่อ หมายถึง ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นไว้ทั้งหมด ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า ส่วนมากมักอยู่ในประโยคใดประโยคหนึ่งของย่อหน้า

ศิริพร ลิ้มตระการ (2542: 26) ได้แนะวิธีการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความ เนื้อเรื่องที่อ่านจากย่อหน้า หรือจากข้อความต่อเนื่องที่ผู้เขียนไม่ตั้งประเด็นเขียนและไม่มีการขยาย ความประเด็นที่ตั้งไว้แต่เขียนไปเรื่อย ๆ นั้นทำให้อ่านได้ยาก ผู้อ่านต้องอาศัยการวิเคราะห์ โครงสร้างของประโยค ข้อความ ย่อหน้า จึงจะเข้าใจความหมาย แต่สำหรับงานเขียนที่มีโครงสร้าง กระชับเป็นระบบผู้อ่านจะสามารถจับใจความได้ง่ายการอ่านประเภทนี้เป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อจับใจความทั่วไป ซึ่งแบ่งออกได้ 2 อย่าง คือ

1. ใจความสำคัญหรือใจความหลัก ให้ตั้งคำถามว่า ย่อนี้กล่าวถึงใครหรืออะไร กล่าวถึงบุคคลนั้นหรือสิ่งนั้นว่าอย่างไร

2. ใจความรอง คือ รายละเอียดที่เป็นข้อมูลสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจน ยิ่งขึ้นอาจเป็นตัวอย่างเหตุผล และสถานการณ์ต่าง ๆ

การอ่านเป็นกระบวนการทางความคิดที่ผู้อ่านใช้ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างและคำศัพท์ ของภาษานั้นรวมกับความรู้ที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่มีอยู่เดิมเพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่ย่าน ดังนั้น ถ้าผู้อ่าน มีความรู้เดิมหรือความรู้พื้นฐานอยู่มากก็เข้าใจเรื่องที่ย่านง่ายและรวดเร็ว ในทางตรงข้ามถ้าผู้อ่าน

มีความรู้เดิมหรือความรู้พื้นฐานอยู่ไม่เพียงพอก็จะทำให้เข้าใจเรื่องที่ยากและอ่านได้ช้า สำหรับการหารายละเอียดนั้น ก็ทำได้โดยการตั้งคำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 189) ได้กำหนดแนวทางในการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านได้ชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดการอ่านได้อย่างเหมาะสมและสามารถจับใจความหรือคำตอบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น
2. สำรวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าว ๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจง ในการใช้หนังสือ ภาคผนวก ฯลฯ เพราะส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว
3. ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าเป็นประเภทใด เช่น สารคดี ตำรา และบทความ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางในการอ่านจับใจความสำคัญได้ง่าย
4. ใช้ความสามารถทางภาษาในการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่าง ๆ อย่างถูกต้อง และรวดเร็ว
5. ใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบ จะทำให้เข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

สรุปว่า หลักในการอ่านจับใจความ คือ ผู้อ่านต้องมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดการอ่านได้อย่างถูกต้อง เวลาอ่านผู้อ่านต้องเก็บใจความของย่อหน้าในการอ่านทุกครั้ง ผู้อ่านจะต้องฝึกอ่านเป็นประโยคและนำพื้นฐานความรู้ในการใช้ภาษามาช่วยให้เข้าใจได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น หลังการอ่านจบทุกครั้งควรมีการตั้งคำถามในใจจากเรื่องที่อ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ควรทราบจุดมุ่งหมายของผู้เขียนว่าต้องการอะไร แล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องแล้วเรียบเรียงใจความสำคัญด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น ผู้อ่านต้องฝึกการอ่านจับใจความอย่างสม่ำเสมอ และรู้จักสังเกตลักษณะของใจความสำคัญว่าอยู่ตอนใดตอนหนึ่งของประโยคหรือย่อหน้า จะสามารถทำให้เข้าใจและจับใจความของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

หลักจิตวิทยาที่นำมาใช้ในการสอนอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาโดยตรง ปัจจัยทางจิตวิทยาส่งผลต่อการอ่านเป็นอันมาก นักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการอ่านจับใจความนอกจากจะมีปัญหากับการอ่านแล้วยังมีปัญหาด้านจิตวิทยาอีกด้วย ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 97) ได้กล่าวถึงทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike) ซึ่งเน้นทางด้านสติปัญญาโดยกล่าวว่า ผู้มีสติปัญญาดีจะสามารถรับรู้และอ่านจับใจความได้ในเวลาอันรวดเร็ว ตรงกันข้ามกับผู้ที่มีสติปัญญาไม่ดี จะใช้เวลาอ่านเพิ่มขึ้น ดังนั้นการให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนบ่อย ๆ เป็นวิธีการหนึ่ง ที่ช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความดีขึ้น

2. ทฤษฎีการใช้สิ่งเร้าและการตอบสนอง เน้นการกระทำซ้ำ ๆ จนตอบสนองอัตโนมัติ ดังนั้น การจัดหาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสนใจก็เป็นสิ่งเร้าที่ช่วยให้เกิดความต้องการที่จะอ่าน ผลที่ได้ คือ การตอบสนองที่ดี

3. ทฤษฎีของเกสตัลท์ (Gestalt) เน้นความสำคัญของการจัดเตรียม คือ กฎของการรับรู้ที่ประยุกต์เข้ามาสู่การสอนอ่าน ซึ่งแยกเป็นกฎ 3 ข้อ คือ

3.1 กฎความคล้ายกัน เป็นการจัดสิ่งทีคล้ายกันไว้ด้วยกัน เช่น คำที่คล้ายกัน โครงสร้างประโยค เนื้อเรื่อง รวมทั้งสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน หากจัดไว้เป็นหมวดหมู่ก็จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

3.2 กฎของความชอบ เป็นหลักสำคัญของการสอนอ่านจับใจความหากนักเรียนได้อ่านในสิ่งที่ตนชอบ ก็จะช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีความหมายต่อตัวนักเรียน

3.3 กฎของความต่อเนื่อง เป็นการพิจารณาโครงสร้างของการสอนอ่านให้ลักษณะต่อเนื่องกัน ทั้งนี้เพื่อให้มีการพัฒนาการอ่านเป็นไปโดยไม่หยุดชะงัก

4. ทฤษฎีประสบการณ์เดิม มีแนวความคิดเชื่อว่า ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนมีผลต่อการเรียนรู้ เพราะในการเรียนรู้ผู้เรียนจำเป็นต้องนำความรู้เดิมที่เก็บสะสมไว้เข้ามาช่วยในการตีความเพื่อให้เข้าใจความรู้ใหม่ได้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้มีทฤษฎีที่เกี่ยวกับการอ่าน ซึ่งได้แก่ ทฤษฎีการลำดับความสำคัญของข้อความ และการวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อความ อันเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ ซึ่งแลพ และฟลัด (Lapp and Flood, อ้างถึงใน วัฒนา วิชิตชาญ, 2546: 40) ได้รวบรวมไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีเน้นการจัดลำดับใจความสำคัญ ทฤษฎีนี้เน้นการอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับหลักจิตวิทยา 2 ประการ คือ การรู้ข่าวสาร และเมื่อรับข่าวสารแล้วนำไปเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิมแล้วเกิดเป็นความรู้ใหม่ โดยผู้รับข่าวสารเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับความรู้เดิมของจริงหรือรูปภาพ ถ้าไม่ตรงกับข้อมูลดังกล่าวจะอ่านข้อความซ้ำ ถ้าข่าวสารให้ความรู้สึกในทางลบจะต้องใช้เวลาในการรับรู้นานกว่าข่าวสารที่ให้ความรู้สึกในทางบวก จากนั้นสมองจะบันทึกความเข้าใจเกี่ยวกับรูปร่างของคำและความหมายของประโยคไว้

2. ทฤษฎีการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของข้อความ ทฤษฎีนี้ผู้อ่านจะดึงข้อความที่มีความหมายคล้ายคลึงกันมาเชื่อมโยงกัน หรือจัดข้อความที่ไม่ต้องการออก ข้อความที่ได้รับการปรับปรุง แก้ไขแล้วจะมีความสัมพันธ์ในทางบวก

สรุปได้ว่าการอ่านและการอ่านจับใจความนั้นต้องใช้หลักจิตวิทยาช่วยสอนในการอ่านเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านจับใจความและทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่านจับใจความได้ดียิ่งขึ้น

ลักษณะของบทอ่านที่เหมาะสมกับวัย

การเลือกเนื้อหาที่นำมาใช้สอนอ่านนั้น ผู้สอนต้องคำนึงถึงลักษณะของบทอ่านที่เหมาะสมกับวัย ดังที่ บันลือ พุกกะวัน (2545: 96-97) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของบทอ่านที่เหมาะสมกับวัยต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. เป็นบทอ่านที่สนองความต้องการแห่งวัย
2. เป็นบทอ่านที่สนองความสนใจและส่งเสริมลักษณะการคิดของผู้เรียน

สำหรับเด็กวัยประถมปลายนั้นจะเริ่มรู้จักคิดหาเหตุผลจากเรื่องที่อ่านได้มากขึ้น เริ่มสนใจที่จะขยายการอ่านด้วยตนเองมากขึ้น ความต้องการที่จะได้แบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ หรือวัสดุการอ่านที่ให้แนวคิดในการประพฤติปฏิบัติและเริ่มคิดในเชิงนามธรรมได้บ้าง วัยนี้จึงเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทางการอ่าน ซึ่งความต้องการในการอ่านนิทานเพื่อผ่อนคลาย สนใจในสภาพแวดล้อมที่ห่างไกลตัวออกไป ต้องการทราบประวัติความเป็นมาของบุคคล สถานที่ ครอบครัวยุค สามารถฝึกตนเองให้เป็นคนรับผิดชอบและอาสางานต่าง ๆ รู้จักวินิจฉัยจากเรื่องที่อ่าน เริ่มคิดเพื่อฝันในเรื่องอาชีพ แสวงหาสิ่งที่ตนสนใจในการอ่าน ฉะนั้นการจะสนองความต้องการในการอ่านและการสอนการอ่านย่อมได้รับการเปลี่ยนแปลงที่จะขยายประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการคิดให้กว้างขวางก้าวหน้าขึ้น สำหรับเรื่องที่เหมาะสมในการนำมาใช้สอนอ่านให้กับเด็กในวัยนี้ ได้แก่

1. เรื่องเกี่ยวกับชีวิตจริง
2. นิทานสุภาษิต นิทานอีสป
3. สารคดีการท่องเที่ยว สภาพแวดล้อม
4. นิยายท่องเที่ยวผจญภัย
5. นิทานอภินิหารเกี่ยวกับอภินิหาร ความศักดิ์สิทธิ์
6. ประวัติความเป็นมาของครอบครัว สถานที่ ชุมชน
7. นิทานประจำถิ่นและตำนาน
8. เรื่องราวที่เกี่ยวกับขนบประเพณี บุญบาศกฏแห่งกรรม

9. เรื่องงานประดิษฐ์คิดค้นเกี่ยวกับงานและอาชีพ
10. เรื่องราวที่ชวนขัน นิทานตลก
11. ประวัติบุคคลสำคัญ เกร็ดประวัติศาสตร์
12. บทความทางวิชาการ ข่าว เหตุการณ์
13. วรรณคดีภาพหรือวรรณคดีฉบับง่าย
14. วรรณคดี หรือบทประพันธ์ร้อยกรอง

วิไลวรรณ สวัสดิ์วงศ์ (2547 : 19) ได้กล่าวว่า เนื้อหาที่นำมาใช้สอนอ่านจับใจความนั้น ควรเป็นบทอ่านประเภท ข่าว บทความ สารคดี โฆษณา เพลง เรื่องสั้น และบทร้อยกรอง เนื้อเรื่องนั้นต้องเหมาะสมสอดคล้องกับวัยและความต้องการของผู้เรียน เป็นเรื่องใกล้ตัว มีชื่อเรื่องที่น่าสนใจ ไม่เป็นเรื่องที่นักเรียนคุ้นเคยหรือพบอยู่บ่อย ๆ เนื้อเรื่องต้องไม่ยาว และยากจนเกินไป จึงจะทำให้ นักเรียนสนใจอ่านและเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

สรุปได้ว่า การเลือกบทอ่านที่นำมาใช้สำหรับสอนอ่าน ผู้สอนต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้อ่านเป็นสำคัญ ทั้งด้านวัยของผู้อ่านและด้านเนื้อหาที่นำมาสอน หากผู้สอนเลือกบทอ่านที่ถูกต้องและเหมาะสมแล้วจะทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจอยากที่จะอ่านและทำให้การอ่านนั้นมีประสิทธิภาพ

การฝึกอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่ต้องมีการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ เพราะถ้าผู้อ่านสามารถอ่านจับใจความได้ดี ผู้อ่านจะเป็นผู้ที่มีทักษะด้านการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การอ่านจับใจความจึงต้องมีการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ศิริพร ลิ้มตระกูล (2534: 112-113) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านจับใจความมีวิธีการฝึก ดังนี้

1. การอ่านจากล่างไปด้านบน (Bottom-Up) เป็นกระบวนการอ่านที่ผู้อ่านทำความเข้าใจ และเข้าใจความหมายของคำใหม่ก่อนแล้วจึงเริ่มต้นอ่านเรื่องที่หมด คำว่า “ล่าง” หมายถึง เรื่องที่อ่าน ส่วนคำว่า “บน” หมายถึง สมอที่ทำหน้าที่รับรู้เรื่องที่อ่าน ผู้อ่านที่ใช้กระบวนการอ่านนี้ มักเป็นเรื่องที่มีความยากง่ายสูงกว่าระดับความสามารถของตน หรือเป็นงานวิชาการที่มีคำศัพท์เฉพาะที่ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจก่อนที่จะอ่านจับใจความ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- 1.1 ใช้การกวาดสายตาตามอย่างรวดเร็วตั้งแต่บรรทัดแรกถึงบรรทัดสุดท้ายของเรื่องแล้วบันทึกคำใหม่
- 1.2 ทำความคุ้นเคยกับคำใหม่โดยศึกษาความหมายวิธีใช้คำเหล่านั้นให้เข้าใจ
- 1.3 อ่านเรื่องอย่างละเอียด
- 1.4 สรุปเรื่องให้มีแต่ใจความสำคัญ

1.5 หาแนวคิดของเรื่องที่ได้จากการอ่าน

2. การอ่านจากบนไปสู่ล่าง (Top-Down Process) เป็นกระบวนการอ่านที่เน้นการใช้สมองเก็บใจความสำคัญของเรื่อง ผู้อ่านจึงต้องอ่านจับใจความให้เข้าใจตลอดเรื่องแล้วจึงย้อนกลับมาศึกษาความหมายของคำยากที่ผู้อ่านไม่เคยรู้มาก่อน มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ใช้การกวาดสายตาและเคลื่อนสายตาอย่างรวดเร็ว สมองจะทำหน้าที่รับรู้และจับใจความสำคัญ ดีความและประเมินค่าเรื่องที่อ่านโดยใช้ประสบการณ์ทางภาษาของตน

2.2 ใช้วิธีการเดาคำยากที่ผู้อ่านไม่เคยพบมาก่อนโดยใช้บริบทของคำ

2.3 เรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญของเรื่องเพื่อนำไปสู่การสรุปเรื่องและแนวทางการ
ความคิด

2.4 บันทึกคำใหม่ ศึกษาความหมาย หน้าที่ ชนิด และที่มาของคำ

2.5 อ่านบทบทวนอย่างละเอียดอีกครั้งเพื่อให้ได้ใจความที่ถูกต้อง

2.6 พิจารณาข้อสรุปและแนวคิดที่ถูกต้องหรือไม่หลังจากอ่านเรื่องโดยละเอียดแล้ว

3. การอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interaction Process) เป็นการอ่านที่ผสมผสานกระบวนการอ่านแบบบนไปล่าง และแบบล่างไปบนเข้าด้วยกันมีขั้นตอนดังนี้

3.1 แบ่งเนื้อเรื่องออกเป็นตอนๆ ตามความเหมาะสมของผู้อ่าน

3.2 อ่านจับใจความอย่างละเอียดทีละตอน ในขณะที่อ่านสังเกตคำใหม่ที่ไม่เข้าใจความหมายแล้วบันทึกไว้และหาความหมายของคำเหล่านั้นทันที

3.3 อ่านเนื้อเรื่องตอนต่อไปและปฏิบัติเช่นเดียวกันจนจบเรื่อง

3.4 ทบทวนความหมายและหน้าที่ของคำที่บันทึกไว้อย่างละเอียด

3.5 อ่านเรื่องซ้ำอีกครั้งเพื่อไม่ให้พลาดรายละเอียด

แวมยูรา เหมือนนิล (2541: 23-30) กล่าวถึงวิธีการฝึกอ่านจับใจความไว้ โดยสรุปดังนี้

1. การอ่านเพื่อจับใจความของเรื่องใดเรื่องหนึ่งควรเริ่มต้นจากการอ่านจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าให้ได้ถูกต้องแม่นยำเสียก่อน เพราะข้อความตอนหนึ่งหรือย่อหน้าหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดในย่อหน้านั้นเพียงประเด็นเดียว ถ้าเรื่องนั้นมีหลายย่อหน้าแสดงว่ามีใจความสำคัญหลายประเด็น เมื่อนำประเด็นสำคัญในแต่ละย่อหน้ามาพิจารณาร่วมกันแล้วจะทำให้สามารถจับแก่นเรื่องหรือแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ง่ายขึ้น

2. ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าหมายถึงข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้น

3. ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าส่วนมากมักอยู่ในประโยคใดประโยคหนึ่ง โดยมีข้อสังเกตดังนี้

3.1 ประโยคตอนต้นย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้ามากที่สุด เพราะผู้เขียนมักบอกประเด็นสำคัญก่อนแล้วค่อยขยายรายละเอียดให้ชัดเจนขึ้นในภายหลัง

3.2 ประโยคตอนท้ายย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความสำคัญมากรองลงมาจากประโยคตอนต้นย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียดหรือประเด็นย่อยมาก่อนแล้วสรุปด้วยประโยคที่เก็บประเด็นสำคัญไว้ภายหลัง

3.3 ประโยคตอนกลางย่อหน้าเป็นจุดที่ค้นหาใจความสำคัญได้ยากขึ้นเพราะต้องพิจารณาเปรียบเทียบให้ได้ว่าสาระสำคัญที่สุดอยู่ประโยคใด

3.4 ไม่ปรากฏอยู่ในประโยคใดอย่างชัดเจน อาจอยู่ในหลายประโยค หรือรวม ๆ ในย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านต้องสรุปออกมาเอง นับเป็นการจับใจความสำคัญที่ยากกว่าอย่างอื่น อาจจะใช้วิธีการตั้งคำถามแล้วตอบตัวเองให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นส่วนที่ประเด็นสำคัญ และส่วนที่เป็นประเด็นเสริม หรือการขยายความได้ง่ายขึ้น

4. การจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้านั้น นอกจากการพยายามค้นหาประโยคหรือข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ แล้ว ยังอาจใช้วิธีการจับใจความสำคัญอย่างง่าย ๆ ด้วยการตัดประโยค หรือข้อความที่เป็นส่วนขยาย หรือไม่จำเป็นในแต่ละย่อหน้าออกไปให้หมดในที่สุดก็จะเหลือส่วนที่เป็นใจความสำคัญของย่อหน้าได้เช่นกัน

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า วิธีฝึกการอ่านจับใจความ ผู้อ่านต้องพิจารณาทีละย่อหน้า หาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออก ตลอดจนฝึกตั้งคำถามหรือคำพูดของผู้เขียน ซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญแล้วสรุปใจความด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

องค์ประกอบในการอ่านจับใจความ

ความรู้ความเข้าใจในด้านของภาษาเป็นส่วนประกอบอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การอ่านจับใจความก็มีองค์ประกอบในการอ่านเหมือนกัน ผู้อ่านจะสามารถอ่านจับใจความได้ดีต้องมีองค์ประกอบ ดังที่ สุนันทามันเศรษฐวิทย์ (2537: 97-98) กล่าวถึงความรู้พื้นฐานอันเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ผู้อ่านจับใจความได้ดี 3 ประการ ดังนี้

1. ความรู้ทางด้านภาษา การที่ผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา ตลอดจนเรื่องราวในวรรณคดี มาเป็นประโยชน์ในการอ่าน จะช่วยให้สามารถอ่านจับใจความได้ดียิ่งขึ้น

2. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง หากผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่จะอ่านจะทำให้ใช้เวลาในการอ่านจับใจความน้อยลง เพราะความรู้เดิมจะช่วยให้เกิดความเข้าใจและจับใจความได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

3. ประสบการณ์ทางด้านความคิด เมื่อผู้อ่านมีประสบการณ์ด้านการอ่านมากก็จะช่วยให้ผู้อ่านได้พัฒนาความคิดเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ จากรู้เพียงว่าเรื่องที่อ่านมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไรมาสู่การคิดในลักษณะวิจารณ์แสดงเหตุผล และการคิดในขั้นของการวิเคราะห์

จูลีไรต์นั ลักษณะศิริ และบาทัน อิมสำราญ (2547: 42-43) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ผู้อ่านสามารถจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ประสบการณ์ของผู้อ่าน ดังนี้

1. ประสบการณ์ด้านการอ่าน ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านจะมีโอกาสในการจับประเด็นและพัฒนาความคิดด้านการอ่านได้สูงกว่าผู้ที่มีนิสัยไม่รักการอ่าน

2. ประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องราวและข้อมูลที่อ่าน หากเรื่องที่อ่านเป็นเรื่องที่เคยทราบข้อมูลมาบ้างแล้ว จะทำให้ผู้อ่านสามารถจับใจความได้รวดเร็วขึ้น

3. ประสบการณ์ด้านภาษาและการใช้ภาษา การที่ผู้อ่านมีความเข้าใจความหมายของคำ และสำนวนต่าง ๆ จะช่วยให้จับใจความได้รวดเร็วและสามารถนำมาเรียบเรียงความคิดได้อย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ ได้ดีกว่าผู้ที่มีทักษะน้อยกว่า

4. ประสบการณ์ด้านความคิด ความคิดของผู้อ่านมีความสำคัญในการช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในการอ่านและการจับใจความ เพราะผู้ที่มีความคิดกว้างไกลจะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้รวดเร็วขึ้น

สรุปได้ว่า องค์ประกอบในการอ่านจับใจความให้ได้ผลสำเร็จนั้นผู้อ่านต้องมีประสบการณ์ทั้งทางด้านภาษา ด้านเนื้อหาของเรื่องที่อ่านและด้านความคิดเป็นอย่างดี จึงจะทำให้ผู้อ่านสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้และจะทำให้เข้าใจในเรื่องที่อ่านได้เร็วยิ่งขึ้น

การสอนอ่านจับใจความ

สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีปัญหาในการอ่านจับใจความ อาจขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ความพร้อมทางร่างกาย และสติปัญญาของนักเรียน รูปแบบเทคนิคการสอนของครู การสอนไม่มีกิจกรรมที่ดี เรื่องที่นำมาอ่านยากเกินไป ดังนั้นผู้สอนต้องมีกลวิธีการสอนที่หลากหลาย เพื่อเป็นการเสริมทักษะด้านการอ่านจับใจความให้ผู้อ่านมีทักษะในการอ่านที่ดี

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2530: 90) ได้เสนอแนะหลักเกี่ยวกับการสอนอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1. ให้อ่านเรื่องราวต่าง ๆ ให้ตลอดก่อน เพื่อให้รู้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญ

2. ให้อ่านตอนที่สำคัญอย่างละเอียด แล้วทำความเข้าใจให้ชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่อง เพราะจะทำให้ทำความเข้าใจไม่ต่อเนื่อง

3. ให้อ่านตอนที่ไม่เข้าใจซ้ำ และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอนและถูกต้อง

4. ให้ตอบคำถามสั้น ๆ ในเรื่องที่ได้อ่าน เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน และทำบันทึกย่อเรื่องที่อ่านเพื่อป้องกันการลืม

5. ให้เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่อง

6. ควรฝึกอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความเข้าใจคำศัพท์อย่างกว้างขวาง และมีพื้นฐานความรู้เป็นแนวทางในการอ่านต่อไปจะทำให้สามารถอ่านได้เร็วขึ้น

Guszuk (1978: 182, อ้างถึงใน อรรถ พลายนะหา, 2536: 25) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับทักษะที่สำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า การสอนให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจควรคำนึงถึงหลัก 5 ประการ คือ

1. การฝึกให้นักเรียนคาดการณ์ล่วงหน้าว่าสิ่งที่จะได้อ่านต่อไปนั้นจะเป็นอย่างไร
2. การฝึกให้นักเรียนรู้จักแหล่งค้นคว้า เช่น ห้องสมุด รู้จักหนังสือที่จะค้นคว้าหลาย ๆ ประเภท รู้จักส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ
3. ฝึกให้นักเรียนรู้จักนำความรู้ที่ได้มาจัดระบบระเบียบเสียใหม่
4. การฝึกให้นักเรียนรู้จักพิจารณาว่าสิ่งใดมีความสำคัญควรจดจำ
5. การฝึกให้นักเรียนรู้จักประเมินผลสิ่งที่อ่านว่าเป็นความจริงหรือเป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนและเชื่อถือได้หรือไม่

จรรยา บุญมีประเสริฐ (2537: 29) ได้เสนอแนวทางการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนเข้าใจความ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความสั้น ๆ
2. ฝึกให้นักเรียนจับความคิดที่สำคัญโดยตั้งคำถามให้ตอบ
3. ฝึกให้อ่านเพื่อสังเกตรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง
4. ฝึกอ่านเพื่อคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไป
5. ฝึกให้อ่านโดยกำหนดว่าต้องการให้รู้เรื่องอะไรบ้าง
6. ฝึกให้อ่านเพื่อให้มีจินตนาการเพิ่มขึ้น
7. ฝึกให้อ่านเพื่อให้ทราบแนวการจัดลำดับความ
8. ขยายความในคำตอบออกไปอีก เมื่อต้องการรายละเอียดที่จำเป็นของใจความ

บันทึก พฤกษะวัน (2545: 128) ได้กล่าวถึงแนวการสอนอ่านเพื่อจับใจความไว้ว่า

1. ฝึกอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อสำรวจหาสิ่งที่สนใจหรือสิ่งที่ต้องการ
  - 1.1 ให้อ่านเรื่องราวหรือบทความอย่างรวดเร็ว โดยอ่านข้ามไปก่อนแบบผ่าน ๆ เพื่อจะรู้ว่าเรื่องนั้นมีขอบเขตหรือกล่าวถึงอะไร
  - 1.2 ให้อ่านเฉพาะหัวข้อย่อย หัวข้อใดหัวข้อหนึ่งให้ละเอียด เพื่อทราบทัศนคติข้อเสนอแนะ เจตนาของผู้แต่ง โดยมากจะเสนอแนะให้อ่านคำนำหรืออารัมภบท
  - 1.3 อ่านทั้งเรื่องเพื่อประเมินดูว่าเรื่องนั้นให้ประโยชน์ทางใด มีจุดเด่นตรงไหน
  - 1.4 อ่านแล้วพิจารณาตรวจสอบเรื่องราวโดยส่วนรวมว่า เป็นเรื่องยาก หรือง่าย เหมาะกับวัยของผู้เรียนที่จะใช้ความคิดของตนประเมินได้เพียงใด
  - 1.5 หากเป็นบทประพันธ์ร้อยกรอง ลองอ่านสัก 2-3 หน้า เพื่อดูว่ามีคุณค่าน่าสนใจ มากน้อยเพียงใด ไพเราะหรือไม่เทคนิคการอ่านแบบคร่าว ๆ เป็นการอ่านโดยใช้การกวาดสายตาอย่างรวดเร็ว เพื่อค้นหาสิ่งที่ตนสนใจ ปมเรื่อง จุดเด่น หรือสิ่งที่ผู้อ่านติดใจ หรือถูกใจ
2. ฝึกอ่านเพื่อเก็บใจความ เป็นวิธีการที่จะนำไปสู่การย่อความ
  - 2.1 เมื่อให้ผู้เรียนอ่านนิทานแล้วเล่าเรื่องย่อ เรื่องราวความเป็นมาและใจความย่อว่าอย่างไร
  - 2.2 ครูตั้งคำถามให้สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของเรื่องที่กล่าวไว้แล้ว เช่น ใคร กับใคร พฤติกรรมเป็นอย่างไร และอื่น ๆ
  - 2.3 การตรวจคำตอบ ครูจำเป็นต้องเน้นให้ตอบปัญหาให้ตรงประเด็นในการฝึกในห้องเรียนให้ชัดเจน (เป็นส่วนหนึ่งของความพร้อมในการอ่านในใจ)
3. นำผลของคำตอบ หรือการตั้งชื่อเรื่องมาอภิปราย ตรวจสอบ โดยการอ่านออกเสียง เพื่อให้ฟังแล้วตอบคำถามหรือบอกชื่อเรื่องได้ถูกต้อง
4. ให้ผู้เรียนนำผลของคำตอบในข้อ 3 มาตรวจสอบว่าชื่อเรื่องนั้นตรงกับประโยคใด หรือประโยคบอกชื่อเรื่อง หรือประโยคใดบอกใจความสำคัญของอนุเจตน์ที่อ่าน ให้ผู้เรียนขีดเส้นใต้ที่ประโยคบอกใจความนั้น ๆ
5. เรียบเรียงประโยคบอกใจความแต่ละอนุเจตน์ตามลำดับ โดยเพิ่มคำเชื่อมและกลาภาษาให้มีความต่อเนื่อง อาจสลับตอนก็ได้ (ถ้าได้ความคิดกว่า)
6. อ่านบททวนโดยการอ่านออกเสียงเพื่อใช้การฟังตรวจสอบใจความสำคัญ (เรื่องย่อ) นั้น โดยกลุ่มหากเป็นงานรายบุคคลให้ใช้การอ่านในใจตรวจสอบเอง
7. กำหนดการตั้งชื่อเรื่อง บอกแหล่งที่มาของเรื่องให้ชัดเจน รวมทั้งผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์แล้วแต่กรณี

จากการสอนอ่านจับใจความที่ได้กล่าวถึงในข้างต้นพอสรุปได้ว่า การสอนทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญ นักเรียนจะต้องฝึกอ่านอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มีพื้นฐานในการอ่านและคำศัพท์ที่ดี เพื่อช่วยให้การอ่านได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เมื่อต้องการอ่านเรื่องเพื่อจับใจความสำคัญควรอ่านตั้งแต่ต้นจนจบไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่องเพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจได้ไม่ต่อเนื่อง เมื่ออ่านจบควรมีการตั้งคำถามเพื่อเป็นการทบทวนความเข้าใจของเรื่องและนำมาเขียนสรุปเป็นใจความสำคัญของเนื้อเรื่อง

การวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่านจับใจความ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกประเภท เมื่อจัดการเรียนการสอนเสร็จแล้ว ควรมีการจัดให้มีการวัดการประเมินผล เพื่อเป็นการตัดสินความสามารถของผู้เรียนว่าอยู่ในระดับใดบ้าง การสอนอ่านจับใจความก็เหมือนกัน เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเสร็จควรมีการวัดและประเมินผล ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537: 148-150) ได้เสนอการประเมินการอ่านจับใจความโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานพิจารณาเนื้อเรื่องที่ผู้อ่านจับใจความไว้ 2 วิธี คือ

1. การใช้เครื่องมือที่เป็นแบบทดสอบ ผู้อ่านจะต้องตอบคำถามได้ร้อยละ 70 ขึ้นไป การขีดเกณฑ์นี้ นักการศึกษาที่มีความเห็นว่าผู้อ่านได้ผลาดเนื้อเรื่องบางตอนไปร้อยละ 30 แล้วหากขีดเกณฑ์ประเมินที่ต่ำกว่านี้จะทำให้มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

2. ใช้การประเมินค่า โดยใช้ระดับตัวอักษรแล้วตีค่าออกมาเป็นคะแนน เช่น เมื่อผู้อ่านจับใจความของคนแล้วรวมคะแนนทั้งหมดในแต่ละช่อง สมมติให้แบบประเมินมีทั้งหมด 20 ข้อ ถ้าทำเครื่องหมายในช่อง “มาก” ทุกช่องจะได้คะแนนเต็ม 80 คะแนน ระดับคะแนนที่ได้มีขอบเขตดังนี้

$$\begin{aligned} 72-80 &= 4 \quad \text{ดี} \\ 52-71 &= 3 \quad \text{ค่อนข้างดี} \\ 32-51 &= 2 \quad \text{พอใช้} \\ 0-31 &= 1 \quad \text{ปรับปรุง} \end{aligned}$$

ผู้อ่านที่ประเมินการอ่านจับใจความของคนแล้ว หากรวมคะแนนแล้วอยู่ในระดับ 4 และระดับ 3 แสดงว่ามีความสามารถในการอ่านจับใจความเป็นที่น่าพอใจ แต่ถ้าผลอยู่ในระดับ 2 หรือระดับ 1 ผู้อ่านควรปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพการอ่านจับใจความให้ดีขึ้น การประเมินความสามารถในการอ่านจับใจความนั้นทำได้หลายวิธีจะใช้วิธีประเมินแบบใดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายเป็นสำคัญ แต่ที่นิยมใช้มี 2 วิธี (จิเรียง บุญสม, 2543: 26, อ้างถึงใน ศิริวรรณ วณิชพัฒน์, 2547: 32) คือ

1. แบบสอบมาตรฐาน (Standardized Test) ข้อสอบนี้นำไปให้นักเรียนทำเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติ (Norms) แบบสอบนี้ประกอบด้วยข้อความเป็นตอนๆ หรือเรื่องสั้นๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบ เรียงจากเรื่องที่ง่ายไปหายาก จำกัดเวลานักเรียนจะได้รับคะแนนตามความสามารถของความเข้าใจในการอ่านแบบสอบ คะแนนจะออกมาในรูปคะแนนดิบ (Raw Score) เปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) หรือระดับ (Grade Equivalent)

2. แบบสอบชนิดอิงเกณฑ์ (Criterion-Referenced Test) ลักษณะของแบบสอบแบบนี้คล้ายกับแบบแรกคือ มีข้อความเป็นตอน ๆ หรือเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบ แต่ไม่เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติหรือนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ คะแนนของนักเรียนขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์การอ่าน เกณฑ์ที่ถือว่านักเรียนมีความสำเร็จจากการเรียนนั้นอยู่ระหว่างร้อยละ 80-90

สรุปได้ว่า การประเมินผลการอ่านจับใจความมี 2 วิธี คือ วิธีที่ 1 การใช้แบบทดสอบทั้งแบบทดสอบมาตรฐาน และแบบทดสอบอิงเกณฑ์ วิธีที่ 2 คือ ใช้การประเมินค่า ซึ่งครูผู้สอนต้องเลือกใช้วิธีการประเมินโดยให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการอ่าน

ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ

การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพ ต้องอ่านแล้วสามารถจับใจความได้และสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ จึงจะเกิดเป็นประโยชน์ต่อการอ่าน ประโยชน์ที่จะได้รับจากการอ่านจับใจความจึงมีมากมายดังที่ เดกิง พันซ์เดกิงอมร (2528: 18) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านจับใจความไว้ว่า

1. สามารถตัดสินใจได้ว่าหนังสือนั้นมีคุณค่าหรือสาระพอที่จะอ่านอย่างละเอียดหรือไม่
2. สามารถรู้ได้ว่าผู้อ่านนั้นมีความรู้หรือประสบการณ์ที่จะอ่าน โดยตลอดเล่มหรือไม่
3. เป็นแนวทางให้ผู้อ่านสามารถค้นคว้าหนังสือที่ปรากฏในบรรณานุกรมอ่านประกอบหนังสือนั้นได้

4. เป็นการประหยัดเวลาแก่ผู้อ่านที่มีเวลาจำกัด เช่น ในห้องสมุด หรือร้านขายหนังสือ เพื่อช่วยในการตัดสินใจว่าควรยืมหรือซื้อหนังสือเล่มนั้นหรือไม่

5. ช่วยในการเตรียมตัวสอบ เพราะทำให้จดจำเนื้อหาได้แม่นยำ

วารุณี อุดมธาดา (2537: 18) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านจับใจความไว้ว่าการอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่รวดเร็ว และสามารถอ่านได้ในเวลาที่จำกัด มีประโยชน์มาสำหรับนักเรียนนักศึกษาในการเตรียมตัวเข้าสอบ และสามารถพิจารณาคุณค่าของหนังสือประเภทต่าง ๆ ที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2548: 23) ได้กล่าวถึงประโยชน์การอ่านจับใจความพอสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่ทำให้เป็นคนที่น่าสนใจ เพราะการอ่าน

มากทำให้มีความคิดลึกซึ้งและกว้างขวาง ดังนั้น การอ่านจับใจความจึงเป็นทักษะที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการเรียนและในชีวิตประจำวัน

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความมีประโยชน์อย่างเห็นได้ชัดต่อการดำเนินชีวิต การอ่านหนังสือทุกประเภทตลอดจนการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลในการศึกษาเล่าเรียน ก็ต้องอาศัยการอ่านจับใจความทั้งสิ้น เพราะผู้ที่สามารถอ่านจับใจความได้ดีจะเป็นผู้ที่รับรู้ข่าวสารได้ดีและรวดเร็ว ดังนั้น การอ่านจับใจความจึงเป็นทักษะที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการเรียนและในชีวิตประจำวัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทักษะด้านการอ่าน เพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ ก็ทำให้การอ่านนั้นไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่าน ดังนั้น จึงมีผู้ที่สนใจที่จะพัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความเป็นจำนวนมาก เช่น

จรรยา บุญมีประเสริฐ (2537: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลการใช้การสอนแบบชี้แนะที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 60 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ใช้การสอนแบบชี้แนะและกลุ่มที่สอนด้วยวิธีปกติ ผลปรากฏว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มที่สอนด้วยวิธีชี้แนะสูงกว่ากลุ่มที่สอนด้วยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

ช่อนกลิ่น วิรัตน์โยสินทร์ (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนอ่านจับใจความเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ โดยครูเน้นการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์คือ การรับประสบการณ์จากสิ่งที่เป็นรูปธรรม การสังเกตอย่างไตร่ตรอง การสร้างแบบคิดเชิงนามธรรม สรุปหลักการและการทดลองและประยุกต์หลักการนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ผลการทดลองพบว่านักเรียนร้อยละ 91 สามารถสรุปแนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

อมรรัตน์ ประทุมชาติภักดี (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม CIRC ซึ่งประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอน คือ 1) การจับคู่ผลัดกันอ่าน 2) การทำนายโครงสร้างเรื่อง 3) การอ่านออกเสียงคำศัพท์ 4) การให้ความหมายคำศัพท์ 5) การสรุปเรื่อง และ 6) การสะกดคำศัพท์ จากการทดลองนี้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จิราภรณ์ บุญณรงค์ (2554 : บทคัดย่อ) 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL กับวิธีสอนปกติ

2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL จากการทดลองพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังตัวอย่างการทดลองที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การอ่านจับใจความนั้นถ้าได้รับการฝึกฝนด้วยเทคนิคหรือวิธีการสอนที่ผ่านกระบวนการทดลองมาอย่างดีเยี่ยม ทำให้สามารถพัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความของผู้เรียนสูงขึ้น หลังจากที่ได้รับการสอน

วิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity)

แนวคิดเกี่ยวกับการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity)

การศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนอ่าน มีความสำคัญในด้านที่จะนำไปวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับธรรมชาติการอ่าน การสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ที่พัฒนาโดย สตาฟเฟอร์ (Stauffer, 1969, อ้างถึงใน กอบแก้ว สกุลแก้ว, 2553: 36) มีแนวความคิดว่า การอ่านคือกระบวนการคิดที่ต้องใช้ประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเข้ามาเชื่อมโยงกับความคิดของผู้อ่าน การเชื่อมโยงนี้เริ่มด้วยการตั้งสมมติฐาน โดยใช้ความคิดของผู้อ่านเอง คาดเดาเนื้อหา จากนั้นจึงอ่านเพื่อหาข้อมูลและตรวจสอบการคาดเดากระบวนการเชื่อมโยงระหว่างความคิดของผู้อ่าน กับความคิดของผู้เขียนนี้จะสิ้นสุดลงด้วยการสรุปว่า ผู้อ่านคาดเดาถูกหรือไม่

วิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) มีแนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนที่เป็นพื้นฐานมาจากแนวทฤษฎีการสอนแบบเน้นประสบการณ์ (Language Experience Approach) ดังนี้

1. เด็กคิดได้ จากประสบการณ์เพียงเล็กน้อยที่เด็กได้รับ และด้วยความสามารถทางภาษาที่ติดตัวมา เด็กสามารถแสดงความคิดเห็นหรือคาดเดาไปถึงสถานการณ์อื่น ๆ ได้ โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือถ่ายทอด
2. เด็กทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีจุดมุ่งหมาย เด็กสามารถคาดเดา วางแผนร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ และจดจำได้
3. เด็กตรวจสอบได้ เด็กสามารถเรียนรู้จากสถานการณ์ จดรายละเอียดสร้างความสัมพันธ์ถามคำถาม ประมวลผลความคิด และสร้างแนวความคิดใหม่

4. เด็กใช้ประสบการณ์และความรู้ได้ เด็กระลึกถึงประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องจดจำสาระที่เรียนไปแล้วได้รู้จักแยกแยะและสร้างความสัมพันธ์

5. เด็กกล้ากรองข้อเท็จจริง และอนุมานความเป็นไปได้ เด็กสามารถพิจารณาสถานการณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดพร้อมกันได้

6. เด็กตัดสินใจได้ เด็กสามารถแยกแยะเรื่องถูก ผิด ความยุติธรรม อยุติธรรม ใช่ ไม่ใช่ สำเร็จ และไม่สำเร็จ

7. เด็กเกิดอารมณ์ร่วมได้ ถ้าเด็กรู้สึกมีส่วนร่วมในสถานการณ์หนึ่ง เด็กสามารถเกิดอารมณ์ตามสถานการณ์นั้นได้

8. เด็กมีความสนใจ เด็กจะพูดตรง ๆ ว่า ชอบหรือไม่ชอบ ต้องการหรือไม่ต้องการ

9. เด็กเรียนรู้ได้ ไม่มีความแตกต่างในการเรียนรู้ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ นอกจากการอ้างถึงแรงจูงใจและประสบการณ์

10. เด็กสามารถประยุกต์ได้ มีงานวิจัยแสดงว่าเมื่อเด็กสามารถเล่นสื่ออย่างหนึ่งได้ เขาก็สามารถประยุกต์วิธีการเล่นเขาก็กับสื่ออย่างอื่นได้

11. เด็กเข้าใจได้ ความเข้าใจของเด็กขึ้นอยู่กับแรงจูงใจที่มาจากความต้องการจากประสบการณ์เดิม จากความรู้สึกมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ของการทำกิจกรรม เช่น กำหนดวัตถุประสงค์ การกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ และการประเมินผลการกระทำ

จากแนวคิดดังกล่าวเป็นที่มาของวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ที่มุ่งฝึกกระบวนการคิด และการใช้ภาษาตามธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็ก ฝึกการคาดเดาเนื้อหาล่วงหน้า เพื่อเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ก่อนการอ่านฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการใช้ความคิดก่อนการอ่าน ขณะอ่าน และหลังการอ่าน

ขั้นตอนการสอนอ่านแบบ DR-TA โดย สตาฟเฟอ์ (Stauffe, 1969, อ้างถึงใน กอบแก้ว สกุลแก้ว, 2553: 38) มีดังนี้

1. ขึ้นกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่าน โดย
  - 1.1 ใช้ตัวชี้แนะต่าง ๆ ชื่อเรื่อง รูปภาพ แผนที่ และกราฟ
  - 1.2 ใช้ประเภทของสื่อเพื่อคาดเดาเนื้อหา
  - 1.3 กำหนดวัตถุประสงค์โดยใช้ประสบการณ์ ความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของกลุ่ม
2. ขึ้นแนะนำอัตราเร็วในการอ่านที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และสื่อ
  - 2.1 อ่านคร่าว ๆ (Skimming) อ่านโดยกวาดสายตาอย่างรวดเร็ว

- 2.2 อ่านข้าม (Scanning) อ่านเฉพาะส่วนอย่างละเอียด
- 2.3 อ่านเพื่อศึกษา (Study) อ่านซ้ำเพื่อพิจารณาเนื้อหา
- 3. ชั้นสังเกตการณ์
  - 3.1 สังเกตการณ์ใช้อัตราเร็วในการอ่าน
  - 3.2 สังเกตการณ์ขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ การสรุปแนวคิดรวบยอด และการอ่านซ้ำ (อ่านในใจ หรืออ่านออกเสียง)
  - 3.3 เมื่อนักเรียนมีข้อสงสัยเรื่องความหมายของคำศัพท์ ครูควรให้ความช่วยเหลือทันทีโดยแนะนำให้นักเรียนใช้ตัวแนะ
- 4. ชั้นพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน
  - 4.1 ตรวจสอบวัตถุประสงค์
  - 4.2 ยืนยันหรือแก้ไขวัตถุประสงค์
  - 4.3 นักเรียนอาจต้องการแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติม
  - 4.4 พัฒนาแนวความคิดรวบยอด
- 5. ชั้นกิจกรรมเสริม เช่น อภิปราย แบบฝึกหัดอ่านเพิ่มเติม เรียนเพิ่ม ฝึกเขียนเพื่อเสริมทักษะทางการอ่านในเรื่องต่อไปนี้
  - 5.1 การคาดเดา
  - 5.2 การสรุปข้อมูลโดยใช้ภาษาของตนเอง
  - 5.3 ความมีเหตุผล โดยการอนุมานความ และการหาข้อมูลสนับสนุน
  - 5.4 การหาความหมายของคำศัพท์ โดยการใช้อุปมา บริบทของภาษา โครงสร้างทางภาษา และพจนานุกรม

ต่อมา เทอร์นีย์ และเออเนต (Tierney and Eimert, 1995, อ้างถึงใน กอบแก้ว สกกุลแก้ว, 2553: 38) ได้ปรับปรุงวิธีการสอนแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ขึ้นใหม่ โดยแบ่งขั้นตอนการสอนออกเป็น 2 ช่วงหลัก ดังนี้

1. ช่วงที่ 1 กระบวนการอ่านและคิด (Directing the Reading-Thinking Process)
  - 1.1 ชั้นที่ 1 การคาดเดา

ครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน ด้วยการให้นักเรียนดูรูปภาพ แล้วให้นักเรียนคาดเดาเนื้อหาของเรื่องที่กำลังจะอ่านนั้นจะเป็นอย่างไร เกี่ยวกับอะไร ครูพยายามกระตุ้นด้วยคำถามให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการคาดเดาเนื้อหาของเรื่อง

1.2 ขั้นที่ 2 การอ่าน

นักเรียนเริ่มอ่านเนื้อเรื่องในส่วนแรก (อ่านออกเสียง) โดยครูอ่านนำและนักเรียนอ่านตาม เพื่อให้ นักเรียนได้รู้ข้อความตามครูไปด้วยและได้อ่านทุกตัวอักษร และหลังจากอ่านเสร็จให้นักเรียนเลือกคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย และครูอธิบายความหมายของคำศัพท์

1.3 ขั้นที่ 3 การแปลความหมาย

นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแบบคร่าว ๆ อีกครั้ง เพื่อตรวจสอบการคาดเดาและในระหว่างที่นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องและแปลความหมายอยู่นั้น ให้ครูคอยสังเกตการทำงานและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการ หากนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับคำศัพท์ ครูแนะนำให้ นักเรียนใช้วิธีต่อไปนี้

1.3.1 ดูรูปภาพอีกครั้ง

1.3.2 อ่านประโยคซ้ำอีกครั้ง

1.3.3 เปิดพจนานุกรม

1.3.4 ถามเพื่อนหรือครู

1.4 ขั้นที่ 4 การตรวจสอบความเข้าใจ

นักเรียนปิดเรื่องที่อ่าน ครูเริ่มถามคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน โดยครูช่วยเขียนคำตอบที่เป็นประโยค และให้ที่นักเรียนอ่านออกเสียงประโยคที่นักเรียนตอบ หากเนื้อเรื่องมีความยาวหลายย่อหน้า ให้ทำการแบ่งสอบที่ละย่อหน้า โดยปฏิบัติตามขั้นที่ 1-4 ซ้ำอีก จนจบเนื้อเรื่องทั้งหมด

2. ช่วงที่ 2 การฝึกทักษะที่จำเป็น (Fundamental Skill Training)

เป็นช่วงของการรวบรวมข้อมูลหลังจากการอ่านเนื้อเรื่องทั้งหมด และทบทวนความเข้าใจในการอ่านเพื่อเป็นการเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ถูกต้อง และแม่นยำ มากขึ้น จากนั้นจึงให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

สรุปได้ว่า การสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) เป็นวิธีการสอนอ่านที่มุ่งฝึกกระบวนการคิดกลั่นกรองและตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการอ่าน โดยให้ผู้เรียนกำหนดจุดประสงค์ในการอ่านด้วยตนเอง ด้วยการคาดเดาเนื้อหาจากการดูรูปภาพที่สัมพันธ์กับเรื่องที่กำลังจะอ่าน หลังจากนั้นให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องเพื่อตรวจสอบการคาดเดาของเนื้อเรื่องด้วยการดำเนินการสอนตามขั้นตอนหรือวิธีการสอนที่ได้รับการพัฒนามาแล้วของ เทอร์นีย์ และเออเนต โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงหลัก คือ

ช่วงที่ 1 กระบวนการอ่านและคิด (Directing the Reading-Thinking Process) แบ่งเป็น

4 ขั้น

ขั้นที่ 1 การคาดเดา

ขั้นที่ 2 การอ่าน

ขั้นที่ 3 การแปลความหมาย

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบความเข้าใจ

ช่วงที่ 2 การฝึกทักษะที่จำเป็น (Fundamental Skill Training) เป็นช่วงของการรวบรวมข้อมูลหลังจากการอ่านเนื้อเรื่องทั้งหมด และทบทวนความเข้าใจในการอ่าน โดยครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อเรื่องทั้งหมด เพื่อเป็นการเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ถูกต้องและแม่นยำมากขึ้นจากนั้นจึงให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

การสอนอ่านแบบ DR-TA ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำขั้นตอนและวิธีการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA โดยใช้ตอน (Snowball, Diane, 2005, อ้างถึงใน กอบแก้ว สกกุลแก้ว, 2553: 39) ดังนี้

1. คัดเลือกเนื้อเรื่องที่นักเรียนไม่เคยอ่านมาก่อน นำเสนอหน้าชั้นเรียนเพื่อให้ครูและนักเรียนได้ร่วมกันอ่านไปพร้อม ๆ กัน
2. เตรียมจัดแบ่งเนื้อเรื่องออกเป็นช่วงๆ และในตอนจบของแต่ละช่วง เพื่อให้ นักเรียนคาดเดาเหตุการณ์ต่อไปว่าจะเกิดอะไรขึ้น โดยการถามคำถามจากครู เช่น นักเรียนคิดว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นต่อไป และทำไมจึงคิดเช่นนั้น
3. อธิบายขั้นตอนการอ่านให้นักเรียนเข้าใจ ดังนี้
  - 3.1 กำหนดจุดมุ่งหมาย (โดยการคาดเดาเนื้อเรื่องล่วงหน้า)
  - 3.2 อ่านเนื้อเรื่องจบ 1 ช่วง
  - 3.3 ตรวจสอบการคาดเดา เพื่อการยืนยันหรือแก้ไขการคาดเดาใหม่
  - 3.4 ปฏิบัติตามข้อ 3.2 และ 3.3 ไปจนกว่าจะจบทั้งเรื่อง
4. ครูอาจทำสัญลักษณ์ในบทอ่าน ในช่วงที่เป็นจุดสำคัญของเรื่อง เพื่อเป็นการชี้นำช่วยในการคาดเดาเนื้อเรื่อง
5. ถามนักเรียนเกี่ยวกับการคาดเดาเหตุการณ์ก่อนการอ่าน หลังจากอ่านจบในช่วงแรก และให้ข้อมูลกลับมา เพื่อเปรียบเทียบการคาดเดาของนักเรียนกับเรื่องที่อ่าน
6. ในการสอนอ่านด้วยวิธีนี้จะช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านบทอ่านได้ด้วยตนเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีผู้สนใจศึกษาค้นคว้า และหาวิธีแก้ไขปัญหาคาดเดาจับใจความ พร้อมเสนอวิธีการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ไว้จำนวนมาก เพื่อนำมาแก้ไขปัญหาคาดเดาจับใจความ

การสอนอ่านจับใจความ และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านจับใจความของนักเรียนไว้หลากหลาย ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

อุคร วิชัยวงษ์ (2552: 77-78) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยกลวิธี DR-TA มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยกลวิธี DR-TA ตามเกณฑ์ 75/75 เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยกลวิธี DR-TA และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยกลวิธี DR-TA ผลการทดลองพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยกลวิธี DR-TA มีประสิทธิภาพ 85.20/76.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยกลวิธี DR-TA มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6100 หมายความว่านักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 61.00 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยกลวิธี DR-TA อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20

กอบกุล สกุดแก้ว (2553: 65) ได้ศึกษาความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูตึง จากการสอนอ่านแบบ DR-TA มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูตึง หลังการสอนอ่านแบบ DR-TA เพื่อเปรียบเทียบความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูตึง ก่อนและหลังการสอนอ่านแบบ DR-TA ผลการทดลองพบว่า 1) ความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูตึงอยู่ในระดับดี และ 2) ความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูตึงหลังการสอนอ่านแบบ DR-TA สูงขึ้น

จารุวรรณ คำบุญเรือง (2555: 56-57) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอน

อ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2-80/80$ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 หลังจากได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นพบว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2-87.79/93.77$ สูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้คือ $E_1/E_2-80/80$ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) มีคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.98$, S.D. = 0.50)

งานวิจัยต่างประเทศ

โคนนี่ (Connie, 1999, อ้างถึงใน จารุวรรณ คำบุญเรือง, 2555: 38) ได้ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการสอนอ่านจับใจความโดยใช้วิธี DR-TA ในระดับประถม โดยครูจะให้การชี้แนะขณะที่นักเรียนอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 2 จำนวน 20 คน ผลการทดลองพบว่าบทความที่ใช้สอนอ่านประกอบด้วยบทบาทของครูและการตอบสนองของนักเรียนมีผลต่อการอ่านจับใจความ

แคตเทอร์ริน (Katherine, 2003, อ้างถึงใน กอบแก้ว สกฤตแก้ว, 2553: 46) ศึกษาผลการใช้วิธีสอน 3 วิธี ได้แก่ DR-TA K-W-L และ PW ในการสอนอ่านจับใจความ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 2 จำนวน 31 คน โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ใช้วิธีสอนแบบ DR-TA กลุ่มที่ 2 ใช้วิธีสอนแบบ K-W-L กลุ่มที่ 3 ใช้วิธีสอนแบบ PW และกลุ่มที่ 4 เป็นกลุ่มควบคุม ผลการทดลองพบว่านักเรียนในกลุ่มที่ 1-3 มีความเข้าใจในการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนในกลุ่มที่ 4 ที่เป็นกลุ่มควบคุม

อีล-โคมี (El-Koumy, 2006, อ้างถึงใน กอบแก้ว สกฤตแก้ว, 2553: 47) ได้ศึกษาผลจากการใช้วิธีสอนแบบ DR-TA ในการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านและการสรุปใจความสำคัญกับนักเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประเทศอียิปต์ โดยจัดเตรียมการสอนออกเป็น 6 ชั้นดังนี้ 1) ครูเขียนชื่อเรื่องบนกระดานให้นักเรียน

อ่านและถามนักเรียน 2) ครูให้นักเรียนคาดเดา เนื้อเรื่องจากชื่อเรื่อง 3) ครูเขียนการคาดเดา
 ของนักเรียนบนกระดานและสนทนาเกี่ยวกับชื่อเรื่อง 4) ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและอภิปราย
 5) ครูให้นักเรียนแก้ไขการคาดเดา และ 6) นักเรียนหาข้อความที่มาสสนับสนุนการคาดเดาของตน
 ผลการทดลองพบว่าความสามารถในการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านและการสรุปใจความสำคัญ
 จากเรื่องที่อ่านของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกับกลุ่มควบคุมที่ใช้การสอนโดยวิธีปกติแตกต่างกันอย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า
 การนำวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) มาใช้ในการจัดกิจกรรม
 การเรียนรู้ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน เป็นการพัฒนาทักษะด้านการอ่าน
 จับใจความ ช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านได้อย่างมีระบบนักเรียนสามารถทำความเข้าใจในเรื่องที่
 อ่านและสามารถสรุปเรื่องราวจากการอ่านได้เป็นอย่างดี การพัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความ
 จึงเป็นสิ่งสำคัญที่นักเรียนต้องได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะ
 เปรียบเทียบทักษะด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA
 (Directed Reading-Thinking Activity) และเพื่อเป็นการพัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความให้มี
 ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบการวิจัยก่อน มีแบบวิจัยแบบทดลอง (Pre Experimental Design) ใช้รูปแบบการวิจัยแบบกลุ่มเดียวมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

วิธีและขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ ตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 9 ห้องเรียน รวม 379 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ ตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 มีจำนวนนักเรียน 30 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มด้วยวิธีจับสลาก

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ การสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

3.2 ตัวแปรตาม คือ

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

3.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

4. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

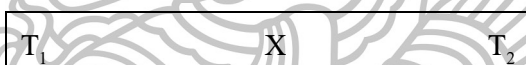
ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้
 ตารางที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้
 ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน โดยใช้บทอ่านจาก ข่าว บทความ
 สารคดี นิทาน เรื่องสั้น

5. ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา
 2558 ใช้เวลาในการทดลอง 5 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง (ไม่รวมการทดสอบก่อนและ
 หลังเรียน)

6. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบกลุ่มเดียวมีการ
 ทดสอบก่อนและหลังการทดลองรูปแบบของการทดลองเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้ (ล้วน สายยศ
 และอังคณา สายยศ, 2538: 249)

ความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการทดลอง

T₁ หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน

X หมายถึง การสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

T₂ หมายถึง การทดสอบหลังเรียน

ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ
 DR-TA

1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ
 DR-TA

1.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยวิธีการสอนอ่าน
 แบบ DR-TA

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA จำนวน 5 แผน ๆ ละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาสอน 10 ชั่วโมง มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน รวมเป็น 12 ชั่วโมง มีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

2.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่านและหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนาคนาคประสิทธิ์ ตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 รวมถึงศึกษาเอกสารประกอบการใช้หลักสูตร

2.1.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ซึ่งเป็นวิธีที่พัฒนาขึ้นโดย สตาฟเฟอร์ (Russell G. Stauffer, 1969) ต่อมา เทอร์นี่ และคณะ (Teimey, Readence and Disher, 1995) ได้ปรับปรุงวิธีนี้ขึ้นใหม่ ซึ่งแบ่งการสอนออกเป็น 2 ช่วง โดยมีขั้นตอนดังนี้

ช่วงที่ 1 การฝึกทักษะการอ่านและการคิด

ขั้นที่ 1 การคาดเดา

ขั้นที่ 2 การอ่าน

ขั้นที่ 3 การแปลความหมาย

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบความเข้าใจ

ในกรณีที่เนื้อเรื่องมีความยาวหลายย่อหน้า ให้ทำการแบ่งสอนทีละย่อหน้า โดยปฏิบัติตามขั้นตอนที่ 1-4 ซ้ำอีกครั้ง จนจบเนื้อเรื่องทั้งหมด

ช่วงที่ 2 การฝึกทักษะที่จำเป็น ได้แก่ การสรุปเนื้อเรื่อง และการทำแบบฝึกหัดกับการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอนอ่านแบบ DR-TA

2.1.3 ศึกษาและเลือกบทอ่านให้ตรงกับตัวชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยคัดเลือกจากโครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ของหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนาคนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยผู้วิจัยได้ใช้หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ขัณฑ์ประสาธน์เสียง สาระการเรียนรู้แกนกลาง การอ่านจับใจความตามสื่อต่าง ๆ โดยใช้ ข่าว บทความ สารคดี นิทาน และเรื่องสั้นๆมาเป็นบทอ่าน

2.1.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ในแผนประกอบด้วยขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงที่ 1 กระบวนการอ่านและคิด (Directing The Reading-Thinking Process)

ขั้นที่ 1 การคาดเดา

ครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน โดยให้นักเรียนดูรูปภาพ แล้วให้นักเรียนคาดเดาเนื้อหาของภาพที่กำลังดู ครูพยายามกระตุ้นด้วยคำถามเพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและเกิดการคาดเดาเนื้อหาของเรื่อง

ขั้นที่ 2 การอ่าน

ครูแจกเนื้อหาของเรื่องแล้วให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง ครูอ่านนำและให้นักเรียนอ่านตามหรือให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมๆกัน เพื่อให้นักเรียนได้ตรวจสอบเนื้อหาของเรื่องที่กำลังอ่าน

ขั้นที่ 3 การแปลความหมาย

เมื่อนักเรียนอ่านเนื้อหาของเรื่องจบแล้ว ครูตั้งคำถามชวนให้นักเรียนได้คิดจากเนื้อเรื่องที่อ่าน

จากนั้นครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอีกครั้งแบบคร่าว ๆ เพื่อเป็นการตรวจสอบการคาดเดาเนื้อเรื่องที่อ่าน ครูสังเกตการณ์ทำงานและคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการ เช่น หาความหมายของคำศัพท์ที่ไม่พบ อาจถามเพื่อนหรือครู หรือเปิดพจนานุกรม เป็นต้น

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบความเข้าใจ

ครูให้นักเรียนปิดเนื้อเรื่องที่อ่าน แต่ครูยังวางภาพไว้บนกระดานให้นักเรียนดู โดยครูเริ่มถามคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน

ช่วงที่ 2 การฝึกทักษะที่จำเป็น (Fundamental Skill Training)

ครูให้นักเรียนช่วยกันอ่านเนื้อเรื่องอีกครั้งพร้อมสรุปเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยครูนำภาพมาประกอบการสรุปเนื้อเรื่อง เพื่อเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ถูกต้องแม่นยำ จากนั้นครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

2.1.5 นำแผนจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ที่สร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องจากนั้นปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2.1.6 นำแผนจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของ

แผนการสอน แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้กับตัวชี้วัด (IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนนเท่ากับ +1 เมื่อแน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

ให้คะแนนเท่ากับ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

ให้คะแนนเท่ากับ -1 เมื่อแน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้ ไม่มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

จากนั้นคำนวณค่า IOC จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับตัวชี้วัด

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องกัน ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ซึ่งได้ค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ 0.67 ค่าความสอดคล้องสูงสุดเท่ากับ 1.00 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง)

2.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้เสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่อง ให้เพิ่มเติมเครื่องมือวัดประเมินผลด้านการสังเกตพฤติกรรม ระหว่างเรียน และเกณฑ์การวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความจากการทำแบบฝึกหัด

2.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีทั้งหมด 30 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนและหลังเรียน โดยเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกันแต่มีการสลับ ตัวเล็อกมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน: มาตรฐานที่ 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้

และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่านและหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนาครประสิทธิ์ ตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

2.2.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และการสร้างเครื่องมือวัดผลทางการศึกษา

2.2.3 ทำการวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านแล้วทำตารางวิเคราะห์ข้อสอบ

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ข้อสอบ เรื่องการอ่านจับใจความ

จุดประสงค์การเรียนรู้	พฤติกรรม						รวม
	ความจำ/รู้	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	
1. ความสามารถในการอ่านจับใจความจากข่าว	1	-	1	1	1	1	5
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความจากบทความ	1	2	2	1	1	-	7
3. ความสามารถในการอ่านจับใจความจากสารคดี	2	2	1	2	-	-	7
4. ความสามารถในการอ่านจับใจความจากนิทาน	1	2	1	1	-	-	5
5. ความสามารถในการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น ๆ	1	1	1	1	1	1	6
รวม	6	7	6	6	3	2	30

2.2.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความที่เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 45 ข้อ

2.2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความที่เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 45 ข้อ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

2.2.6 นำแบบทดสอบมาแก้ไขปรับปรุง เมื่อแก้ไขแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วนำผลการประเมินมาหาค่า IOC โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนนเท่ากับ +1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้อง
กับจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนนเท่ากับ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้อง
กับจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนนเท่ากับ -1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบไม่มีความสอดคล้อง
กับจุดประสงค์การเรียนรู้

จากนั้นคำนวณค่า IOC จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
 $\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2.7 เลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และปรับปรุง
ข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 เพื่อให้ได้ข้อสอบที่ถูกต้องและสมบูรณ์ ครอบคลุม
ตามตารางวิเคราะห์ข้อสอบ จากผลการวิเคราะห์ค่า IOC ได้ค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.67 และค่าสูงสุด
เท่ากับ 1.00 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง)

2.2.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความที่ได้รับการปรับปรุง
แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) ใช้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ ตำบลคลอง
ใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน
มีนักเรียน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและเคยเรียนเนื้อหามาแล้ว

2.2.9 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพรายข้อ โดยหาค่า
ความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก แล้วคัดเลือกข้อสอบจำนวน 30 ข้อ ที่มีความยากง่ายระหว่าง
0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20-1.00 มาเป็นข้อสอบเพื่อใช้ในการทดสอบผลการ
พิจารณาเลือกข้อสอบ 30 ข้อ พบว่า มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก
ระหว่าง 0.20-0.90

2.2.10 นำข้อสอบที่มีคุณภาพจำนวน 30 ข้อมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นตามสูตร
KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) พบว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน
จับใจความมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.815

2.2.11 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยทดสอบก่อนการทดลอง และทดสอบหลังการทดลอง

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

ความคิดเห็นเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ คือ เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง และเห็นด้วยน้อย สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านเนื้อหา และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.3.1 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าจากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมของคำถาม

2.3.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนนเท่ากับ +1 เมื่อแน่ใจว่า คำถามมีความสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า คำถามมีความสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ -1 เมื่อแน่ใจว่า คำถามไม่มีความสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์

จากนั้นคำนวณค่า IOC จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ซึ่งพบว่า ค่าความสอดคล้องต่ำสุดมีค่าเท่ากับ 0.67 ค่าความสอดคล้องสูงสุดเท่ากับ 1.00

2.3.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้เสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องข้อคำถาม โดยให้แก้ไขข้อคำถามในด้านเนื้อหา และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง)

2.3.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ได้ปรับปรุงและแก้ไขแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ใช้รูปแบบการวิจัยแบบกลุ่มเดียวมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยจับสลากได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 มีจำนวนนักเรียน 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความที่สร้างขึ้น ใช้เวลาในการทดลอง 5 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แ่่งจุดประสงค์ในการเรียนให้นักเรียนทราบเพื่อเข้าใจตรงกัน แนะนำการเรียนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ซึ่งแจ้งให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และแจ้งจุดมุ่งหมายของการเรียนและการประเมินผล

2.3 ทำการทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและตรวจสอบคุณภาพแล้ว

2.3 ดำเนินการสอนกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและตรวจสอบคุณภาพแล้ว ทั้ง 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง โดยใช้เวลา 10 ชั่วโมง

2.4 เมื่อดำเนินการสอนครบแล้วมีการทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่างเสร็จแล้ว ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความคิดเห็น

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล

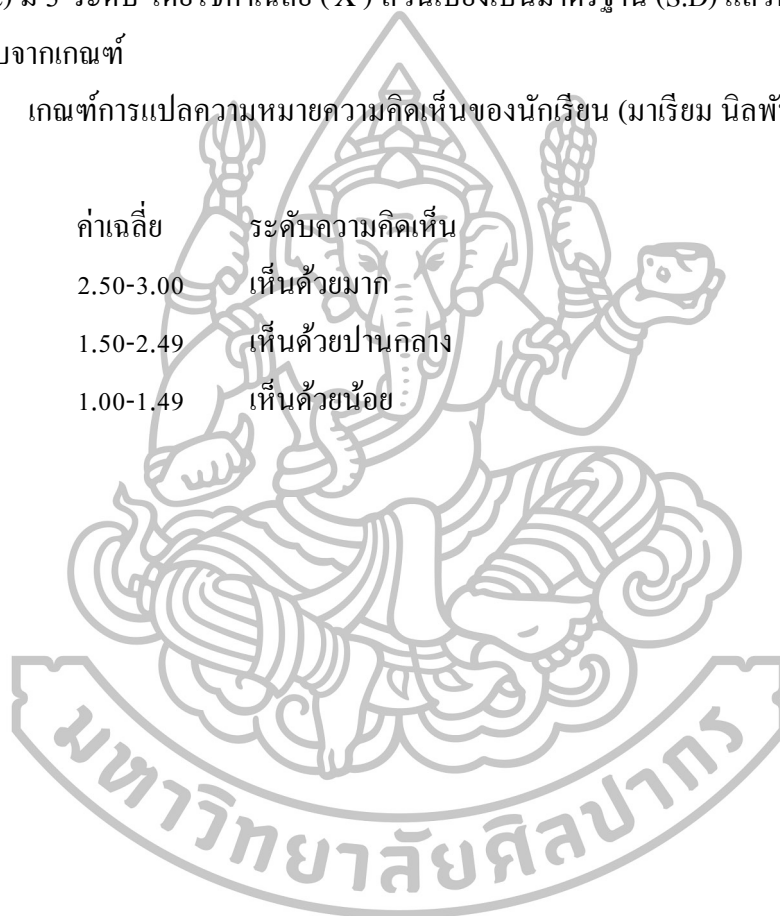
1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่สอน โดยการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอนอ่านแบบ DR-TA โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ทดสอบค่าที แบบไม่อิสระต่อกัน (Dependent Samples t-test)

2. วิเคราะห์ผลความคิดเห็นของผู้เรียน แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วนำค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) มาเปรียบเทียบจากเกณฑ์

เกณฑ์การแปลความหมายความคิดเห็นของนักเรียน (มาเรียม นิลพันธุ์, 2551: 190)

ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
2.50-3.00	เห็นด้วยมาก
1.50-2.49	เห็นด้วยปานกลาง
1.00-1.49	เห็นด้วยน้อย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลัง การสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ที่มีต่อการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและ หลังการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยวิธีการสอนอ่าน แบบ DR-TA

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและหลังการสอน ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วย วิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ครั้งนี้เพื่อให้เห็นว่าวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA สามารถพัฒนา ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียนได้ดีกว่าก่อนเรียน ผู้วิจัยจึงนำเสนอผล การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการ สอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ (ก่อนเรียนและหลังเรียน) ของ กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	30	30	20.43	3.03	-12.042	0.00
หลังเรียน	30	30	23.93	2.58		

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA หลังเรียน ($\bar{X} = 23.93$, S.D. = 2.58) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 20.43$, S.D. = 3.03) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่มีต่อการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ผู้วิจัยนำเสนอผลการตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1. ภาพประกอบที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น	2.93	0.25	เห็นด้วยมาก	1
2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับครู	2.73	0.45	เห็นด้วยมาก	5
3. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหา	2.80	0.40	เห็นด้วยมาก	3
4. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด	2.87	0.34	เห็นด้วยมาก	2
5. กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนกล้าคิดกล้าตอบ	2.77	0.43	เห็นด้วยมาก	4
รวม	2.82	0.37	เห็นด้วยมาก	(1)
เนื้อหา				
6. เนื้อหาที่เรียนต่อเนื่องและเป็นลำดับขั้นตอน	2.50	0.50	เห็นด้วยมาก	5
7. เนื้อหาที่มีความยากง่ายพอเหมาะ	2.80	0.40	เห็นด้วยมาก	3
8. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสรุปเนื้อหาร่วมกันกับครู	2.83	0.37	เห็นด้วยมาก	2
9. เนื้อหาที่สอนทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย	2.87	0.34	เห็นด้วยมาก	1
10. ภาษาที่ใช้ชัดเจนทำให้เข้าใจง่าย	2.63	0.49	เห็นด้วยมาก	4
รวม	2.72	0.42	เห็นด้วยมาก	(3)
ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้				
11. การจัดการเรียนรู้ส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้น	2.80	0.40	เห็นด้วยมาก	2
12. การจัดการเรียนรู้ส่งผลให้ผู้เรียนจำเนื้อหาได้นาน	2.83	0.37	เห็นด้วยมาก	1

ตารางที่ 3 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ
13. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อทักษะด้านการอ่านจับใจความมากขึ้น	2.73	0.45	เห็นด้วยมาก	3
14. นักเรียนมีความพึงพอใจในความสามารถด้านการอ่านจับใจความของตนเองภายหลังจากได้รับการสอนแบบ DR-TA	2.60	0.49	เห็นด้วยมาก	5
15. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้	2.73	0.45	เห็นด้วยมาก	3
รวม	2.73	0.43	เห็นด้วยมาก	(2)
เฉลี่ยรวม	2.75	0.40	เห็นด้วยมาก	

จากตารางที่ 3 นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.40) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 2.82$, S.D. = 0.37) โดยมีรายละเอียดเรียงตามลำดับดังนี้ คือ ภาพประกอบที่ใช้ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.25) กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 0.34) กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหา ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.40) กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนกล้าคิดกล้าตอบ ($\bar{X} = 2.77$, S.D. = 0.43) นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับครู ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = 0.45)

นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากในด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้เป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = 0.43) โดยมีรายละเอียดเรียงตามลำดับดังนี้ คือ การจัดการเรียนรู้ส่งผลให้นักเรียนจำเนื้อหาได้นาน ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 0.37) การจัดการเรียนรู้ส่งผลให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.40) นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อทักษะด้านการอ่านจับใจความมากขึ้น ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = 0.45) นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = 0.4) นักเรียนมีความพึงพอใจในความสามารถด้านการอ่านจับใจความของตนเองภายหลังจากได้รับการสอนแบบ DR-TA ($\bar{X} = 2.60$, S.D. = 0.49)

นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากในเนื้อหาเป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.42) โดยมีรายละเอียดเรียงตามลำดับดังนี้ คือ เนื้อหาที่สอนทำให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 0.34) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสรุปเนื้อหาร่วมกันกับครู ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 0.37) เนื้อหาที่มีความยากง่ายพอเหมาะ ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.40) ภาษาที่ใช้ชัดเจนทำให้เข้าใจง่าย ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 0.49) เนื้อหาที่เรียนต่อเนื่องและเป็นลำดับขั้นตอน ($\bar{X} = 2.50$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 โรงเรียนนาครประสิทธิ์ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA จำนวน 5 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA จำนวน 30 ข้อ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA จำนวน 15 ข้อ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำผลการทดลองมาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent samples t-test) สำหรับการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังจากได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA สูงกว่าก่อนได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ผู้วิจัยพบว่าการสอนอ่านแบบ DR-TA เป็นวิธีการสอนที่มุ่งฝึกการให้นักเรียนใช้ความคิดสำหรับการคาดเดาเนื้อเรื่องล่วงหน้าอย่างสม่ำเสมอ กล่าวคือ ชี้นำเข้าสู่บทเรียนให้นักเรียนดูรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จะอ่านแล้วให้นักเรียนคาดเดาเนื้อหาของเรื่องที่จะอ่านว่าเกี่ยวกับเรื่องอะไร ทำให้นักเรียนพยายามใช้ความคิดและได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องที่จะอ่าน ในขณะที่เดียวกันครูก็ได้เขียนสิ่งที่นักเรียนคาดเดาและแสดงความคิดเห็นไว้บนกระดาน ทำให้นักเรียนร่วมชั้นเรียน ได้มีแนวความคิดและเรียนรู้คำศัพท์ไปด้วย ซึ่งเป็นการช่วยเพิ่มประสบการณ์ให้กับนักเรียน

จากนั้นนักเรียนจึงเกิดการคาดเดาเนื้อเรื่องในส่วนแรกว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ครูเขียนการคาดเดาของนักเรียนเอาไว้บนกระดานหลังจากอ่านเนื้อเรื่องส่วนแรกเป็นที่เรียบร้อยแล้ว การฝึกใช้การคาดเดาเนื้อหาของเรื่องจะช่วยให้นักเรียนอ่านและเข้าใจเนื้อหาของเรื่องได้ถูกต้องและแม่นยำมากขึ้น ถึงแม้จะยังมีคำศัพท์หรือประโยค ที่นักเรียนยังไม่เข้าใจอยู่บ้าง แสดงให้เห็นว่านักเรียนอ่านแบบเดาความหมายของคำหรือประโยคที่นักเรียนยังไม่เข้าใจความหมายได้บ้าง เพราะนักเรียนได้นำการคาดเดาเนื้อหาของเรื่องที่ได้รับจากการดูรูปภาพและการสนทนากันจากในช่วงแรกมาเชื่อมโยงกับเนื้อหาของเรื่องที่กำลังอ่านอยู่เพื่อช่วยในการตีความหมาย ผลจากการคาดเดาเนื้อหาข้างต้นนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ สตาฟเฟอร์ (Stauffer, 1969) ที่ว่า การอ่าน คือ กระบวนการคิดที่ต้องใช้ประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเข้ามาเชื่อมโยงกับความคิดของผู้อ่าน การเชื่อมโยงนี้เริ่มด้วยการตั้งสมมติฐาน โดยใช้ความคิดของผู้อ่านเองคาดเดาเนื้อหา จากนั้นจึงอ่านเพื่อหาข้อมูลและตรวจสอบการคาดเดากระบวนการเชื่อมโยงระหว่างความคิดของผู้อ่าน กับความคิดของผู้เขียนนี้จะสิ้นสุดลงด้วยการสรุปว่าผู้อ่านคาดเดาถูกหรือไม่

นอกจากนี้วิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ยังมีขั้นตอนในการตรวจสอบความเข้าใจเป็นช่วง ๆ คือ หลังจากที่นักเรียนได้อ่านเนื้อหาของเรื่องแล้ว นักเรียนสามารถพูดและอ่านประโยคที่เป็นที่ยืนยันความคิดของตนเอง ถ้านักเรียนเข้าใจผิดนักเรียนก็จะสามารถเปลี่ยนแนวคิดใหม่ได้ในขั้นตอนนี้ทำให้ครูสามารถตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนได้ รวมทั้งทราบถึงปัญหาในการอ่านของนักเรียนครูจึงให้การแนะนำและแก้ไขปัญหาก็ ขณะเดียวกันนักเรียนคนอื่นก็จะได้

ทบทวนความคิดของตนเองไปด้วย ซึ่งทำให้นักเรียนทั้งห้องเกิดความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่องไปในทิศทางเดียวกัน นักเรียนได้นำความรู้ใหม่ที่ได้ไปรวมกับประสบการณ์เดิมของตนเอง เพื่อไปเชื่อมโยงกับเนื้อหาของเรื่องในส่วนต่อ ๆ ไป ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาของเรื่องโดยรวมได้ชัดเจนและถูกต้องแม่นยำมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิด เทอร์นีย์ และเออเนต (Tierney and Eimert, 1995, อ้างถึงใน อุไรวรรณ สีชมพู, 2542: 30) ที่ว่า การสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) เป็นวิธีการสอนอ่านที่มุ่งฝึกกระบวนการคิดกลั่นกรองและตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการอ่าน โดยให้ผู้เรียนกำหนดจุดประสงค์ในการอ่านด้วยตนเอง ด้วยการคาดเดาเนื้อหาจากการดูรูปภาพที่สัมพันธ์กับเรื่องที่กำลังจะอ่าน หลังจากนั้นให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องเพื่อตรวจสอบการคาดเดาของเนื้อเรื่อง จึงเห็นได้ว่าการสอนอ่านแบบ DR-TA เริ่มต้นตั้งแต่การคาดเดาเนื้อหาของเรื่อง เพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมและความรู้ใหม่เข้ากับเรื่องที่อ่าน การฝึกคาดเดาความหมายของคำศัพท์ในขณะที่อ่านในใจ การตรวจสอบความเข้าใจล้วนเป็นส่วนส่งเสริมให้นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบ DR-TA สามารถอ่านจับใจความที่สูงขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ จารุวรรณ คำบุญเรือง (2555: 56-57) ที่พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity) มีคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA โดยภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมากในทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA นั้น เป็นการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดคาดเดาเนื้อหาของเรื่องควบคู่ไปกับการอ่าน ด้วยการให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีจุดมุ่งหมาย นักเรียนสามารถคาดเดา และวางแผนหรือปรึกษากับเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้ ทำให้นักเรียนสามารถจดจำเนื้อหาของเรื่องได้ และนักเรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจของตนเองได้

กิจกรรมการสอนหรือขั้นตอนในการสอนยังสามารถสร้างอารมณ์ร่วมให้เกิดขึ้นในระหว่างการสอน จึงทำให้นักเรียนมีความสนใจและรู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ของการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ คำบุญเรือง (2555: 59-60) ที่กล่าวว่า การสอนอ่านแบบ DR-TA มุ่งให้เด็กคิดได้ ด้วยการให้เด็กทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีจุดมุ่งหมาย เด็กสามารถคาดเดา วางแผน ร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ และจดจำได้ และเด็กตรวจสอบได้ รวมถึงเด็กเกิดอารมณ์ร่วมได้อันนำไปสู่การทำให้เด็กเกิดความเข้าใจ อาจกล่าวได้ว่า ความเข้าใจของเด็กขึ้นอยู่กับแรงจูงใจที่มาจากความต้องการจากประสบการณ์เดิม จากความรู้สึกมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ จากการทำกิจกรรม เช่น การกำหนดวัตถุประสงค์ การกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์

การประเมินผลการกระทำ สอดคล้องกับแนวคิดของ สตาฟเฟอร์ (Stauffer, 1969) ที่กล่าวว่า วิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA มีแนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนที่มีพื้นฐานมาจากแนวทฤษฎีการสอนแบบเน้นประสบการณ์เด็กคิดได้ จากประสบการณ์เพียงเล็กน้อยที่เด็กได้รับ และด้วยความสามารถทางภาษาที่ติดตัวมา เด็กสามารถแสดงความคิดเห็นหรือคาดเดาไปถึงสถานการณ์อื่นๆ ได้โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือถ่ายทอดเด็กทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถคาดเดา วางแผนร่วมกิจกรรมกับเพื่อนๆ และจดจำได้เด็กตรวจสอบได้ สามารถเรียนรู้จากสถานการณ์ จดรายละเอียด สร้างความสัมพันธ์ ถามคำถาม ประมวลความคิด และสร้างแนวความคิดใหม่

ส่วนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนเห็นด้วยมากในเรื่องภาพประกอบที่ใช้ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น เป็นอันดับที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การใช้ภาพประกอบในการสอนทำให้นักเรียนเกิดการคาดเดาเนื้อหาของเรื่องก่อนการอ่าน อีกทั้งนักเรียนได้ฝึกตั้งคำถามจึงช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้นได้และภาพที่นำมาใช้ประกอบการสอนในเนื้อหาของเรื่องเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียนทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์และความรู้เดิมให้เกิดเป็นความรู้ใหม่ได้ง่ายขึ้นและการกำหนดเนื้อหาของเรื่องเป็นช่วงสั้น ๆ สลับกับการให้นักเรียนได้ดูรูปภาพเป็นการให้นักเรียนคาดเดาเนื้อหาของเรื่องไปเรื่อย ๆ เปรียบเสมือนเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งซึ่งจะสังเกตได้ว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นและพยายามที่จะหาคำตอบจากการคาดเดา และทำให้นักเรียนตั้งใจในการอ่านเพื่อที่จะหาข้อมูลมาตรวจสอบการคาดเดาตนเองว่าถูกต้องหรือไม่ ถ้านักเรียนคาดเดาได้ถูกนักเรียนจะมีกำลังใจและต้องการที่จะทำกิจกรรมต่อไปแต่ถ้านักเรียนคาดเดาไม่ถูก ครูต้องคอยให้กำลังใจนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการคิด

การนำรูปภาพมาเป็นสื่อในการคาดเดานั้นช่วยให้นักเรียนได้ระลึกถึงประสบการณ์เดิมได้ง่ายขึ้นเพื่อนำไปสู่การเชื่อมโยงความรู้เก่ากับความรู้ใหม่ที่ได้รับซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของบันลือ พุกษะวัน (2543: 50) ที่ว่า ภาพจะช่วยแปลความหมายและสร้างความเข้าใจและช่วยขยายประสบการณ์ของผู้อ่านให้กว้างขวางขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับ กอบกุล สกุลแก้ว (2553: 68) ที่กล่าวว่า การสอนอ่านแบบ DR-TA จะทำให้นักเรียนสามารถเล่าเรื่องที่อ่านได้และสามารถตอบคำถามในระดับความจำได้ดีเนื่องจากการสอนแบบนี้ เป็นการสอนที่มีลำดับขั้นตอนที่เริ่มจากง่ายไปหายาก คือ เริ่มจากรูปภาพ โดยการดูรูปภาพสามารถสื่อให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องในบางส่วนได้และเมื่อนักเรียนได้อ่านเนื้อเรื่องซ้ำอีกครั้งจะยิ่งทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ในการพัฒนาการสอนอ่านจับใจความ ดังต่อไปนี้

1. การจัดเนื้อหาของการสอนครูควรเลือกเนื้อหาที่นักเรียนคุ้นเคยหรือใกล้กับตัวนักเรียน ไม่ควรเลือกเนื้อหาที่ยากหรือไกลตัวนักเรียนเกินไป
2. การสอนแบบ DR-TA เป็นการสอนที่ให้นักเรียนเป็นสำคัญ ครูต้องคอยทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือนักเรียน เมื่อนักเรียนต้องการ ครูผู้สอนจึงต้องมีความอดทนและใจเย็น เพื่อที่จะให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าได้อย่างเต็มที่
3. ครูควรศึกษาเนื้อหาของเรื่องอย่างละเอียด จนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่องหรือคำศัพท์ที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่อง เพื่อจะได้อธิบายหรือให้คำแนะนำนักเรียนได้มากที่สุด
4. ภาพที่ใช้ประกอบในการสอนควรมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาของเรื่องที่สอน เพราะจะสามารถทำให้นักเรียนเกิดการคาดเดาเนื้อเรื่องได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการใช้วิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA กับตัวแปรอื่น ๆ เช่น การอ่านคิดวิเคราะห์ และการอ่านเพื่อวิจารณ์ เป็นต้น
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ร่วมกับเทคนิคหรือวิธีการสอนอื่น ๆ เช่น เทคนิคการสอนแบบ KWL เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ (CIRC) หรือวิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นต้น ว่าเทคนิคหรือวิธีการสอนรูปแบบใดจะสามารถพัฒนาผู้เรียนได้มีประสิทธิภาพมากกว่ากัน

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2530). แบบเรียนภาษาไทย ตอนที่ 1 ภาษาเพื่อการรับสาร. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2535). ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถม. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กอบกุล สกฤตแก้ว. (2553). “การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูตึง จากการสอนอ่านแบบ DR-TA(Directed Reading-Thinking Activity).” ปรินิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กาญจนา วิชญาปกรณ์. (2533). คู่มือการสอนการอ่าน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- กิตติวดี บุญเชื้อ และอัญญมณี บุญเชื้อ. (2549). สอนภาษาอย่างไรให้ลูกเก่ง. กรุงเทพฯ: สาราเด็ก.
- จรรยา บุญมีประเสริฐ. (2537). “ผลการสอนแบบชี้แนะที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จารุวรรณ คำบุญเรือง. (2555). “การพัฒนาแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity).” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จินตนา ไบกาชุย. (2534). ความสำคัญของการอ่านในหนังสือกับการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.

- จิราภรณ์ บุญณรงค์. (2554). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL กับวิธีสอนปกติ.”
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิเรียง บุญสม. (2543). “ผลของเพื่อนช่วยสอนร่วมกับการเสริมแรงที่มีต่อเจตคติ ความสามารถ
ในการอ่านออกเสียงและความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ.” วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิ่มสำราญ. (2547). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: โครงการตำรา
และหนังสือคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชลธิชา กัลด้อย. (2517). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.
- ซ่อนกลิ่น วิรัตน์โยสินทร์. (2549). “การสอนอ่านจับใจความเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิด
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์.”
วารสารวิชาการ 9,4 (ตุลาคม-ธันวาคม): 40-45.
- คนยา วงศ์ระชะชัย. (2542). **การอ่านเพื่อชีวิต**. พิษณุโลก: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ดารา หวานสนิท. (2549). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจในวิชา
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ
DR-TA และวิธีการตั้งคำถามแบบ EX- QAR กับวิธีสอนแบบปกติ.” วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล. (2541). “การพัฒนาสมรรถภาพในการอ่าน.” **เอกสารการสอน
ชุดวิชาการใช้ภาษาไทย เล่มที่ 2 หน่วยที่ 9**. พิมพ์ครั้งที่ 14. นนทบุรี: สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธัญมาส ต้นเสถียร. (2544). “การใช้วิธีอ่านเรื่องเพื่อพัฒนาการอ่านใจความของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีความสามารถทางการอ่านต่ำกว่าระดับเฉลี่ยโรงเรียน
สะอาดเผด็จมวิทยาสังค์หวัดชุมพร.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
การสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นภคล จันท์เพ็ญ. (2542). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: เลิฟแอนด์ลิฟเฟรส จำกัด.
- บันลือ พุกกะวัน. (2539). “การอ่านกิจกรรมหลักในการสอน.” **ประชากรศึกษา**
36, 3 (ธันวาคม) : 27-30.

- บันลือ พุกกะวัน. (2543). **แนวพัฒนาการอ่านเร็วคิดเป็น**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2545). **แนวพัฒนาการอ่านเร็วคิดเป็น**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ประเทิน มหาจันทร์. **การสอนอ่านเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2530.
- ประพนธ์ เรืองณรงค์. (2545). **ชุดปฏิรูปการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1-3)**. กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.
- พนิตนันท์ บุญพามี. (2542). **เทคนิคการอ่านเบื้องต้นสำหรับบรรณารักษ์**. นครราชสีมา: สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- ภุริภัทร ทิศร. (2543). “การอ่านมีประโยชน์โปรดมารักการอ่าน.” **วารสารวิชาการ** 3, 7 (กรกฎาคม): 11.
- มาเรียม นิลพันธ์. (2551). **วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เขวลักษณ์ สุวรรณแห. (2546). “เด็กกับการอ่าน.” **วารสารวิทยบริการ** 14, 3 (กันยายน-ธันวาคม): 43-46 .
- รัญจิตร แก้วจำปา. (2544). **ภาษาไทย 1**. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรรณิ โสมประยูร. (2537). **การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2542). **การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วัฒนา วิชิตชาญ. (2546). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบเทคนิคการสร้างแผนที่ความคิดและวิธีสอนเพื่อการสื่อสาร.” **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร**.
- วันเพ็ญ คุณพิริยะทวี. (2548). “การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.” **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร**.
- วารุณี อุดมธาดา. (2537). “ผลของการอ่านโดยผสมผสานกิจกรรมการอ่าน เค.ดับบลิว.แอล กับกิจกรรมการสอนโครงสร้างความเรียง ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.” **วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.

- วิไลวรรณ สวัสดิวงศ์. (2547). “การพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL-Plus.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แวมมยุรา เหมือนนิล. (2541). การอ่านจับใจความ. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- แวมวาว โรงสะอาด. (2530). “ทักษะการอ่านและวิธีการโคลซ ตามทักษะของภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา.” ภาษาปริทัศน์ 8, 1 (มกราคม): 38.
- ศิริพร ลิ้มตระการ. (2534). เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2542). การอ่านภาษาไทย หน่วยที่ 1-7 (เอกสารการสอน). พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย. (2547). “การศึกษาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริวรรณ เสนา. (2541). “การศึกษาคูณลักษณะของเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านลายมือและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.” วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศุภรณ์ ภูวดี. (2553). “การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร.” สารนิพนธ์การศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สนิท ตั้งทวี. (2526). อ่านไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2538). การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ. (2525). วิธีการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- สมบัติ มหารศ. (2523). การสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์. (2548). กลเม็ดการอ่านให้เก่ง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ฟ่องพัฒน์การพิมพ์.

- สุนันทามันเศรษฐวิทย์. (2537). **หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2545). **หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อรรถ พลายระหาร. (2536). “ผลของการสอนอ่านโดยวิธีธรรมชาติที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พูดสองภาษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุดร วิชัยวงษ์. (2552). “การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยกลวิธี DR-TA.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อุไรวรรณ สีชมพู. (2542). “การเปรียบเทียบความเข้าใจ และแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธี DR-TA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู.” วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การมัธยมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อมรรัตน์ ประทุมชาติภักดี. (2549). “ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม CIRC ต่อความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองหระ (ทวีรัตน์ราษฎร์บำรุง).” วารสารหลักสูตรและการสอนทักษิณ 1, 1 (กรกฎาคม-ธันวาคม): 74-84.
- Connie. (1999). **Learning Disabilities The Interaction of Learner, Task, and Setting**. Boston: Allyn & Bacon.
- Stauffer, R.G. (1969). **Directing Reading Maturity as a Cognition Process**. New York: Harper & Row.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

.....

1. นางสาวเครือวัลย์ เผ่าผึ้ง
การศึกษา
  - อักษรศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศิลปากร
  - ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการนิเทศ) มหาวิทยาลัยศิลปากร
 ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนนาครประสิทธิ์ และครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

2. อาจารย์ปรีชา เสือพิทักษ์
การศึกษา
  - ครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
  - อักษรศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศิลปากร
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

3. อาจารย์ ดร.ปฏิธรรม สำนียง
การศึกษา
  - ครุศาสตรบัณฑิต (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
  - การวัดผลการศึกษามหาบัณฑิต (วัดผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร
  - พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พุทธบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
แผนการจัดการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยศิลปากร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความจากข่าว

เวลา 2 ชั่วโมง

ผู้สอน พระมหาเอกลักษณ์ เทพวิจิตร

ปีการศึกษา 2558

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป. 6 /3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องทีอ่าน

ท 1.1 ป. 6 /5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องทีอ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิต

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านเรื่องจบในเวลาที่กำหนด
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องทีอ่านได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถสรุปใจความจากเรื่องทีอ่านได้และนำไปประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้

3. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความจากข่าว เป็นการอ่านทีผู้อ่านต้องจับใจความของข่าว เพื่อทำ
ความเข้าใจใน เนื้อเรื่องหรือสรุปเรื่องจากการอ่านและหาคำตอบจากเรื่องทีอ่านได้ว่า ใคร
ทำอะไร ทีไหน อย่างไร

ข่าวเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งทีรายงานข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทีเกิดขึ้น ซึ่งต้อง
อาศัยทักษะการอ่านจับใจความ เพราะจะทำให้เข้าใจเหตุการณ์ได้อย่างต่อเนื่องและสามารถสรุป
ใจความได้ดียิ่งขึ้น

4. สาระการเรียนรู้

1. ความรู้

ความสามารถในการอ่านจับใจความจากข่าว

2. ทักษะ/กระบวนการ

ทักษะการอ่าน

ทักษะการคิด

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มีวินัย

ใฝ่เรียนรู้

มุ่งมั่นในการทำงาน

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ช่วงที่ 1 กระบวนการอ่านและคิด (Directing Reading-Thinking Process)

ขั้นที่ 1 การคาดเดา

ครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียนด้วยการให้นักเรียนดูรูปภาพ แล้วให้นักเรียนคาดเดาเนื้อหาของเรื่องที่กำลังจะอ่านนั้นจะเป็นอย่างไร เกี่ยวกับอะไร ครูพยายามกระตุ้นด้วยคำถามให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการคาดเดาเนื้อหาของเรื่อง เช่น

1. นำภาพที่ 1 (ภาพผงชूरส) ให้นักเรียนดู แล้วถามนักเรียนรู้จักสิ่งที่อยู่ในภาพนี้หรือไม่

2. นี่คือภาพอะไร(น้ำตาล แป้ง ผงชूरส ฯลฯ)

3. นำภาพที่ 2 (ภาพผงชूरสในซองบรรจุ) ภาพอะไร (ผงชूरส)

4. ผงชूरส นักเรียนเคยเห็นไหม (เคย)

5. เห็นที่ไหนบ้าง (บ้าน ร้านอาหาร)

6. ผงชूरส เขาเอาไว้ทำอะไร (ปรุงอาหาร)

7. นักเรียนเคยรับประทานอาหารที่ได้ผงชूरสไหม (เคย ไม่เคย)

8. รับประทานแล้วรู้สึกอย่างไรบ้าง (อร่อย ปวดท้อง คอแห้ง)

9. ดูภาพที่ 3 (เด็กปวดท้อง เป็นลม ปวดหัว) คนในภาพนี้เป็นอะไร (เป็นลม ปวดท้อง ปวดหัว)

10. เด็กคนนี้ไปรับประทานผลชूरส แล้วก็ปวดท้อง ปวดหัว แต่เวลาเรารับประทานทำไมเราไม่ปวดท้องปวดหัว เกิดอะไรขึ้นกับเขาแน่

11. ถึงเวลาที่พวกเราทุกคนต้องมาช่วยกันหาคำตอบแล้วว่าเป็นเพราะสาเหตุอะไร

ขั้นที่ 2 การอ่าน

อ่านเนื้อเรื่องย่อหน้าที่ 1

ครูให้นักเรียนเริ่มอ่านเนื้อเรื่องในส่วนแรก (อ่านออกเสียง) โดยครูอ่านนำและให้นักเรียนอ่านตาม เพื่อให้นักเรียนได้รู้ข้อความตามครูไปด้วยและได้อ่านทุกตัวอักษร

“เมื่อไปรับประทานอาหารที่ร้านอาหารจะพบว่ามีป้ายแขวนหรือติดที่หน้าร้าน หรือในร้านว่า ฯลฯ”

1. นักเรียนดูภาพที่ 4 (ร้านนี้ปลอดผงชูรส)
2. นักเรียนดูภาพที่ 5 (ที่นี่ไม่ใช่ผงชูรส)
3. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับข้อความในภาพ
4. นักเรียนทราบไหมว่าทำไมร้านอาหารจึงต้องเขียนแบบนี้

ขั้นที่ 3 การแปลความหมาย

1. ครูตั้งคำถามชวนคิดกับนักเรียนอีกครั้งจากข้อความที่อ่านว่า “อยากรู้จังว่าทำไมเขาไม่ใช่ผงชูรสในอาหาร”

2. ครูถามนักเรียนว่า ร้านอาหารจะเขียนข้อความว่าอย่างไร นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องในใจ แล้วหาข้อความนั้น

3. นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแบบคร่าว ๆ อีกครั้ง เพื่อตรวจสอบการคาดเดาและในระหว่างที่นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอยู่นั้น ครูสังเกตการทำงานและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการ เช่น ไม่เข้าใจคำศัพท์ หาไม่พบ อาจให้ถามเพื่อน ถามครู หรือเปิดพจนานุกรม

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบความเข้าใจ

นักเรียนปิดเรื่องอ่าน (โดยครูยังวางภาพนั้นเรียงบนกระดาน) ครูเริ่มถามคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน

1. ครูตั้งคำถามนำว่า ที่ร้านอาหารจะเขียนป้ายไว้ว่าอย่างไรเพื่อจะบอกว่าอาหารในร้านไม่ใช่ผงชูรส

2. ร้านอาหารบางร้าน และอาหารบางชนิดไม่ใช่ผงชูรสลงไปในอาหารเพื่ออะไร

ขั้นที่ 2 การอ่าน

อ่านเนื้อเรื่องย่อหน้าที่ 2

“ประวัติเดิมถูกค้นพบโดยคนชาวเอเชีย (ชาวจีนและชาวญี่ปุ่น) ที่นำสาหร่ายทะเลมาต้มแล้วรสชาติอาหารจะอร่อยขึ้น ฯลฯ”

1. ครูนำภาพที่ 6 (ภาพคนจีน คนญี่ปุ่น) ภาพที่ 7 (ภาพสาหร่ายทะเล) มาให้นักเรียนดูแล้วถามว่าใครเป็นผู้ค้นพบผงชูรสและเขาใช้อะไรวัตถุดิบ

2. นักเรียนเคยรับประทานไหม รสชาติเป็นอย่างไรบ้าง (เคย ไม่เคย อร่อย เค็ม ฯลฯ)

3. ครูตั้งคำถาม คนจีนกับคนญี่ปุ่นรู้ได้อย่างไรว่า ผงชูรสทำให้อาหารอร่อย (ครูสังเกตอาการคิด หรือคาดเดาของนักเรียน)

4. ผงชูรสในปัจจุบันส่วนใหญ่ผลิตจากพืชชนิดใด

ขั้นที่ 3 การแปลความหมาย

1. ครูตั้งคำถามชวนคิดกับนักเรียนอีกครั้งจากข้อความที่อ่านว่า รู้แล้วว่าคนจีนกับคนญี่ปุ่นเอาสารมาปรุงอาหารให้อร่อย ก็เลยเอาสารอาหารที่อร่อยในสาหร่ายมาสังเคราะห์เป็นผงชูรส แล้วสารอาหารที่อร่อยนั้นนักวิทยาศาสตร์เรียกว่าอะไร สารตัวนี้มีผลอย่างไรกับระบบรับรสของเรา

2. นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแบบคร่าว ๆ อีกครั้ง เพื่อตรวจสอบการคาดเดาและในระหว่างที่นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอยู่นั้น ครูสังเกตการทำงานและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการ เช่น ไม่เข้าใจคำศัพท์ หาไม่พบ อาจให้ถามเพื่อน ถามครู หรือเปิดพจนานุกรม

ขั้น 4 การตรวจสอบความเข้าใจ

นักเรียนปิดเรื่องที่อ่าน (โดยครูยังวางภาพนั้นเรียงบนกระดาน) ครูเริ่มถามคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน

1. คนจีนกับคนญี่ปุ่นเอาอะไรมาทำเครื่องปรุงรส

2. สารอาหารที่อร่อยสังเคราะห์จากสาหร่ายมาเป็นผงชูรส นักวิทยาศาสตร์เรียกว่าอะไร

3. ครูตั้งคำถามนำว่า โมโนโซเดียมกลูตาเมตคือผงชูรส ถ้าอย่างนั้นผงชูรสก็ไม่น่าจะทำให้เด็กคนนี้ปวดท้อง ปวดหัว ถ้าอย่างนั้น เกิดอะไรขึ้น ครูชี้ไปที่ภาพที่ 3 อีกครั้ง ฟังคำตอบจากนักเรียนที่พยายามคาดเดา (คำตอบมีมากและอาจจะมีการคาดเดาว่ามีผงชูรสปลอม)

ขั้นที่ 2 การอ่าน

อ่านเนื้อเรื่องย่อหน้าที่ 3

“ผงชูรสที่เป็นของแท้จะมีลักษณะเป็นผลึกขาว ไม่สะท้อนแสง ผลึกมีลักษณะปลายทั้งสองข้างใหญ่ ตรงกลางคอดรูปกระดุกหรือเป็นลิ้ม เหมือนกระดุก ฯลฯ”

1. ครูนำภาพที่ 8 (ภาพองค์การอนามัยโลก) ขึ้นมาถามนักเรียน เคยเห็นสัญลักษณ์นี้ไหม (เคย ไม่เคย)

2. ครูนำภาพที่ 9 (ภาพผงชูรสที่ปิดสนิท มีฉลาก มีชื่อ สถานที่ตั้งของผู้ผลิตชัดเจน) นำมาให้ให้นักเรียนดู แล้วบอกว่า ถ้าผงชูรสที่มีปิดสนิท มีฉลาก มีชื่อ สถานที่ตั้งของผู้ผลิตชัดเจนแบบนี้ก็ถือว่าปลอดภัยไหม

3. ครูตั้งคำถามต่อว่า แล้วจะดูได้อย่างไรว่า ผงชูรสแท้ลักษณะเป็นอย่างไร ครูวางภาพที่ 9 และ 10 ต่อจากภาพที่ 8 (ครูสังเกตอาการคาดเดาของเด็ก)

ขั้นที่ 3 การแปลความหมาย

1. ครูตั้งคำถามชวนคิดกับนักเรียนอีกครั้งจากข้อความที่อ่านว่า ตอนนี้เราทราบแล้วว่า ผงชูรสแท้ทำมาจากอะไร ทำจากอะไรครับ (มันสำปะหลัง ข้าวสาลี ข้าวโพด)

2. ครูตั้งคำถามต่อ แล้วลักษณะของผงชูรสแท้มีลักษณะอย่างไร เขียนบันทึกลงในสมุด

3. นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแบบคร่าว ๆ อีกครั้ง เพื่อตรวจสอบการคาดเดาและในระหว่างที่นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอยู่นั้น ครูสังเกตการทำงานและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการ เช่น ไม่เข้าใจคำศัพท์ หาไม่พบ อาจถามเพื่อน ถามครู หรือเปิดพจนานุกรม

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบความเข้าใจ

นักเรียนปิดเรื่องที่อ่าน (โดยครูยังวางภาพนั้นเรียงบนกระดาน) ครูเริ่มถามคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน

1. หน่วยงานหรือองค์การอะไรที่คอยควบคุมให้อาหารที่เราซื้อมารับประทานมีความปลอดภัย (คณะกรรมการอาหารและยา) ครูเขียนข้อความที่เด็กตอบบนกระดาน

2. หน่วยงานไหนที่บอกว่าไม่ควรรับประทานผงชูรสมากเกินไป

3. ผงชูรสทำมาจากอะไร (มันสำปะหลัง ข้าวสาลี ข้าวโพด)

4. ลักษณะของผงชูรสแท้จะเป็นอย่างไร

ช่วงที่ 2 การฝึกสรุปสาระสำคัญ (Fundamental Skill Training)

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหา ด้วยการนำภาพมาประกอบการสรุป เพื่อเป็นการเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ถูกต้อง และแม่นยำขึ้น จากนั้น จึงให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เนื้อหาข่าวเรื่อง “ผงชูรส”
2. แบบฝึกหัด เรื่อง “ผงชูรส”
3. ภาพประกอบ

7. เครื่องมือวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน
2. ประเมินจากการทำแบบฝึกหัดของนักเรียน

8. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การวัด
1. นักเรียนสามารถอ่านเนื้อเรื่องจบทันในเวลาที่กำหนด	สังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	นักเรียนจะต้องได้คะแนนรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จึงจะถือว่าผ่าน
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามในแบบฝึกหัดท้ายบทเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างน้อย 3 ข้อ	ตรวจแบบฝึกหัดท้ายกิจกรรมการเรียน	ตรวจแบบฝึกหัด	

9. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการสอน.....

ปัญหา/อุปสรรค.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(พระมหาเอกลักษณ์ เทพวิจิตร)

แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน

ชั้น ป.6 โรงเรียนนาคนครประสิทธิ์ ตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

สังเกตครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง: แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ สร้างขึ้นเพื่อประเมินการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยครูเป็นผู้ประเมิน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องรายการประเมินที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมและใส่เครื่องหมาย X ในช่องรายการที่นักเรียนไม่แสดงพฤติกรรม

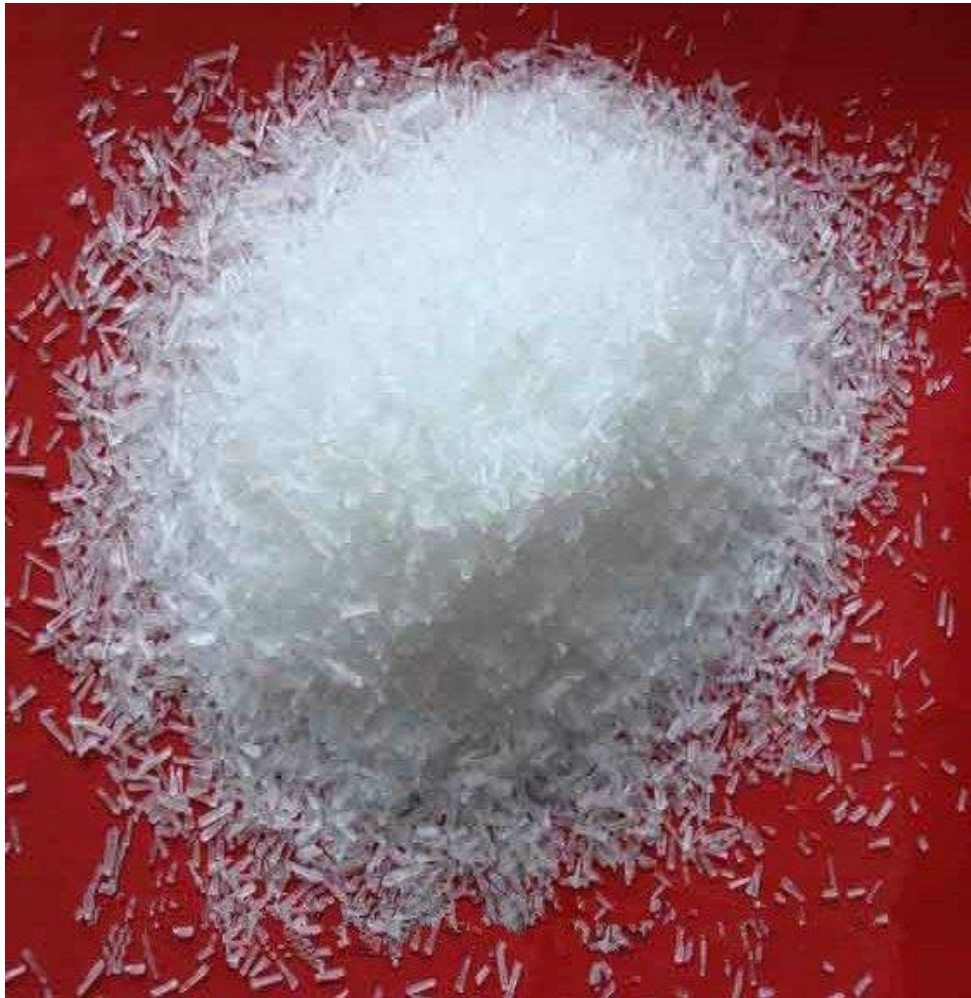
เกณฑ์การประเมิน การผ่านการประเมินต้องผ่านทุกรายการ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ถ้าไม่ผ่านการประเมินให้ใส่เครื่องหมาย X

พฤติกรรม	ความสนใจในการเรียน	การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการเรียน	ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย	เกณฑ์การประเมินผ่าน/ไม่ผ่าน	หมายเหตุ
ชื่อ-นามสกุล					

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

ที่มา : www.muslim4health.or.th

ที่มา : www.lovehengheng.com

ร้านนี้ปลอดภัยจอร์ส

ที่มา : www.siamfishing.com

ที่มา : thaigoodview.com
มหาวิทยาลัยศิลปากร

World Health Organization

ที่มา : guru.sanook.com

**World Health
Organization**

ที่มา : www.maeonhospital.go.th

ข่าวเรื่อง “ผงชูรส”

เมื่อไปรับประทานอาหารที่ร้านอาหารจะพบว่ามีป้ายแขวนหรือติดที่หน้าร้านหรือในร้านว่า ร้านนี้ไม่ได้ใส่ผงชูรส ร้านนี้ปลอดผงชูรส ทำให้รู้ว่าถ้าไม่ต้องการรับประทานอาหารที่ไม่ได้ใส่ผงชูรสเชิญร้านนี้ ผงชูรสเป็นชื่อกลางที่ใช้เรียกสารประเภทนี้ ซึ่งความจริงแล้วมีหลายชนิดแต่ที่นิยมใช้กันในอุตสาหกรรมอาหาร คือ โมโนโซเดียมกลูตาเมต ซึ่งเจ้ากลูตาเมตนี้เป็นเกลือของกรดอะมิโนชื่อกลูตามิกแอซิก โดยปกติแล้วกรดอะมิโนชนิดนี้เป็นองค์ประกอบในอาหารที่เรากินและร่างกายสามารถสร้างเองได้

ประวัติเดิมถูกค้นพบโดยคนทางเอเชีย (ชาวจีนและชาวญี่ปุ่น) ที่นำสาหร่ายทะเลมาต้มแล้วรสชาติอาหารจะอร่อยขึ้น ต่อมานักวิทยาศาสตร์ญี่ปุ่นได้ทำการศึกษาวิจัยว่า พืชดังกล่าวมีสาร โมโนโซเดียมกลูตาเมต ที่มีฤทธิ์กระตุ้นปุ่มประสาทที่โคนลิ้นและลำคอ ทำให้รู้สึกว่าการรับประทานอาหารอร่อยผงชูรสส่วนใหญ่ทำมาจากมันสำปะหลัง ข้าวสาลี ข้าวโพด และกากน้ำตาล

ผงชูรสที่เป็นของแท้จะมีลักษณะเป็นผลึกขาวไม่สะท้อนแสง ผลึกมีลักษณะปลายทั้งสองข้างใหญ่ ตรงกลางคอดรูปกระดุกหรือเป็นลิ้ม เหมือนกระดุก วิธีง่ายๆ ในการตรวจสอบผงชูรสคือเอามาเผา จะมีกลิ่นคล้ายๆ เนื้อไหม้ เป็นกลิ่นของกรดอะมิโน ถ้าผงชูรสปลอมจะเป็นกลิ่นอย่างอื่น ปัจจุบันองค์การอนามัยโลกได้ให้คำแนะนำว่าไม่ควรบริโภคผงชูรสเกินวันละ 10 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม

ที่มา: กรุงเทพธุรกิจ (26/10/45)

แบบฝึกหัด
เรื่อง “ผงชुरส”

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านเรื่องจบในเวลาที่กำหนด
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถสรุปใจความจากเรื่องที่ได้และนำไปประยุกต์ใช้ใน

ชีวิตประจำวันได้

คำชี้แจง: ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ โดยไม่อนุญาตให้เปิดดูใบความรู้หรือสมุด

จดบันทึก

1. เมื่อเราไปรับประทานอาหารที่ร้านอาหารเราจะรู้ได้อย่างไรว่าร้านไหนปลอดภัย ผงชुरสหรือไม่ใช่ผงชुरส

ตอบ.....

2. ชาวจีนและชาวญี่ปุ่นนำพืชชนิดใดมาปรุงรสอาหารให้อร่อยขึ้น และในปัจจุบัน ผงชुरสทำมาจากพืชชนิดใด

ตอบ.....

3. เมื่อเรารับประทานสาร โมโนโซเดียมกลูตาเมตเข้าไปแล้ว จะทำให้เรารู้สึกอย่างไร

ตอบ.....

4. เราจะวิธีสังเกตอย่างไรว่าผงชुरสที่เราใช้อยู่จะเป็นของแท้หรือปลอม

ตอบ.....

5. องค์การอนามัยโลกแนะนำว่าไม่ควรรับประทานผงชुरสเกินวันละเท่าไร

ตอบ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความจากนิทาน

เวลา 2 ชั่วโมง

ผู้สอน พระมหาเอกลักษณ์ เทพวิจิตร

ปีการศึกษาที่ 2557

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป. 6 /3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่ย่าน

ท 1.1 ป. 6 /5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่ย่านไปตัดสินใจแก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิต

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านเรื่องจบในเวลาที่กำหนด
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ย่านได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถสรุปใจความจากเรื่องที่ย่านได้และนำไปประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้

3. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความจากนิทาน เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องจับใจความของนิทาน เพื่อทำ
ความเข้าใจใน เนื้อเรื่องหรือสรุปเรื่องจากการอ่าน และหาคำตอบจากเรื่องที่ย่านได้ว่า ใคร
ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

นิทานเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่ทำให้ความเพลิดเพลินและข้อคิด ซึ่งต้องอาศัยทักษะ
การอ่านจับใจความ เพราะจะทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องและเหตุการณ์ได้อย่างต่อเนื่องและสามารถสรุป
ใจความได้ดียิ่งขึ้น

4. ตารางเรียนรู้

1. ความรู้
ความสามารถในการอ่านจับใจความจากนิทาน
2. ทักษะ/กระบวนการ
ทักษะการอ่าน
ทักษะการคิด
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
มีวินัย
ใฝ่เรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ช่วงที่ 1 กระบวนการอ่านและคิด (Directing Reading-Thinking Process)

เนื้อเรื่องตอนที่ 1 แม่กากับลูกกระหายน้ำและบิหน้ำกิน

ขั้นที่ 1 การคาดเดา

1. ครุณำนักเรียนเข้าดูบทเรียนโดยการให้นักเรียนดูรูปภาพ แล้วให้นักเรียนคาดเดาเนื้อหาของเรื่องที่กำลังจะอ่านนั้นจะเป็นอย่างไร เกี่ยวกับอะไร

2. ครูพยายามกระตุ้นด้วยคำถามให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการคาดเดาเนื้อหาของเรื่อง เช่น

2.1 นำภาพที่ 1 (แม่กากับลูกกา) ให้นักเรียนดู แล้วถาม “นักเรียนรู้จักรูปที่อยู่ในภาพนี้หรือไม่” (รู้จัก)

2.2 นี่คืภาพอะไร (นก กากับลูกกา ฯลฯ)

2.3 ในภาพกากับลูกกำลังทำอะไร (กำลังบิน การร่อนแแดด)

2.4 นักเรียนคิดว่ากากับลูกกำลังบินไปเพื่อจะไปไหนกัน (เข้ารัง หน้ำกิน)

3. ครูเขียนการคาดเดาของนักเรียนบนกระดาน

ขั้นที่ 2 การอ่าน

ครูให้นักเรียนเริ่มอ่านเนื้อเรื่องในส่วนแรก (อ่านออกเสียง) โดยครูอ่านนำและให้นักเรียนอ่านตาม เพื่อให้นักเรียนได้ดูข้อความตามครูไปด้วยและได้อ่านทุกตัวอักษร

“มีอยู่ในหน้าร้อนของวันหนึ่ง ด้วยปีนี้เป็นปีที่มีอากาศที่ร้อนมาก และความร้อนแบบสุด ๆ นั้นได้ผ่านคิด ๆ ต่อเนื่องกันมาหลายวันเลยทีเดียว ฯลฯ”

ขั้นที่ 3 การแปลความหมาย

1. ครูตั้งคำถามชวนคิดกับนักเรียนอีกครั้งจากข้อความที่อ่านว่า อยากรู้จังเลยว่ามีแม่กากับลูก ๆ ของมันจะหาน้ำเจอบ้างหรือเปล่าเอ่ย?
2. จากนั้นครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแบบคร่าว ๆ อีกครั้ง เพื่อตรวจสอบการคาดเดา และในระหว่างที่นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอยู่นั้น ครูสังเกตการทำงานและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการ เช่น ไม่เข้าใจคำศัพท์ หาไม่พบ อาจถามเพื่อน ถามครู หรือเปิดพจนานุกรม

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบความเข้าใจ

1. ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องพร้อม ๆ กันอีกครั้ง
2. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบการคาดเดา ที่นักเรียนแต่ละคนได้คาดเดาไว้บนกระดานจากในขั้นที่ 1 (การคาดเดา) ครูถามคำถาม
  - 2.1 ในเรื่องนี้กล่าวถึงสัตว์อะไร (กา)
  - 2.2 กาารู้สึกอย่างไร (กระหายน้ำหรือหิว)
  - 2.3 ทำไมกาถึงรู้สึกกระหายน้ำ (อากาศมันร้อน)
  - 2.4 กาทำอย่างไร (กาบินหาน้ำ)

เนื้อเรื่องตอนที่ 2 กาไปพบเหยือกน้ำใบหนึ่ง ดีใจมากที่เห็นมีน้ำอยู่

ขั้นที่ 1 การคาดเดา

1. ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 2 (กาพบเหยือกน้ำ)
2. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับภาพครูชี้ไปที่ภาพพร้อมกับถามนักเรียนว่า
  - 2.1 นักเรียนเห็นอะไรบ้าง (กา, เหยือกน้ำ)
  - 2.2 นักเรียนคิดว่า กากำลังทำอะไร
  - 2.3 นักเรียนคิดว่ากาจะได้กินน้ำหรือไม่
3. ครูเขียนคำหรือประโยคที่นักเรียนช่วยกันตอบบนกระดานแล้วให้นักเรียนอ่าน
4. ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 3 (กาคาบหินใส่ลงในเหยือก)
5. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับภาพครูชี้ไปที่ภาพพร้อมกับถามนักเรียนว่า
  - 5.1 นักเรียนเห็นอะไรบ้าง (กาคาบหิน)
  - 5.2 นักเรียนคิดว่า กากำลังทำอะไร
  - 5.3 นักเรียนคิดว่าทำไมกาถึงทำอย่างนั้น
6. ครูเขียนคำหรือประโยคที่นักเรียนช่วยกันตอบบนกระดานแล้วให้นักเรียนอ่าน
7. ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 4 (กาคาบหินใส่ลงในเหยือก)

8. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับภาพครูชี้ไปที่ภาพพร้อมกับถามนักเรียนว่า

8.1 นักเรียนเห็นอะไรบ้าง

8.2 นักเรียนคิดว่า กากำลังทำอะไร

8.3 นักเรียนคิดว่าทำไมถึงได้กินน้ำ

ขั้นที่ 2 การอ่าน

1. ครูให้นักเรียนเริ่มอ่านเนื้อเรื่องในส่วนที่สอง (อ่านออกเสียง) โดยครูอ่านนำและให้นักเรียนอ่านตาม เพื่อให้ให้นักเรียนได้ดูข้อความตามครูไปด้วยและได้อ่านทุกตัวอักษร

“แม่กานันท์ครั้งหนึ่งมันได้เคยเห็นพวกมนุษย์กำลังทำการตักน้ำก้นที่บ่อน้ำบาดาลแห่งหนึ่งเข้า และมันก็นึกขึ้น ได้ถึงสถานที่แห่งนั้น ฯลฯ”

ขั้นที่ 3 การแปลความหมาย

1. ครูตั้งคำถามชวนคิดกับนักเรียนอีกครั้งจากข้อความที่อ่านว่า เพราะสาเหตุใดถึงได้กินน้ำที่อยู่ในเหยือกได้

2. จากนั้นครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแบบคร่าว ๆ อีกครั้ง เพื่อตรวจสอบการคาดเดา และในระหว่างที่นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอยู่นั้น ครูสังเกตการทำงานและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการ เช่น ไม่เข้าใจคำศัพท์ หาไม่พบ อาจถามเพื่อน ถามครู เปิดพจนานุกรม เป็นต้น

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบความเข้าใจ

1. ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องพร้อม ๆ กันอีกครั้ง

2. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบการคาดเดา ที่นักเรียนแต่ละคนได้คาดเดาไว้บนกระดานจากในขั้นที่ 1 (การคาดเดา)ครูถามคำถาม โดยครูเก็บเนื้อเรื่องแล้วให้นักเรียนตอบคำถามปากเปล่า

2.1 แม่กานันท์ลูก ๆ กำลังบินไปไหน

2.2 กานินมาพบอะไร

2.3 ในเหยือกมีน้ำอยู่ไหม

2.4 แล้วกาได้กินน้ำหรือไม่ เพราะเหตุใดกาจึงไม่สามารถกินน้ำได้

2.5 กาท่าอย่างไรจึงจึงสามารถกินน้ำได้

2.6 นักเรียนคิดว่าที่กาได้กินน้ำเพราะสาเหตุใด (ความสามัคคี)

ช่วงที่ 2 การฝึกสรุปสาระสำคัญ (Fundamental Skill Training)

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาทั้งหมด ด้วยการนำภาพมาประกอบการสรุป เพื่อเป็นการเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ถูกต้อง และแม่นยำขึ้น จากนั้นจึงให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. นิทานเรื่อง “กากับเหือกน้ำ”
2. แบบฝึกหัดเรื่อง “กากับเหือกน้ำ”
3. ภาพประกอบ

7. เครื่องมือวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน
2. ประเมินจากการทำแบบฝึกหัดของนักเรียน

8. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การวัด
1. นักเรียนสามารถอ่านเนื้อเรื่องจบทันในเวลาที่กำหนด	สังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	นักเรียนจะต้องได้คะแนนรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จึงจะถือว่าผ่าน
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามในแบบฝึกหัดท้ายบทเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างน้อย 3 ข้อ	ตรวจแบบฝึกหัดท้ายกิจกรรมการเรียนรู้	ตรวจแบบฝึกหัด	ผ่าน

9. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการสอน.....

ปัญหา/อุปสรรค.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(พระมหาเอกลักษณ์ เทพวิจิตร)

แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน

ชั้น ป.6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ ตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

สังเกตครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง: แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ สร้างขึ้นเพื่อประเมินการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยครูเป็นผู้ประเมิน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องรายการประเมินที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมและใส่เครื่องหมาย X ในช่องรายการที่นักเรียนไม่แสดงพฤติกรรม

เกณฑ์การประเมิน การผ่านการประเมินต้องผ่านทุกรายการ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ถ้าไม่ผ่านการประเมินให้ใส่เครื่องหมาย X

พฤติกรรม	ความสนใจในการเรียน	การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการเรียน	ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	เกณฑ์การประเมินผ่าน/ไม่ผ่าน	หมายเหตุ
ชื่อ-นามสกุล					

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

นิทานเรื่อง “กากับเหยือกน้ำ”

มีอยู่ในหน้าร้อนของวันหนึ่ง ด้วยปีนี้เป็นปีที่มีอากาศที่ร้อนมาก และความร้อนแบบสุด ๆ นั้นได้ผ่านติด ๆ ต่อเนื่องกันมาหลายวันเลยทีเดียว พระอาทิตย์ได้ส่องแสงแผดเผาไปทั่วทุกหนทุกแห่ง ดังนั้นน้ำในห้วย หนอง คลอง บึง จึงแห้งผากจนไม่มีน้ำหลงเหลือติดอยู่เลยแม้สักน้อยนิด ผุงกาซึ่งมีแม่กาและลูก ๆ ทั้งหมด 7 ตัวของมัน ได้พยายามบินหาน้ำดื่มด้วยความกระหายไปทั่วทุกหนทุกแห่ง และด้วยความกระหายอย่างมาก พวกลูก ๆ จึงร้องเร่งเร้าแม่กาเป็นการใหญ่ว่า “แม่จ๋า... หิวน้ำจังเลย ทำยังไงดี” แม่กาเมื่อเห็นลูก ๆ ร้อง กระหายน้ำอย่างนั้น...และมันก็นึกได้ถึงบางสิ่งที่เป็นแหล่งหาน้ำดื่มขึ้นมาได้จึงได้ตอบกับลูก ๆ ไปว่า “หิวน้ำมากหรือลูก ถ้าอย่างนั้นก็บินตามแม่มาทางนี้ก็แล้วกัน”

แม่กานั้นครั้งหนึ่งมัน ได้เคยเห็นพวกมนุษย์กำลังทำการตักน้ำกันที่บ่อน้ำบาดาลแห่งหนึ่งเข้า และมันก็นึกขึ้นได้ถึงสถานที่แห่งนั้น “เดี๋ยวแม่จะพาไปที่บ่อน้ำบาดาลที่แม่เคยได้เห็นแล้วลูก ๆ ก็จะได้กินน้ำแก้กระหายกันอย่างแน่นอนเชื่อแม่สิ ” พวกนกกาแม่ลูกผุงนั้นพากันบินมาที่บ่อน้ำบาดาลที่อยู่ใกล้ ๆ กับไร่แห่งหนึ่งและเมื่อมันทั้งหมดบินมาถึงที่หมาย ก็พบว่าที่ใกล้ ๆ กับตรงบ่อน้ำบาดาลนั้น ได้มีเหยือกน้ำขนาดใหญ่ใบหนึ่งตั้งอยู่ ที่ก้นของเหยือกน้ำใบนั้น ได้มีน้ำขังอยู่ แต่พวกมันไม่สามารถที่จะเอapakขึ้นลงไปกินน้ำในเหยือกนั้นได้

“แม่จ๋า...ปากยื่นลงไปไม่ถึงก้นเหยือกหรอก จะทำยังไงดีละแม่...” ลูกกากร้องบอกแม่ของมัน แม่กาก็ได้แต่สั่นหัวด้วยจนปัญญาเป็นที่สุด แต่แล้วในขณะที่นั้น ได้มีลูกกาตัวสุดท้ายที่ตัวที่เล็กที่สุดในผุงซึ่งจะเป็นด้วยความที่มันกระหายน้ำเป็นอย่างมากจึงเกิดนึกโมโหขึ้นมา มันได้บินไปคาบเอาหินก้อนหนึ่งมาได้ แล้วโยนลงไปในเหยือกน้ำนั้นอย่างแรงเสียงดังจ๊อม... ด้วยความโมโหที่อยากกินน้ำแล้วไม่ได้กินอะไรทำนองนั้น แม่กาเมื่อเห็นดังนั้น จึงได้รับบอกกับพวกลูก ๆ ว่า “ใช่แล้วสิ....ลูกๆก็เอาก้อนหินใส่ลงไปใ้ในเหยือกอย่างที่เจ้าตัวเล็กมันทำ เท่านั้นเอง แล้วน้ำก็จะเอ่อสูงขึ้นมาจนถึงปากคอเหยือกเลยทีเดียวนะ บินไปเอาก้อนหินมาใส่ลงไปให้มาก ๆ จนกว่าแม่จะบอกให้พอ... เร็ว ๆ ลูก ”

พอจบคำแม่เท่านั้นพวกลูก ๆ กาก็ช่วยกันบินไปคาบเอาก้อนหิน มาและใส่ลงไปใ้ในเหยือกกันเรื่อย ๆ จนกระทั่ง น้ำในเหยือกนั้นได้ล้นขึ้นมาจนถึงปากเหยือก ” พอแล้วลูก คราวนี้ก็เชิญพวกเจ้าดื่มน้ำกันตามสบายได้แล้วลูก” แม่กาพูดบอกกับพวกลูก ๆ ของมัน จึงเป็นด้วยเหตุนี้ นกกาและลูก ๆ จึงได้มีน้ำดื่มอยู่เป็นเวลานานเลยทีเดียว

แบบฝึกหัด
เรื่อง “กากับเหยือก”

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านเรื่องจบในเวลาที่กำหนด
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถสรุปใจความจากเรื่องที่ได้และนำไปประยุกต์ใช้ใน

ชีวิตประจำวันได้

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเขียนบรรยายเนื้อความของภาพต่อไปนี้พอได้ใจความ โดยไม่อนุญาตให้เปิดดูใบความรู้ หรือสมุดจดบันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3
การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความจากบทความ

เวลา 2 ชั่วโมง

ผู้สอน พระมหาเอกลักษณ์ เทพวิจิตร

ปีการศึกษาที่ 2558

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1ป. 6 /3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องทีอ่าน

ท 1.1 ป. 6 /5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องทีอ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิต

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านเรื่องจบในเวลาที่กำหนด
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องทีอ่านได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถสรุปใจความจากเรื่องทีอ่านได้และนำไปประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้

3. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความจากบทความเป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องจับใจความของบทความ
เพื่อทำความเข้าใจในเนื้อเรื่องหรือสรุปเรื่องจากการอ่าน และหาคำตอบจากเรื่องทีอ่านได้ว่า ใคร
ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

บทความเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งทีให้สาระ ข้อเท็จจริง ความรู้ และเสนอความคิด
เห็น ซึ่งต้องอาศัยทักษะการอ่านจับใจความ เพราะจะทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องและเหตุการณ์ได้อย่าง
ต่อเนื่องและสามารถสรุปใจความได้ดียิ่งขึ้น

4. สาระการเรียนรู้

1. ความรู้

ความสามารถในการอ่านจับใจความจากบทความ

2. ทักษะ/กระบวนการ

ทักษะการอ่าน

ทักษะการคิด

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มีวินัย

ใฝ่เรียนรู้

มุ่งมั่นในการทำงาน

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ช่วงที่ 1 กระบวนการอ่านและคิด (Directing Reading-Thinking Process)

ขั้นที่ 1 การคาดเดา

ครูให้นักเรียนดูรูปภาพ แล้วให้นักเรียนคาดเดาเนื้อหาของเรื่องที่กำลังจะอ่านนั้น จะเป็นอย่างไร เกี่ยวกับอะไร และครูพยายามกระตุ้นด้วยคำถามให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการคาดเดาเนื้อหาของเรื่อง เช่น

1. นำภาพที่ 1 (ภาพอาหารเก่าเก็บไว้ คีบ) ให้นักเรียนดูแล้วถาม "นักเรียนรู้จักสิ่งที่อยู่ในภาพนี้หรือไม่" (รู้จัก)

2. นี่คือภาพอะไร (อาหารเสีย อาหารคีบ ฯลฯ)

3. อาหารเหล่านี้ นักเรียนเคยเห็นไหม (เคย)

4. เห็นที่ไหนบ้าง (บ้าน ร้านอาหาร โทรทัศน์)

5. นักเรียนเคยรับประทานไหม (เคย ไม่เคย)

6. รับประทานแล้วรู้สึกอย่างไรบ้าง (อร่อย ปวดท้อง ท้องร่วง)

7. ดูภาพที่ 2 (คนปวดท้อง อาเจียน ถ่ายอุจจาระ) แล้วถามว่า คนในภาพนี้เขาเป็นอะไร

8. คนนี้เขาไปรับประทานอาหารเหล่านี้ แล้วเขาก็ปวดท้อง แล้วเวลาบางคนทานทำไมไม่ปวดท้อง เกิดอะไรขึ้นกับเขากันแน่ (นักเรียนบางคนอาจนั่งคิด บางคนอาจตอบคำถาม)

9. ถึงเวลาที่เราร่วมกันมาช่วยกันหาคำตอบแล้วว่า เพราะอะไรถึงเป็นแบบนี้

ขั้นที่ 2 การอ่าน

ครูให้นักเรียนเริ่มอ่านเนื้อเรื่องในส่วนแรก (อ่านออกเสียง) โดยครูอ่านนำและให้นักเรียนอ่านตาม เพื่อให้ นักเรียน ได้ข้อความตามครูไปด้วยและได้อ่านทุกตัวอักษร

อ่านเนื้อเรื่องย่อหน้าที่ 1

“อหิวาตกโรคเป็นโรคติดต่ออันตรายร้ายแรงและสามารถระบาดได้อย่างรวดเร็ว แหล่งที่เกิดโรค ฯลฯ”

1. ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 3 (สถานที่ไม่สะอาด)
2. ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 4 (อาหารไม่สะอาด อาหารดิบ) ให้นักเรียนอ่านตามครู
3. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับข้อความในภาพ

อ่านเนื้อเรื่องย่อหน้าที่ 2

“สาเหตุเกิดจากเชื้อแบคทีเรีย ชื่อว่า วิบริโอ คอเลอริ (Vebrio Cholerae) เป็นโรคที่เกิดกับลำไส้เล็ก”

1. ครูให้นักเรียนดูรูปที่ 5 (แมลงวันเป็นพาหะนำโรค) ให้นักเรียนอ่านตามครู
2. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับข้อความในภาพว่า

“โรคนี้เกิดจากเชื้ออะไรและเป็นโรคที่เกิดกับส่วนใดในร่างกายของเรา”

“นักเรียนทราบไหมว่าทำไมแมลงวันจึงเป็นพาหะนำโรค” (นักเรียนบางคนอาจนึกคิด บางคนอาจตอบคำถาม)

อ่านเนื้อเรื่องย่อหน้าที่ 3

“อาการของผู้ป่วยเป็นอหิวาตกโรค มักมีอาการท้องร่วงอย่างรุนแรง คลื่นไส้ อาเจียน ผู้ที่เป็นรุนแรง โรคจะเกิดขึ้นทันทีและหนัก ทำให้เกิดอาการขาดน้ำ”

1. ครูให้นักเรียนดูรูปที่ 6 (คนอาเจียน/คนปวดท้องถ่ายอุจจาระ)
2. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับข้อความในภาพว่า

“นักเรียนทราบไหมว่าถ้าเราเป็นโรคอหิวาตกโรคแล้วทำไมร่างกายเราถึงต้องขาดน้ำ” (นักเรียนบางคนอาจนึกคิด บางคนอาจตอบคำถาม)

“ใครเคยเป็นอาการแบบนี้บ้าง”

อ่านเนื้อเรื่องย่อหน้าที่ 4

“การปฏิบัติตนเมื่อเป็นหรือสงสัยว่าเป็นอหิวาตกโรค ควรไปพบแพทย์ และควรทำลายเชื้อในสิ่งขับถ่ายที่ออกมาจากผู้ป่วยทั้งหมด”

1. ครูให้นักเรียนดูรูปที่ 7 (คนนอนให้น้ำเกลือแร่)
2. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับข้อความในภาพ แล้วถามนักเรียนว่า

“เมื่อรู้ว่าติดเชื้อโรคนักเรียนจะควรอย่างไร”

อ่านเนื้อเรื่องย่อหน้าที่ 5

“การป้องกันและควบคุมโรค 1 ควรดื่มน้ำและรับประทานอาหารที่ สะอาด ถูกหลักอนามัย ไม่รับประทานอาหาร ที่มีแมลงวันตอม”

1. ครูให้นักเรียนดูรูปที่ 8 (น้ำดื่ม/อาหารสด ใหม่ สะอาด)
2. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับข้อความในภาพว่า

“อาหารที่สด ใหม่และสดมความมีลักษณะเช่นไร” (นักเรียนบางคนอาจนั่งคิด บางคนอาจตอบคำถาม)

“เมื่อรับประทานอาหารเหล่านี้แล้วเราจะมีโอกาสติดเชื้ออหิวาตกโรคได้หรือไม่”

ขั้นที่ 3 การแปลความหมาย

1. ครูตั้งคำถามชวนคิดกับนักเรียนอีกครั้งจากข้อความที่อ่านว่า อยากรู้จึงเลยว่ทำไม ถ้าเรารับประทานอาหารที่ไม่สะอาดและมีแมลงวันตอมจึงจะทำให้ติดเชื้ออหิวาตกโรคได้

2. ครูถามนักเรียนว่า “แล้วเราจะมีวิธีป้องกันว่อย่างไรนะ” ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง ในใจแล้วหาคำตอบนั้นและเขียนลงในสมุด

3. จากนั้นครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแบบคร่าว ๆ อีกครั้ง เพื่อตรวจสอบการคาดคะเน และในระหว่างที่นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอยู่นั้น ครูสังเกตการณ์ทำงานและให้ความช่วยเหลือ เมื่อนักเรียนต้องการ เช่น ไม่เข้าใจคำศัพท์ หาไม่พบ อาจให้ถามเพื่อน ถามครู หรือเปิดพจนานุกรม

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบความเข้าใจ

1. นักเรียนปิดเรื่องที่อ่าน (โดยครูยังวางภาพนั้นเรียงบนกระดาน) ครูเริ่มถามคำถาม เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนดังนี้

1.1 “อหิวาตกโรคมักเกิดมาจากแหล่งที่มีภาพเป็นเช่นไรครับและมักจะเกิดใน ฤดูใด”

1.2 “แล้วสาเหตุที่เกิดขึ้นเกิดจากเชื้ออะไร/เกี่ยวกับส่วนของร่างกาย/สัตว์ ชนิดไหนเป็นพาหะนำโรค”

1.3 “ถ้าเรารู้ว่เราติดเชื้อโรคเราควรมีวิธีทำอย่างไรบ้าง”

1.4 “เราจะมีวิธีป้องกันไม่ให้เราติดเชื้อโรคได้อย่างไร”

1.5 “นักเรียนคิดว่าผู้เขียนเขาต้องการสื่อถึงเรื่องใด”

2. ครูเขียนคำตอบของนักเรียนไว้บนกระดานแล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงประโยคที่ นักเรียนตอบพร้อมกัน

ช่วงที่ 2 การฝึกสรุปสาระสำคัญ (Fundamental Skill Training)

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหา ด้วยการนำภาพมาประกอบการสรุป เพื่อเป็นการเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ถูกต้อง และแม่นยำขึ้น จากนั้นจึงให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. บทความเรื่อง “อหิวาตกโรค”
2. แบบฝึกหัดเรื่อง “อหิวาตกโรค”
3. ภาพประกอบ

7. เครื่องมือวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน
2. ประเมินจากการทำแบบฝึกหัดของนักเรียน

8. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การวัด
1. นักเรียนสามารถอ่านเนื้อเรื่องจบทันในเวลาที่กำหนด	สังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	นักเรียนจะต้องได้คะแนนรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จึงจะถือว่าผ่าน
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามในแบบฝึกหัดท้ายบทเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่านได้อย่างน้อย 3 ข้อ	ตรวจแบบฝึกหัดท้ายกิจกรรมการเรียนรู้	ตรวจแบบฝึกหัด	

9. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการสอน.....

ปัญหา/อุปสรรค.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(พระมหาเอกลักษณ์ เทพวิจิตร)

แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน

ชั้น ป.6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ ตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

สังเกตครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง: แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ สร้างขึ้นเพื่อประเมินการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยครูเป็นผู้ประเมิน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องรายการประเมินที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมและใส่เครื่องหมาย X ในช่องรายการที่นักเรียนไม่แสดงพฤติกรรม

เกณฑ์การประเมิน การผ่านการประเมินต้องผ่านทุกรายการ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ถ้าไม่ผ่านการประเมินให้ใส่เครื่องหมาย X

พฤติกรรม	ความสนใจในการเรียน	การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการเรียน	ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	เกณฑ์การประเมินผ่าน/ไม่ผ่าน	หมายเหตุ
ชื่อ-นามสกุล					

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

บทความ เรื่อง “อหิวาตกโรค”

อหิวาตกโรคเป็น โรคติดต่ออันตรายร้ายแรงและสามารถระบาดได้อย่างรวดเร็ว แหล่งที่เกิดโรคมักเกิดในชุมชนที่อยู่กันอย่างหนาแน่น และในถิ่นที่ไม่มีน้ำสะอาดใช้อย่างพอเพียง ไม่มีส่วนที่ถูกสุขลักษณะ มีการสุขาภิบาลไม่ดี เช่น มีการทิ้งขยะเกลื่อนกลาด ร้านอาหารไม่สะอาด ถูกหลักสุขาภิบาล

สาเหตุ

เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย ชื่อว่า วิบริโอ คอเลอริ (Vibrio Cholerae) เป็นโรคที่เกิดกับลำไส้เล็ก พบได้กับคนทุกเพศทุกวัยแต่พบ น้อยในเด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี มักเกิดในช่วงฤดูร้อน เป็นโรคติดต่อชนิดเฉียบพลัน สามารถติดต่อได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผู้ป่วยเป็นผู้แพร่เชื้อ แต่ส่วนมากจะติดต่อทางอ้อมผ่านทางแมลงวัน อาหาร และน้ำดื่ม เป็นต้น

อาการ

ผู้ป่วยเป็นอหิวาตกโรค มักมีอาการท้องร่วงอย่างรุนแรง คลื่นไส้อาเจียน ผู้ที่เป็นรุนแรงโรคมะเกิดขึ้นทันทีและหนัก ทำให้เกิดอาการขาดน้ำ ขาดแร่ธาตุอย่างรวดเร็ว หากไม่ได้รับการรักษา อย่างทันทั่วทั้งที่ผู้ป่วยอาจช็อคและถึงขั้นเสียชีวิตได้

การปฏิบัติตน

เมื่อเป็นหรือสงสัยว่าเป็นอหิวาตกโรค ควรไปพบแพทย์ และควรทำลายเชื้อในสิ่งขับถ่ายที่ออกมาจากผู้ป่วยทั้งหมด โดยใช้ยาฆ่าเชื้อ หรือต้มภาชนะเครื่องใช้ที่ติดเชื้อโรคในน้ำร้อนเดือดในกรณีที่เป็นอหิวาตกโรคต้องเคร่งครัดเป็นพิเศษ ทำความสะอาดพื้น อาหาร ห้องนอนของผู้ป่วยให้สะอาด

การป้องกันและควบคุมโรค

1. ควรดื่มน้ำและรับประทานอาหารที่ สะอาด ถูกหลักอนามัย ไม่รับประทานอาหารที่มีแมลงวันตอม อาหารที่ปรุงสุกแล้วควรมีฝาชีครอบ ล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหารให้มีส่วนที่ถูกสุขลักษณะ กำจัดแมลงวัน ซึ่งเป็นพาหะของโรค

2. ฉีดวัคซีนป้องกันโรค เมื่อมีการระบาดของอหิวาตกโรค

แบบฝึกหัด

เรื่อง “อหิวาตกโรค”

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านเรื่องจบในเวลาที่กำหนด
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถสรุปใจความจากเรื่องที่ได้และนำไปประยุกต์ใช้ใน

ชีวิตประจำวันได้

คำชี้แจง: ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ โดยไม่อนุญาตให้เปิดดูใบความรู้ หรือสมุด

จดบันทึก

1. สาเหตุเกิดจากเชื้อแบคทีเรีย ชื่อว่า วิบริโอ คอเลอริ (Vebrio Cholerae) เป็นโรคที่เกิดกับร่างกายส่วนใดและสัตว์ชนิดใดมักเป็นพาหะนำเชื้อโรค?

ตอบ.....

.....

2. ผู้ป่วยเป็นอหิวาตกโรค มักมีอาการอย่างไรบ้างและถ้ารับการรักษาไม่ทันจะเป็นอย่างไร?

ตอบ.....

.....

3. เมื่อเป็นหรือสงสัยว่าเป็นอหิวาตกโรคนักเรียนควรทำอย่างไรบ้าง?

ตอบ.....

.....

4. เราจะมียุทธวิธีป้องกันและควบคุมเพื่อไม่ให้เป็นอหิวาตกโรคได้ด้วยวิธีใดบ้าง?

ตอบ.....

.....

5. นักเรียนคิดว่าบทความนี้ ผู้เขียนต้องการสื่อถึงเรื่องใด?

ตอบ.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4
การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความจากสารคดี

เวลา 2 ชั่วโมง

ผู้สอน พระมหาเอกลักษณ์ เทพวิจิตร

ปีการศึกษาที่ 2558

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป. 6 /3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ป. 6 /5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิต

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านเรื่องจบในเวลาที่กำหนด
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถสรุปใจความจากเรื่องที่อ่านได้และนำไปประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้

3. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความจากสารคดีเป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องจับใจความของสารคดี เพื่อทำ
ความเข้าใจในเนื้อเรื่องหรือสรุปเรื่องจากการอ่าน และหาคำตอบจากเรื่องที่อ่านได้ว่า ใคร ทำอะไร
ที่ไหน อย่างไร

สารคดีเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่เรื่องเป็นจริงมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความรู้
ความคิดเห็น และความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน ซึ่งต้องอาศัยทักษะการอ่านจับใจความ เพราะจะทำให้
เข้าใจเนื้อเรื่องและเหตุการณ์ได้อย่างต่อเนื่องและสามารถสรุปใจความได้ดียิ่งขึ้น

4. สาระการเรียนรู้

1. ความรู้
ความสามารถในการอ่านจับใจความจากสารคดี
2. ทักษะ/กระบวนการ
ทักษะการอ่าน
ทักษะการคิด
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
มีวินัย
ใฝ่เรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ช่วงที่ 1 กระบวนการอ่านและคิด (Directing Reading-Thinking Process)

ขั้นที่ 1 การคาดเดา

ครูให้นักเรียนดูรูปภาพ แล้วให้นักเรียนคาดเดาเนื้อหาของเรื่องที่กำลังจะอ่านนั้นจะเป็นอย่างไร เกี่ยวกับอะไร ครูพยายามกระตุ้นด้วยคำถามให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการคาดเดาเนื้อหาของเรื่อง เช่น

1. นำภาพที่ 1 (ภาพสมอง) ให้นักเรียนดู แล้วถาม นักเรียนรู้จักสิ่งที่อยู่ในภาพนี้หรือไม่
2. นี่คือภาพอะไร(สมอง)
3. สมองของเรามีไว้ทำอะไร
4. สมองของเราแบ่งเป็นกี่ซีก(2ซีก)
5. มีซีกอะไรบ้าง (ซีกซ้ายและซีกขวา)
6. สมองแต่ละซีกทำงานต่างกันอย่างไร (นักเรียนบางคนอาจตอบบางคนอาจนิ่ง)
7. ให้นักเรียนดูภาพที่ 2 (เนรน้อยอิกคิวซัง) แล้วถามว่านักเรียนรู้จักไหม (รู้ ไม่รู้)
8. ใครเอ่ยที่อยู่ในภาพ (เนรน้อยอิกคิวซัง)
9. เนรน้อยอิกคิวซังเป็นคนที่มีความสามารถแบบไหน (ฉลาด เก่ง)
10. ถ้าเราอยากจะทำเก่งและฉลาดอย่างเนรน้อยอิกคิวซัง เราต้องทำอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 การอ่าน

อ่านเนื้อเรื่องข้อที่ 1

ครูให้นักเรียนเริ่มอ่านเนื้อเรื่องในส่วนแรก (อ่านออกเสียง) โดยครูอ่านนำและให้นักเรียนอ่านตาม เพื่อให้นักเรียนได้รู้ข้อความตามครูไปด้วยและได้อ่านทุกตัวอักษร

“ใคร ๆ ก็อยากเป็นคนเก่ง มีสมองแจ่มใสคิดอะไรแล้วปึ้ง ๆ ด้วยกันทั้งนั้น แต่ดูเหมือนคนที่เก่งอยู่แล้วมักจะได้เปรียบ ที่จริงแล้วเราทุกคนก็สามารถฝึกฝนสมองให้ปราดเปรื่องแบบนั้นได้ด้วยวิธีดังนี้ ฯลฯ”

1. ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 3 (คนกินน้ำ) แล้วถามว่าเป็นภาพอะไร
2. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับข้อความในภาพ
  - 2.1 ทำไมเราต้องดื่มน้ำบ่อย ๆ
  - 2.2 การดื่มน้ำบ่อย ๆ จะช่วยเรื่องอะไรเกี่ยวกับสมอง

อ่านเนื้อเรื่องข้อที่ 2

“กินไขมันดี คนไม่ค่อยรู้ว่าสมองคือก้อนไขมัน ซึ่งจำเป็นต้องมีไขมันดีไปทดแทนส่วนที่สึกหรอ แนะนำให้กินไขมันดีระหว่างวัน จำพวกน้ำมันปลา ฯลฯ”

1. ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 4 (ไขมันดี น้ำมันตับปลา) แล้วถามว่าเป็นภาพอะไร
2. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับข้อความในภาพ
  - 2.1 น้ำมันดีหรือน้ำมันตับปลาช่วยในเรื่องใดของสมอง
  - 2.2 ไขมันดีเราหาได้จากไหนบ้าง

อ่านเนื้อเรื่องข้อที่ 3

“นั่งสมาธิวันละ 12 นาที หลังจากตื่นนอนแล้ว ให้ตั้งสติและนั่งสมาธิทุกเช้า วันละ 12 นาที ฯลฯ”

1. ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 5 (คนนั่งสมาธิ) แล้วถามว่าเป็นภาพอะไร
2. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับข้อความในภาพ
  - 2.1 การนั่งสมาธิจะช่วยให้สมองเราเป็นอย่างไร
  - 2.2 ใครเคยนั่งสมาธิบ้าง นั่งนานเท่าไร วันละกี่นาที ตอนไหนบ้าง
  - 2.3 อย่างน้อยเราควรนั่งสมาธิวันละกี่นาที

อ่านเนื้อเรื่องข้อที่ 4

“ใส่ความตั้งใจ การตั้งใจในสิ่งใดก็ตาม เหมือนการโปรแกรมสมองว่า นี่คือสิ่งที่ต้องเกิดระหว่างวันสมองจะปรับพฤติกรรมเราให้ไปสู่เป้าหมายนั้น ฯลฯ”

1. ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 6 (ความฝันความตั้งใจ) แล้วถามว่าเป็นภาพอะไร
2. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับข้อความในภาพ
  - 2.1 ใครเคยฝันว่าโตขึ้นอยากจะเป็นอะไรบ้าง
  - 2.2 แล้วใครเคยตั้งใจว่าเราจะทำการบ้านหรือว่างานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

ตามกำหนดข้าง

2.3 การที่เราตั้งใจหรือใส่ใจจะทำให้เราเป็นคนอย่างไร

อ่านเนื้อเรื่องข้อที่ 5

“หัวเราะและยิ้มบ่อย ๆ ทุกครั้งที่ยิ้มหรือหัวเราะ จะมีสารเอ็นโดรฟิน ซึ่งเป็นสารแห่งความสุขหลั่งออกมา เท่ากับเป็นการกระตุ้นให้มีความอยากรักและหวังดีต่อคนอื่น ไปเรื่อย ๆ”

1. ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 7 (รอยยิ้ม หัวเราะ) แล้วถามว่าเป็นภาพอะไร
2. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับข้อความในภาพ
  - 2.1 เวลานั้นนักเรียนยิ้มและหัวเราะนักเรียนจะมีความรู้สึกอย่างไร
  - 2.2 สารที่หลั่งออกมาเวลาเรายิ้มและหัวเราะคือสารอะไร
  - 2.3 สารตัวนี้เป็นสารที่ทำให้เราเกิดความรู้สึกอย่างไร

อ่านเนื้อเรื่องข้อที่ 6

“เรียนรู้สิ่งใหม่ทุกวัน สิ่งใหม่ในที่นี้หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เช่น กินอาหารร้านใหม่ ๆ รู้จักเพื่อนใหม่ อ่านหนังสือเล่มใหม่ ฯลฯ”

1. ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 8 (คนอ่านหนังสือ) แล้วถามว่าเป็นภาพอะไร
2. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับข้อความในภาพ
  - 2.1 นักเรียนคนไหนเคยไปทานอาหารกับครอบครัวข้างนอกบ้านบ้าง
  - 2.2 แล้วมีความรู้สึกอย่างไรเวลาเปลี่ยนสถานที่ทานอาหารบ้าง
  - 2.3 การเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จะทำให้เรามีความรู้สึกอย่างไร

อ่านเนื้อเรื่องข้อที่ 7

“ให้อภัยตัวเองทุกวัน ขณะที่การไม่ให้อภัยตัวเอง โกรธคนอื่น โกรธตัวเอง ทำให้เปลืองพลังงานสมอง การให้อภัยตัวเองเป็นการลดภาระของสมอง”

1. ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 9 (คนให้อภัยตัวเอง) แล้วถามว่าเป็นภาพอะไร
2. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับข้อความในภาพ
  - 2.1 นักเรียนคนไหนเคยโกรธเพื่อนเวลาโดนเพื่อนแกล้งบ้าง
  - 2.2 เวลาโกรธนักเรียนรู้สึกอย่างไร
  - 2.3 แล้วใครให้อภัยไม่โกรธเพื่อนเวลาถูกเพื่อนแกล้ง

2.4 แล้วมีความรู้สึกอย่างไรเวลาที่เราไม่โกรธเพื่อนและให้อภัยเพื่อนได้
อ่านเนื้อเรื่องข้อที่ 8

“เขียนบันทึก ฝึกเขียนขอบคุณสิ่งดี ๆ ที่เกิดขึ้นแต่ละวันลงในสมุดบันทึก เช่น ขอบคุณที่มีครอบครัวที่ดี ขอบคุณที่มีสุขภาพดี ขอบคุณที่มีอาชีพที่ทำให้มีความสุข ฯลฯ”

1. ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 10 (คนเขียนบันทึก) แล้วถามว่าเป็นภาพอะไร

2. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับข้อความในภาพ

2.1 นักเรียนคนไหนเคยเขียนบันทึกประจำวันบ้าง

2.2 การเขียนบันทึกประจำวันมีประโยชน์ต่อเราในเรื่องใดบ้าง

อ่านเนื้อเรื่องข้อที่ 9

“ฝึกหายใจลึก ๆ สมองใช้ออกซิเจน 20-25 เปอร์เซ็นต์ ของออกซิเจนที่เข้าสู่ร่างกาย
การฝึกหายใจเข้าลึก ๆ ฯลฯ”

1. ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 11 (คนสูดลมหายใจ) แล้วถามว่าเป็นภาพอะไร

2. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับข้อความในภาพ

2.1 นักเรียนเคยสูดลมหายใจลึก ๆ บ้างไหม

2.2 สูดลมหายใจวันละกี่ครั้ง

2.3 เวลาสูดลมหายใจเข้าลึก ๆ แล้วนักเรียนรู้สึกอย่างไร

ขั้นที่ 3 การแปลความหมาย

1. ให้ครูตั้งคำถามชวนคิดกับนักเรียนอีกครั้งจากข้อความที่อ่านทั้งหมดว่า เช่น

“ถ้าเราต้องการเป็นคนเก่งฉลาด มีสมองที่ปราดเปรื่อง สดใส เราจะมีวิธีทำอย่างไรบ้าง”

2. นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแบบคร่าว ๆ อีกครั้ง เพื่อตรวจสอบการคาดเดาและในระหว่างที่นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอยู่นั้น ครูสังเกตการทำงานและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการ เช่น ไม่เข้าใจคำศัพท์ หาไม่พบ อาจให้ถามเพื่อถามครู หรือเปิดพจนานุกรม

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบความเข้าใจ

นักเรียนปิดเรื่องที่อ่าน (โดยครูยังวางภาพนั้นเรียงบนกระดาน) ครูเริ่มถามคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน

1. สมองของคนเราจะมีน้ำอยู่ประมาณ กี่เปอร์เซ็นต์

2. ไขมันจากสัตว์น้ำชนิดใดนะที่ใช้ทดแทนส่วนที่สึกหรอของไขมัน

3. ทำไมต้องนั่งสมาธิทุกเช้าวันละ 12 นาที

4. สารแห่งความสุขที่หลั่งออกมา เวลาเรายิ้มและหัวเราะ คือสารชนิดใด

5. สาเหตุที่สมองหลังสารเอนเคอร์ฟินและสาร โปโดามีน เพราะอะไร
6. เราสามารถลดภาระของสมองได้อย่างไรบ้าง
7. สารชนิดใดเป็นสารแห่งการเรียนรู้ และกระตุ้นให้อยากเรียนรู้และสร้างสรรค์
8. ทำอย่างไรสมองจะคิดเชิงบวก และหลังสารเคมีที่ตีออกมา
9. การที่สมองคิดเชิงบวก และหลังสารเคมีที่ตีออกมา มีผลดีต่อร่างกายอย่างไรบ้าง
10. เพราะเหตุใดการหายใจลึก ๆ จึงทำให้รู้สึกสบายใจ สมองปลอดโปร่ง
11. สารคดีเรื่องนี้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใด

ช่วงที่ 2 การฝึกสรุปสาระสำคัญ (Fundamental Skill Training)

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหา ด้วยการนำภาพมาประกอบการสรุป เพื่อเป็นการเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ถูกต้อง และแม่นยำขึ้น จากนั้นจึงให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. สารคดี เรื่อง “ฝึกสมองไปรต์ด้วย 9 เทคนิค”
2. แบบฝึกหัด เรื่อง “ฝึกสมองไปรต์ด้วย 9 เทคนิค”
3. ภาพประกอบ

7. เครื่องมือวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน
2. ประเมินจากการทำแบบฝึกหัดของนักเรียน

8. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การวัด
1. นักเรียนสามารถอ่านเนื้อเรื่องจบทันในเวลาที่กำหนด	สังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	นักเรียนจะต้องได้คะแนนรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จึงจะถือว่าผ่าน
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามในแบบฝึกหัดท้ายบทเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างน้อย 3 ข้อ	ตรวจแบบฝึกหัดท้ายกิจกรรมการเรียนรู้	ตรวจแบบฝึกหัด	

9. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการสอน.....

ปัญหา/อุปสรรค.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(พระมหาเอกลักษณ์ เทพวิจิตร)

แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน

ชั้น ป.6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ ตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

สังเกตครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง: แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ สร้างขึ้นเพื่อประเมินการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยครูเป็นผู้ประเมิน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องรายการประเมินที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมและใส่เครื่องหมาย X ในช่องรายการที่นักเรียนไม่แสดงพฤติกรรม

เกณฑ์การประเมิน การผ่านการประเมินต้องผ่านทุกรายการ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ถ้าไม่ผ่านการประเมินให้ใส่เครื่องหมาย X

พฤติกรรม	ความสนใจในการเรียน	การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการเรียน	ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	เกณฑ์การประเมินผ่าน/ไม่ผ่าน	หมายเหตุ
ชื่อ-นามสกุล					

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

สารคดี เรื่อง ฝึกสมองไบรท์ด้วย 9 เทคนิค

ใคร ๆ ก็อยากเป็นคนเก่ง มีสมองแจ่มใสคิดอะไรแล้วป๊ิงๆด้วยกันทั้งนั้น แต่ดูเหมือนคนที่เก่งอยู่แล้วมักจะได้เปรียบ ที่จริงแล้วเราทุกคนก็สามารถฝึกฝนสมองให้ปราดเปรื่องแบบนั้นได้ด้วยวิธีดังนี้

1. จิบน้ำบ่อยๆ สมองประกอบด้วยน้ำ 85 เปอร์เซ็นต์ เซลล์สมองก็เหมือนต้นไม้ที่ต้องการน้ำหล่อเลี้ยง ถ้าไม่มีน้ำ ต้นไม้ก็เหี่ยว ถ้าไม่ยอมกาให้เซลล์สมองเหี่ยว ซึ่งส่งผลให้การส่งข้อมูลช้า กลายเป็นคนคิดช้าหรือคิดไม่ค่อยออก แต่ละวันจึงควรดื่มน้ำบ่อย ๆ

2. กินไขมันดี คนไม่ค่อยรู้ว่าสมองคือก้อนไขมัน ซึ่งจำเป็นต้องมีไขมันดีไปทดแทนส่วนที่สึกหรอ แนะนำให้กินไขมันดีระหว่างวัน จำพวกน้ำมันปลา สารสกัดใบแปะก๊วย ปลาที่มีไขมันดีอย่างปลาแซลมอน นมถั่วเหลือง วิตามินรวม น้ำมันพริมโรสเป็นน้ำมันดีที่ทำให้เซลล์ชุ่มน้ำ ส่วนวิตามินซีกินแล้วสดชื่น

3. นั่งสมาธิวันละ 12 นาที หลังจากตื่นนอนแล้ว ให้ตั้งสติและนั่งสมาธิทุกเช้า วันละ 12 นาที เพื่อให้สมองเข้าสู่ช่วงที่มีคลื่น Theta ซึ่งเป็นคลื่นที่ผ่อนคลายสุดๆ ทำให้สมองสามารถจินตนาการเห็นภาพและมีความคิดสร้างสรรค์ (ถ้าทำไม่ได้ตอนเช้า ให้หัดทำก่อนนอนทุกวัน)

4. ใ้ความตั้งใจ การตั้งใจในสิ่งใดก็ตาม เหมือนการโปรแกรมสมองว่านี่คือสิ่งที่ต้องเกิดระหว่างวันสมองจะปรับพฤติกรรมเราให้ไปสู่เป้าหมายนั้น ทำให้ประสบความสำเร็จในสิ่งต่าง ๆ เพราะสมองไม่แยกแยะระหว่างสิ่งที่ทำจริงกับสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งสองอย่างจึงเป็นเสมือนสิ่งเดียวกัน

5. หัวเราะและยิ้มบ่อยๆ ทุกครั้งที่ยิ้มหรือหัวเราะ จะมีสารเอ็นโดรฟิน ซึ่งเป็นสารแห่งความสุขหลั่งออกมา เท่ากับเป็นการกระตุ้นให้มีความอยากรักและหวังดีต่อคนอื่นไปเรื่อย ๆ

6. เรียนรู้สิ่งใหม่ทุกวัน สิ่งใหม่ในที่นี้หมายถึงสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เช่น กินอาหารร้านใหม่ๆ รู้จักเพื่อนใหม่ อ่านหนังสือเล่มใหม่ คุยกับเพื่อนร่วมงานและเรียนรู้วิธีการทำงานของเขา ฯลฯ เพราะการเรียนรู้สิ่งใหม่ทำให้สมองหลั่งสารเอ็นโดรฟินและโดปามีน ซึ่งเป็นสารแห่งการเรียนรู้ กระตุ้นให้อยากเรียนรู้และสร้างสรรค์ไปเรื่อย ๆ เมื่อมีความสุขก็ทำให้มีความคิดสร้างสรรค์

7. ให้อภัยตัวเองทุกวัน ขณะที่การไม่ให้อภัยตัวเอง โกรธคนอื่น โกรธตัวเอง ทำให้เปลืองพลังงานสมอง การให้อภัยตัวเองเป็นการลดภาระของสมอง

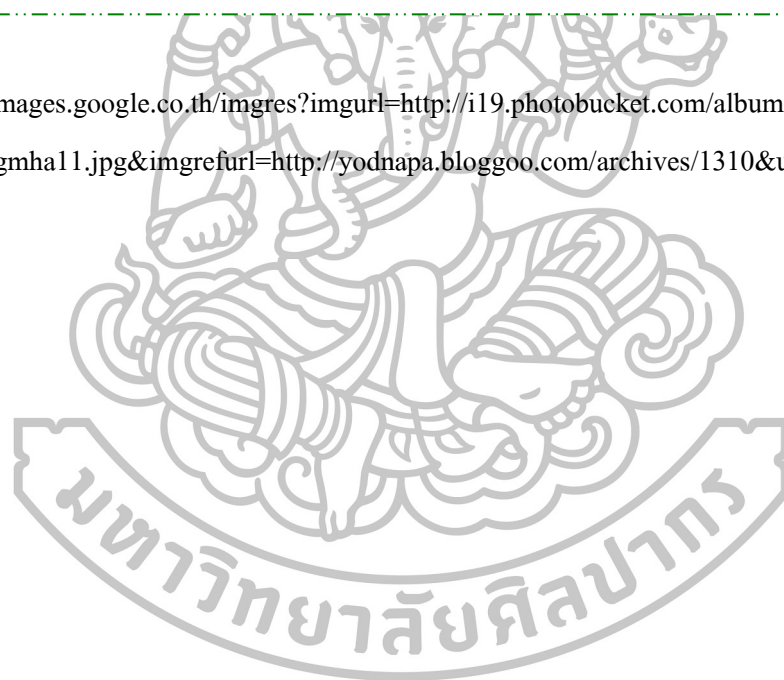
8. เขียนบันทึก ฝึกเขียนขอบคุณสิ่งดีๆ ที่เกิดขึ้นแต่ละวันลงในสมุดบันทึก เช่น
ขอบคุณที่มีครอบครัวที่ดี ขอบคุณที่มีสุขภาพดี ขอบคุณที่มีอาชีพที่ทำให้มีความสุข ฯลฯ เพราะ
การเขียนเรื่องดีๆ ทำให้สมองคิดเชิงบวก พร้อมกับหลั่งสารเคมีที่ดีออกมา ช่วยให้หลับฝันดี ตื่นมา
ทำสมาธิได้ง่าย มีความคิดสร้างสรรค์

9. ฝึกหายใจลึก ๆ สมองใช้ออกซิเจน 20–25 เปอร์เซ็นต์ของออกซิเจนที่เข้าสู่ร่างกาย
การฝึกหายใจเข้าลึกๆ จึงเป็นการส่งพลังงานที่ดีไปยังสมอง ควรนั่งหลังตรงเพื่อให้ออกซิเจนเข้าสู่
ร่างกายได้มากขึ้น ถ้านั่งทำงานนานๆ อาจหาเวลายืนหรือเดินยืดเส้นยืดสายเพื่อให้ปอดขยายใหญ่
สามารถหายใจเอาออกซิเจนเข้าปอดได้เพิ่มขึ้นอีก 20 เปอร์เซ็นต์

ที่มา : <http://images.google.co.th/imgres?imgurl=http://i19.photobucket.com/albums/b177/>

yodnapa/nongmha11.jpg&imgrefurl=http://yodnapa.bloggoo.com/archives/1310&usg=__JKo_

P-4s-

แบบฝึกหัด
เรื่อง “ฝึกสมองไบนารีด้วย 9 เทคนิค”

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านเรื่องจบในเวลาที่กำหนด
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถสรุปใจความจากเรื่องที่ได้และนำไปประยุกต์ใช้ใน

ชีวิตประจำวันได้

คำชี้แจง: ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ โดยไม่อนุญาตให้เปิดดูใบความรู้ หรือสมุด

จดบันทึก

1. ทำไมต้องนั่งสมาธิทุกเช้าวันละ 12 นาที

ตอบ.....

2. สาเหตุที่สมองหลังสารเอนเคอร์ฟินและสาร โปดามีนเพราะอะไร

ตอบ.....

3. การที่สมองคิดเชิงบวก และหลังสารเคมีที่ได้ออกมามีผลดีหรือผลเสีย ต่อร่างกาย

อย่างไร

ตอบ.....

4. เพราะเหตุใดการหายใจลึก ๆ จึงทำให้เรารู้สึกสบายใจ สมองปลอดโปร่ง

ตอบ.....

5. สารคดีเรื่องนี้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใด

ตอบ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5
การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นๆ

เวลา 2 ชั่วโมง

ผู้สอน พระมหาเอกลักษณ์ เทพวิจิตร

ปีการศึกษาที่ 2558

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป. 6 /3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ป. 6 /5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิต

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านเรื่องจบในเวลาที่กำหนด
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถสรุปใจความจากเรื่องที่อ่านได้และนำไปประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้

3. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นเป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องจับใจความของเรื่องสั้น
เพื่อทำความเข้าใจในเนื้อเรื่องหรือสรุปเรื่องจากการอ่าน และหาคำตอบจากเรื่องที่อ่านได้ว่า ใคร
ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

เรื่องสั้น ๆ เป็นงานเขียนประเภทบันเทิงคดี มีลักษณะคล้ายนวนิยายแต่เนื้อเรื่องสั้นกว่า
ซึ่งต้องอาศัยทักษะการอ่านจับใจความ เพราะจะทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องและเหตุการณ์ได้อย่างต่อเนื่อง
และสามารถสรุปใจความได้ดียิ่งขึ้น

4. ตารางการเรียนรู้

1. ความรู้
ความสามารถในการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นๆ
2. ทักษะ/กระบวนการ
ทักษะการอ่าน
ทักษะการคิด
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
มีวินัย
ใฝ่เรียนรู้
มุ่งมั่นในการทำงาน

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ช่วงที่ 1 กระบวนการอ่านและคิด (Directing Reading-Thinking Process)

ขั้นที่ 1 การคาดเดา

1. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพ แล้วให้นักเรียนคาดเดาเนื้อหาของเรื่องที่กำลังจะอ่านนั้นจะเป็นอย่างไร เกี่ยวกับอะไร
2. ครูพยายามกระตุ้นด้วยคำถามให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการคาดเดาเนื้อหาของเรื่อง เช่น
  - 2.1 นำภาพที่ 1 (ตะปู) ให้นักเรียนดู แล้วถาม “นักเรียนรู้จักรูปที่อยู่ในภาพนี้หรือไม่” (รู้จัก)
  - 2.2 นี่คืออะไรอะไร (ตะปู)
  - 2.3 ที่บ้านใครมีบ้าง (มีไม่มี)
  - 2.4 ตะปูมีไว้ทำอะไรได้บ้าง (ตอกไม้)
  - 2.5 ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 2 (ค้อนตีตะปู) แล้วถามว่าเป็นภาพอะไร (ค้อนตีตะปู)
  - 2.6 ค้อนมีไว้ทำอะไรบ้าง (ตีตะปู ทูบของ)
  - 2.7 ใครเคยเห็นคนตีตะปูบ้าง (เคย ไม่เคย) และใครเคยตีตะปูเองบ้าง (เคย ไม่เคย)
  - 2.8 ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 3 (ภาพรั้วบ้าน) แล้วถามว่าภาพอะไร (รั้วบ้าน)
  - 2.9 ที่บ้านใครมีรั้วบ้านบ้าง (มี ไม่มี)
  - 2.10 ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 4 (ภาพพ่อกับลูกชาย) แล้วถามว่าเป็นภาพอะไร (ผู้ชาย เด็กผู้ชาย พ่อกับลูก)

2.10 พ่อกับลูกชายคู่นี้เขาทำอะไรกัน (นั่งเล่น คุยกัน ฯลฯ)

2.11 ทำไมตะปู ค้อนตีตะปู รั้วบ้าน ถึงเกี่ยวข้องกับสองพ่อลูก ใครสงสัยบ้าง มาหา

คำตอบกันดีกว่า

เนื้อเรื่องตอนที่ 1 เด็กน้อยเจ้าอารมณ์

ขั้นสอน

ขั้นที่ 2 การอ่าน

ครูให้นักเรียนเริ่มอ่านเนื้อเรื่องในส่วนแรก (อ่านออกเสียง) โดยครูอ่านนำและให้นักเรียนอ่านตาม เพื่อให้ นักเรียน ได้ดูข้อความตามครูไปด้วยและได้อ่านทุกตัวอักษร

“ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเด็กชายคนหนึ่ง มีนิสัยเจ้าอารมณ์ พ่อของเขาจึงได้ให้ถุงใส่ตะปูแก่เขาถุงหนึ่ง แล้วบอกกับเขาว่า ทุกครั้งที่ลูกควบคุมอารมณ์โกรธไม่ได้ ฯลฯ”

ขั้นที่ 3 การแปลความหมาย

1. ครูตั้งคำถามชวนคิดกับนักเรียนอีกครั้งจากข้อความที่อ่านว่า

1.1 เด็กคนนี้เป็นคนอย่างไร (ชอบโกรธ เจ้าอารมณ์ ฯลฯ)

1.2 ปกติเด็กคนนี้เป็นคนเจ้าอารมณ์เลยหรือไม่

1.3 นักเรียนคิดว่าสาเหตุที่ทำให้เด็กคนนี้เป็นแบบนี้เพราะอะไร

1.4 พ่อของเด็กคนนี้เขาให้ลูกของเขาทำอะไร

1.5 ทำไมเขาถึงให้ทำอย่างนั้น

2. จากนั้นครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแบบคร่าว ๆ อีกครั้ง เพื่อตรวจสอบการคาดเดา และในระหว่างที่นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอยู่นั้น ครูสังเกตการทำงานและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการ เช่น ไม่เข้าใจคำศัพท์ หาไม่ อาจให้ถามเพื่อน ถามครู หรือเปิดพจนานุกรม

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบความเข้าใจ

1. ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องพร้อม ๆ กันอีกครั้ง

2. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบการคาดเดาที่นักเรียนแต่ละคนได้คาดเดาไว้

บนกระดานจากในขั้นที่ 1 (การคาดเดา) ครูถามคำถาม

2.1 ในเรื่องนี้กล่าวถึงใครบ้าง

2.2 เด็กน้อยคนนี้ทำไมเขาจึงเป็นคนเจ้าอารมณ์

2.3 เพราะเหตุใดเขาจึงเป็นคนเจ้าอารมณ์

2.4 พ่อของเขาทำอย่างไร

2.5 ทำไมพ่อของเขาจึงให้เขาเอาตะปูไปตีรั้ว

2.6 วิธีที่พ่อของเขาใช้ได้ผลหรือไม่

ชั้นที่ 1 การคาดเดา

1. ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 5 (รั้วบ้านที่มีรอยตะปู)
2. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับภาพครูชี้ไปที่ภาพพร้อมกับถามคำถาม

นักเรียนว่า

- 2.1 นักเรียนเห็นอะไร (รั้วบ้าน รอยตะปู)
- 2.2 ที่รั้วบ้านมีรอยอะไร (รอยถอนตะปู)
- 2.3 เขาถอนตะปูออกมาทำไม
3. ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 6 (ภาพอัญมณี)
  - 3.1 ภาพอะไร (ภาพเพชร อัญมณี พลอย)
  - 3.2 ใครเคยเห็นของจริงบ้าง (เคย ไม่เคย)
  - 3.3 นักเรียนคิดว่าอัญมณีมีค่ามากหรือไม่ (มีค่ามาก)
4. ครูให้นักเรียนดูภาพที่ 7 (ภาพเด็กที่เป็นเพื่อนกัน)
5. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับภาพครูชี้ไปที่ภาพพร้อมกับถามนักเรียนว่า
  - 5.1 นักเรียนเห็นอะไรบ้าง (เด็กผู้หญิง เด็กผู้ชาย)
  - 5.2 นักเรียนคิดว่า เด็กเหล่านี้กำลังทำอะไรกัน (เด็กกำลังวิ่งเล่น หัวเราะ)
  - 5.3 นักเรียนคิดว่าทำไมเด็กเหล่านี้ถึงมีความสุข (เพราะเขาเป็นเพื่อนกัน)
6. ครูตั้งคำถามกับนักเรียนว่า แล้วภาพเหล่านี้เกี่ยวข้องกับอะไรกัน เรามาหาคำตอบกัน

ดึกว่า

เนื้อเรื่องตอนที่ 2 ข้อคิดจากพ่อ

ชั้นที่ 2 การอ่าน

ครูให้นักเรียนเริ่มอ่านเนื้อเรื่องในส่วนที่สอง (อ่านออกเสียง) โดยครูอ่านนำและให้นักเรียนอ่านตาม เพื่อให้ให้นักเรียนได้รู้ข้อความตามครูไปด้วยและได้อ่านทุกตัวอักษร

“วันคืนผ่านไปอย่างรวดเร็ว เด็กน้อยได้กลับมาเล่าให้พ่อฟังอีกครั้งว่า ตอนนี้ไม่เหลือตะปูแม้แต่ตัวเดียวในรั้วไม้เลยละ พ่อจึงมือลูกชายไปที่รั้วไม้นั้น ฯลฯ”

ชั้นที่ 3 การแปลความหมาย

1. ครูตั้งคำถามชวนคิดกับนักเรียนอีกครั้งว่า
  - 1.1 เพราะสาเหตุใดเด็กคนนี้ได้ถอนตะปูออกจากรั้วบ้าน
  - 1.2 นักเรียนคิดว่าการเป็นคนเจ้าอารมณ์จะทำให้เราคนเช่นไร
  - 1.3 การเป็นเพื่อนที่ดี ควรเป็นเช่นไร

2. จากนั้นครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแบบคร่าว ๆ อีกครั้ง เพื่อตรวจสอบการคาดเดา และในระหว่างที่นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอยู่นั้น ครูคอยสังเกตการณ์ทำงานและให้ความช่วยเหลือ เมื่อนักเรียนต้องการ เช่น ไม่เข้าใจคำศัพท์ หาไม่เจอ อาจให้ถามเพื่อน ถามครู หรือเปิดพจนานุกรม

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบความเข้าใจ

1. ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องพร้อม ๆ กันอีกครั้ง
2. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบการคาดเดา ที่นักเรียนแต่ละคนได้คาดเดาไว้ บนกระดานจากในขั้นที่ 1 (การคาดเดา) ครูถามคำถาม โดยครูเก็บเนื้อเรื่องแล้วให้นักเรียนตอบ คำถามปากเปล่า

2.1 เด็กคนนี้เป็นคนเช่นไร

2.2 เพราะอะไรเขาถึงเป็นคนเช่นนี้

2.3 พ่อของเขามีวิธีการอย่างไรเพื่อให้เด็กคนนี้หายจากการเป็นคนเจ้าอารมณ์

2.4 ทำไมเขาถึงเปรียบเพื่อนเสมือนอัญมณี

2.5 ในที่สุดเด็กคนนี้สามารถหายจากการเป็นคนเจ้าอารมณ์ได้หรือไม่

2.6 เรื่องนี้สอนให้เรารู้ว่าอย่างไร

ช่วงที่ 2 การฝึกสรุปสาระสำคัญ (Fundamental Skill Training)

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาทั้งหมด ด้วยการนำภาพมาประกอบการสรุป เพื่อเป็นการเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ถูกต้อง และแม่นยำขึ้น จากนั้นจึงให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เรื่องสั้นเรื่อง “ตะปูกับมิตรภาพ”
2. แบบฝึกหัดเรื่อง “ตะปูกับมิตรภาพ”

3. ภาพประกอบ

7. เครื่องมือวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน
2. ประเมินจากการทำแบบฝึกหัดของนักเรียน

8. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การวัด
1. นักเรียนสามารถอ่านเนื้อเรื่องจบทันในเวลาที่กำหนด	สังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	นักเรียนจะต้องได้คะแนนรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จึงจะถือว่าผ่าน
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามในแบบฝึกหัดท้ายบทเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างน้อย 3 ข้อ	ตรวจแบบฝึกหัดท้ายกิจกรรมการเรียน	ตรวจแบบฝึกหัด	

9. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการสอน.....

ปัญหา/อุปสรรค.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(พระมหาเอกลักษณ์ เทพวิจิตร)

แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน

ชั้น ป.6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ ตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

สังเกตครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง: แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ สร้างขึ้นเพื่อประเมินการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยครูเป็นผู้ประเมิน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องรายการประเมินที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมและใส่เครื่องหมาย X ในช่องรายการที่นักเรียนไม่แสดงพฤติกรรม

เกณฑ์การประเมิน การผ่านการประเมินต้องผ่านทุกรายการ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ถ้าไม่ผ่านการประเมินให้ใส่เครื่องหมาย X

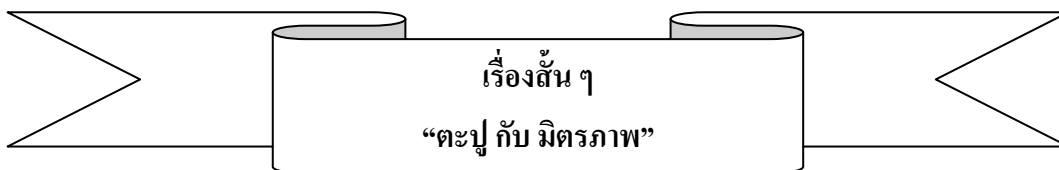
พฤติกรรม	ความสนใจในการเรียน	การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการเรียน	ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย	เกณฑ์การประเมินผ่าน/ไม่ผ่าน	หมายเหตุ
ชื่อ-นามสกุล					

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

มีเด็กชายคนหนึ่ง มีนิสัยเจ้าอารมณ์ พ่อของเขาจึงได้ให้ถุงใส่ตะปูแก่เขาถุงหนึ่ง แล้วบอกกับเขาว่า ทุกครั้งที่รู้สึกโมโห หรือโกรธใครสักคน ลูกจงตอกตะปูฝังลงในรั้วไม้ นี้ตัวหนึ่งในวันแรก เด็กคนนั้นตอกตะปูใส่รั้วถึง 37 ตัวแต่ในหลายสัปดาห์ต่อมา เขาเรียนรู้ที่จะควบคุมอารมณ์โกรธของตัวเองได้ จำนวนตะปูที่ถูกตอกจึงน้อยลง ๆ

เด็กน้อยค้นพบว่า การควบคุมอารมณ์ตัวเองนั้นง่ายกว่าการตอกตะปูใส่รั้วเสียอีกในที่สุด มีอยู่วันหนึ่งที่เด็กน้อยคนนั้น ไม่อารมณ์เสียเลย และไม่ต้องตอกตะปูใส่รั้วเลยแม้แต่ตัวเดียว เขาบอกพ่อเกี่ยวกับเรื่องนี้ พ่อเลยแนะนำเขาว่า ถ้าวันไหนหนูควบคุมอารมณ์ตัวเองได้ก็ให้ถอนตะปูออกจากรั้วทีละหนึ่งตัวสิ

วันคืนผ่านไปผ่านล่วงไป เด็กน้อยได้กลับมาเล่าให้พ่อฟังอีกครั้งว่า ตอนนี้ไม่เหลือตะปูแม้แต่ตัวเดียวในรั้วไม้เลยละ พ่อจึงมือลูกชายไปที่รั้วไม้ นั่น พร้อมกับบอกว่า “ลูกทำได้ดีมาก แต่คุณี่สิ มันมีรูตะปูในเนื้อไม้ของรั้ว รั้วมันไม่กลับมาเหมือนเดิมได้อีกต่อไป แล้วและเมื่อไรที่ลูกพูดคุยกับคนอื่นด้วยอารมณ์โกรธ มันก็จะทิ้งรอยแผลไว้ในใจเขาอย่างนี้เหมือนกันถ้าลูกแทงมีดใส่คนอื่น แล้วดึงออกมา แม้ลูกจะพูดว่าผมเสียใจสักกี่ครั้งมันก็จะไม่ได้อะไรขึ้นมา แผลก็จะยังคงอยู่อย่างนั้นบาดแผลในใจคนที่ถูกทำร้ายด้วยคำพูด มันเลวร้ายไม่น้อยไปกว่าแผลทางกาย”

เพื่อนก็เหมือนอัญมณีที่หายาก แน่ละเขาทำให้ลูกยิ้มสดชื่น ให้กำลังใจลูกก้าว ไปสู่ในความสำเร็จ เขาพร้อมที่จะฟังและพร้อมที่จะแบ่งปันคำสรรเสริญให้ลูก และพวกเขาที่พร้อมเปิดใจของเขาให้กับเราเสมอ

แบบฝึกหัด
เรื่อง “ตะปู กับ มิตรภาพ”

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านเรื่องจบในเวลาที่กำหนด
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถสรุปใจความจากเรื่องที่ได้และนำไปประยุกต์ใช้ใน

ชีวิตประจำวันได้

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องสั้นที่อ่านโดยใส่หมายเลขลำดับเหตุการณ์ก่อนหลังพร้อมทั้งสรุปใจความของเรื่องสั้นที่อ่านพอได้ใจความ

.....เด็กน้อยคนนี้ ไม่อารมณ์เสียเลย และไม่ต้องตอกตะปูใส่รั้วเลยแม้แต่ตัวเดียว

.....วันคืนผ่านไปผ่านล่วงไป เด็กน้อยได้กลับมาเล่าให้พ่อฟังอีกครั้งว่า ตอนนี้ไม่เหลือตะปู แม้แต่ตัวเดียวในรั้ว

.....พ่อจึงมือลูกชายไปที่รั้วไม่นาน พร้อมกับบอกว่า “ลูกทำได้ดีมาก แต่คุณนี่สิ มันมีรูตะปูในเนื้อไม้ของรั้ว

.....เพื่อนก็เหมือนอัญมณีที่หายาก แน่ละเขาทำให้ลูกยิ้มสดชื่น ให้กำลังใจลูกก้าวไปสู่ในความสำเร็จ

.....มีเด็กชายคนหนึ่ง มีนิสัยเจ้าอารมณ์ พ่อของเขาจึงได้ให้ลูกใส่ตะปูแก่เขาถุงหนึ่ง

.....ลูกพูดกับคนอื่นด้วยอารมณ์โกรธ มันก็จะทิ้งรอยแผลไว้ในใจเขาอย่างนี้

.....เด็กน้อยค้นพบว่า การควบคุมอารมณ์ตัวเองนั้นง่ายกว่าการตอกตะปูใส่รั้วเสียอีก

.....ในหลายสัปดาห์ต่อมา เขาเรียนรู้ที่จะควบคุมอารมณ์โกรธของตัวเองได้ จำนวนตะปูที่ถูกตอกจึงน้อยลง ๆ

.....ในวันแรก เด็กคนนี่ตอกตะปูใส่รั้วถึง 37 ตัว

.....พ่อเลยแนะนำเขาว่า ถ้าวันไหนหนูควบคุมอารมณ์ตัวเองได้ ก็ถอนตะปูออกจากรั้วทีละตัวสิ

สรุบใจความ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
การอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง:

1. แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนมีจำนวนทั้งหมด 30 ข้อ ให้นักเรียนทำทุกข้อโดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
2. คำถามแต่ละข้อมีข้อความให้อ่าน เมื่ออ่านจบแล้วให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบที่ครูเตรียมไว้ให้

คำชี้แจง: อ่านข่าวต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1-3

กรมศิลปากรได้ประกาศให้วัดโบสถ์เป็นโบราณสถาน เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2555 วัดนี้เป็นวัดเก่าแก่ ตั้งอยู่ที่ หมู่ 6 ตำบลวัดโบสถ์ อำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี สร้างเมื่อประมาณสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลายจุดเด่นของ โบราณสถานวัดโบสถ์ คือพระอุโบสถหลังเก่าที่มีจั่วซ้อนทับ และมีภาพวาดฝาผนังอันงดงาม

1. วัดโบสถ์ สร้างขึ้นเมื่อใด
  - ก. วันที่ 4 ธันวาคม 2555
  - ข. สมัยกรุงศรีอยุธยา
  - ค. สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย
  - ง. สมัยโบราณ
2. สาเหตุที่ทำให้วัดโบสถ์ได้เป็นโบราณสถานน่าจะเป็นเพราะสาเหตุใด
  - ก. เป็นวัดเก่าแก่
  - ข. สร้างสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย
  - ค. มีภาพวาดฝาผนังอันงดงาม และเก่าแก่
  - ง. มีพระอุโบสถหลังเก่าที่มีจั่วซ้อนทับ และมีภาพวาดฝาผนังอันงดงาม
3. ใจความสำคัญของข่าวเรื่องนี้ คืออะไร
  - ก. วัดโบสถ์ มีพระอุโบสถหลังเก่าที่มีจั่วซ้อนทับ และมีภาพวาดฝาผนังอันงดงาม
  - ข. วัดโบสถ์ ตั้งอยู่ที่หมู่ 6 ตำบลวัดโบสถ์ อำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
  - ค. กรมศิลปากรได้ประกาศให้วัดโบสถ์ เป็นโบราณสถาน
  - ง. วัดโบสถ์ เป็น โบราณสถานสร้างเมื่อประมาณสมัยกรุงศรีอยุธยา

คำชี้แจง: อ่านข่าวต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 4-5

เมื่อสุดสัปดาห์ที่แล้วการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้พาคณะสื่อมวลชนจากส่วนกลางไปเยี่ยมชมความคืบหน้าของการสร้างเขื่อนปากมูล ก็ได้พบว่าการก่อสร้างได้กระทำไปประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ และคาดว่าจะแล้วเสร็จตามกำหนดในเดือนพฤศจิกายนที่จะถึงนี้

4. ในข้อความนี้นำเสนอข่าวเกี่ยวกับอะไร

- ก. การสร้างเขื่อนปากมูล
- ข. การผลิตไฟฟ้า
- ค. การเยี่ยมชมเขื่อนปากมูล
- ง. การยุติการสร้างเขื่อน

5. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก. เขื่อนปากมูลสร้างไปแล้ว 50 เปอร์เซ็นต์
- ข. เขื่อนปากมูลจะสร้างเสร็จในเดือนพฤศจิกายน
- ค. คณะสื่อมวลชนไปเยี่ยมชมเขื่อนปากมูล
- ง. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตพาคณะสื่อมวลชนไปประพาสที่เขื่อนปากมูล

คำชี้แจง: อ่านข่าวต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 6-7

น้ำท่วมทั่วประเทศพ้นวิกฤตแล้ว แต่ประชาชนหลายจังหวัดเริ่มโอดครวญการช่วยเหลือซ้ำ ชาวเมืองหาดใหญ่ยังระทมทุกข์ ขยะล้นเมือง แคมป์ผู้พลัดถิ่นวันอาละวาด

6. จังหวัดใดพ้นวิกฤตแล้วแต่ยังมีผู้พลัดถิ่นวันอาละวาด

- ก. สงขลา
- ข. ชุมพร
- ค. ภูเก็ต
- ง. พังงา

7. สารสำคัญของข่าวนี้คือข้อใด

- ก. น้ำท่วมหนัก
- ข. หาดใหญ่ขยะล้นเมือง
- ค. พ้นวิกฤตน้ำท่วมแล้วประชาชนบ่นการช่วยเหลือล่าช้า
- ง. ชาวเมืองหาดใหญ่ระทมทุกข์

คำชี้แจง: อ่านนิทานต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 8-9

นิทานเรื่องแมลงวันกับไอน้ำผึ้ง

หญิงคนหนึ่งทำไอน้ำผึ้งหกราคอยู่บนพื้นเรือน แมลงวันได้กลิ่นน้ำผึ้งก็พากันบินมาดื่มกิน ขณะเมื่อกินเพลินอยู่นั้น น้ำผึ้งติดขาติดปีกเกรอะกรังจนกระพือไม่ออก ในไม่ช้าตัวก็คลุกกลิ้งอยู่ใน น้ำผึ้ง นอนขาดใจตายอยู่เป็นแถวๆ เมื่อจวนจะตาย มันร้องบอกกันว่า “เรานี้เป็นสัตว์โง่เขลามามาก มาเสียชีวิตครั้งนี้ก็เพราะเห็นแก่ความอร่อยเท่านั้นเอง”

8. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับอะไร

- ก. ไม่ควรกินของคนอื่น
- ข. ของหวานมักมีพิษ
- ค. หลงเพลินกับความสุขย่อมทำให้เกิดทุกข์
- ง. ไม่มีข้อใดถูก

9. สาเหตุที่ทำให้แมลงวันต้องตายคืออะไร

- ก. กระจายน้ำ
- ข. หิวอาหาร
- ค. แมลงวัน โง่
- ง. เพลินกับความหวานของน้ำผึ้ง

คำชี้แจง: อ่านนิทานต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 10-11

แพะกับผลองุ่น

มีแพะตัวหนึ่งเห็นการไล่ล่าของนายพรานเข้าไปหลบซ่อนตัวอยู่ใต้ต้นองุ่น จนเมื่อมันแน่ใจว่าพ้นจากอันตรายแล้ว มันก็ยกร่างขึ้นแล้วเริ่มกินผลองุ่นรวมทั้งใบของต้นองุ่นที่มันเข้ามาอาศัยหลบซ่อนอยู่นั่นเอง ส่วนนายพรานที่อยู่ไม่ไกลนักได้ยินเสียงใบไม้ไหวจึงหวนกลับมาพบว่าแพะกำลังกินองุ่นอยู่ก็ยิ่งแพะจนถึงแก่ความตายการกระทำของนายพรานในครั้งนี้นับว่าสมควรที่แพะผู้ไม่รู้บุญคุณของต้นองุ่นควรได้รับเป็นอย่างยิ่ง

10. เพราะเหตุใดแพะจึงสมควรตาย

- ก. เพราะแพะแอบซ่อนตัวเองไม่ดี
- ข. เพราะแพะไปหลบใต้ต้นองุ่น
- ค. เพราะแพะมัวแต่นอนหลับ
- ง. เพราะแพะไม่รู้บุญคุณของต้นองุ่น

11. นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้เรื่องอะไร

- ก. การเอาตัวรอด
- ข. ความอกตัญญู
- ค. ความจงรักภักดี
- ง. การเห็นแก่กิน

คำชี้แจง: อ่านนิทานต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 12

ครั้งหนึ่ง สิงโตไปพบกระต่ายป่าตัวหนึ่งเข้า มันตั้งทำใจจะกินกระต่ายป่าตัวนั้น ขณะเดียวกัน กวางตัวหนึ่งวิ่งมาข้างๆ “อา...เจ้ากวางตัวนั้นจะเป็นอาหารมื้อใหญ่ของฉันทีเดียว” สิงโตรำพึง ดังนั้นมันจึงปล่อยให้กระต่ายหลุดรอดไป แล้วมันก็วิ่งตามกวาง แต่กวางวิ่งได้เร็วมาก เร็วเสียจนไม่ข้ามมันก็ลับหายไป เจ้าสิงโตเมื่อเห็นว่าหมดหวังจะตามกวางได้ มันก็คิดว่า “ฉันจะกลับไปล่อกระต่ายดีกว่า” แต่เมื่อกลับมามันได้พบว่า กระต่ายหนีไปเสียแล้ว สิงโตได้แต่คร่ำครวญว่า “โธ่เอ๊ยเราน่าจะกินกระต่ายเสียแต่ที่แรก นี่เป็นเพราะเราโลภมากเกินไป ผลสุดท้ายก็ไม่ได้อะไรเลย”

12. นักเรียนคิดว่าที่สิงโตต้องคร่ำครวญแบบนี้เพราะเหตุอะไร

- ก. สิงโตวิ่งตามกวางไม่ทัน
- ข. สิงโตไม่พบกระต่าย
- ค. สิงโตเหนื่อยเพราะวิ่งตามกวางและกระต่าย
- ง. เพราะสิงโตโลภมาก

คำชี้แจง: อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 13

การชมโทรทัศน์

ทีวีจอใหญ่ยิ่งดูยาก มั่วตะลึงแต่รูปโลม พ่อแม่ที่คอยบอกห้ามลูกเล็ก ๆ ไม่ให้ไปนั่งดูหน้าจอทีวีอยู่ปากเปียกปากแฉะ นับว่าทำถูกต้องแล้ว เพราะการนั่งดูจอแก้วใกล้ หรือดูทีวีจอโตเกินไปเป็นโทษ จะดูไม่ค่อยรู้เรื่องเป็นที่น่าสนใจกว่า ยิ่งเครื่องรับโทรทัศน์ได้รับการพัฒนาให้เล็กลงขึ้นเท่าใด จนมีจอโตใหญ่เกือบเท่าคนจริง แต่ดูแล้วกลับยิ่งเข้าใจผิด ๆ ถูก ๆ มากขึ้น ดร.ไบรอนรีฟศาสตราจารย์วิชาสื่อสารมวลชนเปิดเผยผลการศึกษายว่า ยิ่งนั่งชมโทรทัศน์ใกล้ติดเท่าไร ก็ยิ่งดูไม่ค่อยรู้เรื่องมากขึ้น คนที่นั่งดูห่างจอแค่ 3 ฟุต ตามัวไปจับจ้องอยู่แต่กับภาพตรงหน้า มากกว่าคนที่นั่งดูอยู่ห่างออกไป จึงไม่ค่อยเข้าใจเรื่องราว อาจเป็นเพราะคนดูชิดจอแล้วแต่จับจ้องอยู่แต่กับภาพและเสียงจนไม่ทันแยกแยะเรื่องราวว่าอะไรเป็นอะไร เขากล่าวว่าหากแต่เป็นรายการพวกตลกหรือละครก็ไม่เป็นไร แต่หากเป็นรายการข่าวหรือโฆษณาซึ่งต้องตั้งใจชมควรจะนั่งดูไว้ให้ห่างจอสักหน่อยหรืออย่าไปดูเครื่องรับจอใหญ่เกินไป

13. รายการประเภทใด ที่ควรนั่งห่างจอโทรทัศน์ในระยะพอสมควร

- ก. ข่าวและโฆษณา
- ข. ละครสั้น
- ค. การแสดงตลก
- ง. การบรรเลงดนตรี

คำชี้แจง: อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 14-17

บัณฑิตทั้งหลายมีพระพุทธเจ้าเป็นต้น ยกบิถามารดาขึ้นเป็นบุคคลแรกในโลกนี้ ก็เพราะเป็นบุคคลแรกในการให้กำเนิด ให้ปัจจัยเครื่องยังชีพ ให้วิชาความรู้ให้การอบรมทางอุปนิสัยที่ดีและอื่นๆ ที่เป็นผลดีอีกมากมาย หากผู้ใดมีจิตทรามจนถึงกับไม่รู้คุณบิถามารดาแล้ว ก็เป็นการสุควิสัยที่เขาจะรู้คุณของเพื่อนบ้านและเพื่อนมนุษย์ ดังที่กล่าวแล้วว่าการซึมทราบในพระคุณบิถามารดาจึงเป็นความกตัญญูหมายเลขหนึ่งของคนทุกชาติทุกภาษาในโลกนี้และโลกอื่น ๆ ทุกโลก ผู้ไม่รู้คุณบิถามารดาข่อมถูกจัดไว้ในฐานะเป็นบุคคลที่ใคร ๆ ไม่ควรไว้วางใจในโลก

14. ข้อใดคือใจความของเรื่องนี้
ก. ให้เยาวชนปฏิบัติตามพระพุทธเจ้า	ข. ให้เยาวชนกตัญญูต่อบิถามารดา
ค. ให้เยาวชนรู้จักกำเนิดของตน	ง. ให้เยาวชนรู้จักการคบเพื่อน
15. หน้าที่สำคัญที่สุดของมารดาบิดาคือข้อใด
ก. ให้ทรัพย์สมบัติแก่บุตร	ข. ให้เครื่องยังชีพแก่บุตร
ค. อบรมบ่มนิสัยให้บุตรเป็นพลเมืองที่ดี	ง. ให้วิชาความรู้แก่บุตร
16. บุตรที่ดีควรปฏิบัติตนอย่างไรต่อบิถามารดาที่ดีที่สุด
ก. อ่านหนังสือให้ท่านฟังในเวลาที่ท่านเหงา	ข. คอยรับใช้ท่านในเวลาที่ท่านไม่สบาย
ค. ซื่อของที่มีราคาแพงให้ท่าน	ง. เลี้ยงดูท่านและเชื่อฟังคำสั่งสอนของท่าน
17. คนที่ได้ชื่อว่าอกตัญญูต่อบิถามารดาต้องเป็นคนเช่นไร
ก. ไม่พูดจากับท่านเมื่อถูกท่านดุ	ข. กลับบ้านเย็นเพราะซ้อมกีฬาทุกวัน
ค. เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู	ง. คอยรับใช้ท่านในเวลาที่ท่านเจ็บป่วย

คำชี้แจง: อ่านสารคดีต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 18-20

ประโยชน์ของลีลาวดีนั้นมิได้มีเฉพาะความสวยงามของลำต้น ดอก ใบ แต่ละส่วนยังมีสรรพคุณ ต่างกันออกไป อย่างไรก็ดี ถ้านำไปแห้งมาชงน้ำร้อนใช้รักษาโรคหืด หรือนำใบสดมาลนไฟให้ร้อนแก่ปวดบวม เปลือกกรากใช้เป็นยารักษาโรคหนองใน เป็นยาถ่าย ขับระดู แก้ไข้ เนื้อไม้เป็นยาแก้ไข้

18. ข้อความนี้กล่าวถึงข้อใด
ก. ดอกไม้หอมชนิดหนึ่ง	ข. สรรพคุณของลีลาวดี
ค. ส่วนต่าง ๆ ของลีลาวดี	ง. ยาสมุนไพร

19. โรคใดที่เกี่ยวข้องเฉพาะสตรี

ก. ขั้บระดู	ข. หนองใน
ค. หืด	ง. ปวดบวม

20. ส่วนไหนของลิลาวดีที่นำมารักษาอาการหืดหอบ

ก. ใบอ่อน	ข. ใบแก่
ค. ใบแห้ง	ง. ใบสด

คำชี้แจง: อ่านสารคดีต่อไปนี แล้วตอบคำถามข้อ 21-22

การดำน้ำมีอยู่ 2 วิธี คือ การดำ ใต้น้ำ และการดำที่ผิวน้ำ การดำใต้น้ำนั้น เด็กๆ จะต้องมียุมากกว่า 12 ปี จึงจะได้รับอนุญาตให้ดำน้ำได้ การดำใต้น้ำจะใช้ถังอากาศติดตัวลงไปใต้น้ำ และมีท่อต่อจากตัวถัง ออกมาคาบเพื่อหายใจทางปาก เพราะอยู่ใต้น้ำไม่มีอากาศ

การดำน้ำดูปะการังที่ง่าย ๆ คือ การดำที่ผิวน้ำ อุปกรณ์มีหน้ากากดำน้ำ ซึ่งมีต่ออากาศสวม หน้ากากปิดตาและปิดจมูกกันน้ำทะเลเข้า จากนั้นก็คาบท่ออากาศพลอยตัวอยู่เหนือน้ำ สามารถหายใจทางปาก และว่ายน้ำ ดูปะการังได้โดยไม่ต้องเงยหน้าขึ้นมาหายใจ

21. การดำน้ำดูปะการังจะมีต่ออุปกรณ์ให้ออกมาเพื่อช่วยในการหายใจทางใด

ก. ทางจมูก	ข. ทางท่อ
ค. ทางปาก	ง. ทางหู

22. เพราะเหตุใดผู้ที่ดำน้ำจะต้องสวมหน้ากากดำน้ำ

ก. ป้องกันน้ำทะเลเข้าตาและจมูก	ข. จะได้ดูปะการังได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
ค. ช่วยในการหายใจ	ง. ช่วยให้การทรงตัวดีขึ้น

คำชี้แจง: อ่านเรื่องสั้น ๆ ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 23-24

เช้าวันเสาร์ แม่ชวนปิ่นกับป่านไปเก็บผักที่ท้องนา ก่อนไปแม่เตือนปิ่นกับป่านว่า เดินไปนะอย่าวิ่ง แต่ปิ่นไม่ฟังแอบกระซิบชวนป่านว่า ป่านเราวิ่งแข่งกัน ไปเก็บดอกไม้กันไหมล่ะ ป่านบอกว่า ไม่หรอกพี่ แม่ไม่ให้วิ่ง ดังนั้นปิ่นจึงวิ่งไปตามลาพัง เพื่อเก็บดอกไม้และจับผีเสื้อ และแมลงที่กำลังบินตอมเกสรดอกไม้ ส่วนป่านเดินข้ามคลองเล็กๆไป โดยมีไม้ไผ่เป็นทางข้าม แต่ปิ่นรีบร้อนและไม่ไ้ระมัดระวังการข้ามสะพาน ทันใดนั้น ป่านก็ได้ยินเสียงร้องว่า “โธ้ย ช่วยด้วย แล้วร่างของปิ่นก็ตกลงไปในน้ำ แม่รีบวิ่งมาช่วยไว้ทันและสอนปิ่นว่าที่หลังอย่าประมาท เพราะอาจทำให้เสียชีวิตได้

23. เพราะเหตุใดปิ่นจึงตกลงไปในน้ำ

ก. เพราะรีบร้อนไม่ระมัดระวัง

ข. เพราะกระโดดข้ามสะพาน

ค. เพราะป่านปลัดตกลงไป

ง. เพราะปิ่นรีบไปเก็บดอกไม้

24. ถ้าปิ่นเชื่อฟังคำที่แม่บอก นักเรียนคิดว่าจะไม่เหตุการณ์มีอะไรเกิดขึ้น

ก. ปิ่นจะได้เก็บดอกไม้ได้เร็วขึ้น

ข. ปิ่นจะไม่ตกสะพาน

ค. ปิ่นจะได้ไปถึงสวนผักก่อนแม่กับป่าน

ง. ปิ่นจะได้วิ่งตามเพื่อจับผีเสื้อ

คำชี้แจง: อ่านเรื่องสั้น ๆ ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 25-26

เมื่อผมเกิดคุณ ผมชวนให้เว้นความชั่วนั้น ก็คือชวนให้คุณได้รักษาสมบัติอันมีค่ายิ่งประจำชีวิตคือ อิศรภาพ ให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืนนาน ให้รักษาฐานะไว้ ไม่ต้องพินาศล่มจมต่างหาก หมั่นเพียรแสวงหาทรัพย์ในทางที่ชอบ รู้จักประหยัดอดออม รู้จักใช้จ่ายพอเหมาะสมควรเป็นต้น โลกนี้ยังไม่แคบ ยังไม่หมดหวัง สำหรับผู้มีความพากเพียรเลย แต่คนที่ไม่ยอมทำอะไรช่วยตนเอง นั่งคอยนอนคอยให้โชควาสนาวิ่งมาหานั้นต่างหากที่จะเสียเวลาเปล่าและจะยิ่งแย่งลงไปทุกวัน

25. การรักษาสมบัติประจำชีวิตคือข้อใด

ก. ความกล้าหาญ

ข. ความรับผิดชอบ

ค. ความเป็นอิสรภาพ

ง. ความเป็นตัวของตัวเอง

26. เรื่องสั้นเรื่องนี้กล่าวถึงเรื่องอะไร

ก. ความชั่ว

ข. ความดี

ค. ความอดทน

ง. ความพากเพียร

คำชี้แจง: อ่านเรื่องสั้น ๆ ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 27-30

ในฤดูน้ำหลากหลังออกพรรษาแล้วทุกวัดจะมีงานกฐินในงานนี้จะมีการแข่งเรือพายชาวบ้าน จะนำเรือพายที่มีฝีพาย ตั้งแต่ 30-50 คนมาแข่งเรือพายตามลำน้ำ

ขยายเล่าว่าสมัยก่อนมีการเล่นเพลงเรือร้องโต้ตอบกัน ระหว่างหนุ่มสาว เป็นที่ครึกครื้นสนุกสนาน

27. ประเพณีทอดกฐินจะจัดทำในช่วงเวลาใด

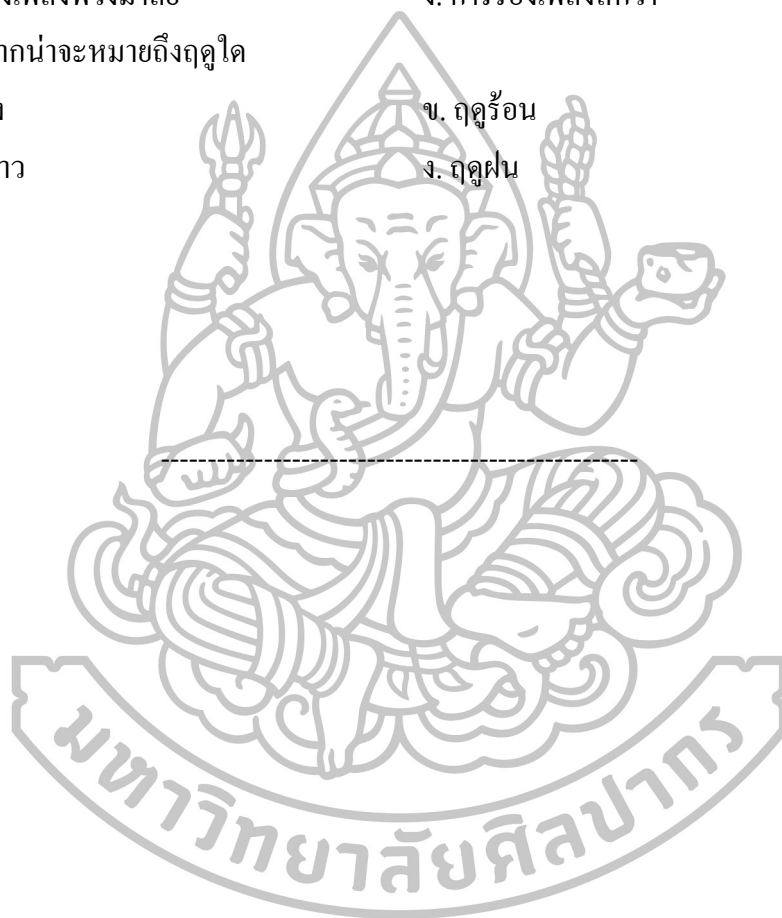
ก. หลังออกพรรษา

ข. เสร็จสิ้นฤดูน้ำหลาก

ค. ระหว่างพรรษา

ง. ถูกทุกข้อ

28. ในฤดูน้ำหลากจะมีการละเล่นในข้อใด
 ก. แข่งขันว่ายน้ำ
 ข. แข่งขันกรรเชียงเรือ
 ค. แข่งขันเรือพาย
 ง. แข่งขันเรือร้องเพลง
29. การร้องโต้ตอบระหว่างหนุ่มสาวในฤดูน้ำหลากเรียกว่าอะไร
 ก. การร้องเพลงเกี่ยว
 ข. การร้องเพลงเรือ
 ค. การร้องเพลงพวงมาลัย
 ง. การร้องเพลงสัทวา
30. ฤดูน้ำหลากน่าจะหมายถึงฤดูใด
 ก. ฤดูแล้ง
 ข. ฤดูร้อน
 ค. ฤดูหนาว
 ง. ฤดูฝน

เฉลย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อที่	เฉลย	ข้อที่	เฉลย
1	ค	16	ง
2	ง	17	ก
3	ค	18	ข
4	ก	19	ก
5	ง	20	ค
6	ก	21	ค
7	ข	22	ก
8	ข	23	ก
9	ง	24	ข
10	ง	25	ค
11	ข	26	ง
12	ง	27	ก
13	ก	28	ค
14	ข	29	ข
15	ค	30	ง

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 4 ประเมินความเที่ยงตรงของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความด้วย
วิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity)

$$\text{สูตร ค่าความเที่ยงตรง IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

ข้อที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		1	2	3	
1	แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และสาระการเรียนรู้	+1	0	+1	0.67
3	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
4	กิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนาครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ	+1	0	+1	0.67
5	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน	1	1	+1	1.00
6	เนื้อหาที่น่าสนใจและจูงใจผู้เรียนให้มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และเข้าร่วมกิจกรรม	+1	0	+1	0.67
7	เนื้อหาที่มีความหลากหลายสอดคล้องกับวัตถุประสงค์วัย และความสามารถของผู้เรียน	+1	0	+1	0.67
8	การเรียงลำดับของเนื้อหาชัดเจน ไม่วกวน	+1	0	+1	0.67
9	เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับเวลาเรียน	+1	+1	+1	1.00
10	สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมและจุดประสงค์	+1	+1	0	0.67
11	ภาษาที่ใช้ชัดเจนและช่วยให้ให้นักเรียนเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00
12	ภาพประกอบที่ใช้สัมพันธ์เชื่อมโยงกับเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
13	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
14	การวัดและประเมินผลระบุเครื่องมือวัดและประเมินไว้อย่างชัดเจน	+1	0	+1	0.67
15	เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลชัดเจนทำให้นักเรียนบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้	0	+1	+1	0.67
ค่าความสอดคล้องโดยรวม					0.82

หมายเหตุ +1 เมื่อแน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด
0 เมื่อไม่แน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด
-1 เมื่อแน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้ไม่มีมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

ตารางที่ 5 ประเมินความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้

$$\text{สูตร ค่าความเที่ยงตรง IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
			1	2	3	
การอ่านจับใจความจากข่าว	1. นักเรียนสามารถอ่านเรื่องจบในเวลาที่กำหนด 2. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ได้ถูกต้อง 3. นักเรียนสามารถสรุปใจความจากเรื่องที่ได้และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	1	+1	+1	+1	1.00
		2	+1	+1	+1	1.00
		3	+1	+1	+1	1.00
		4	+1	+1	+1	1.00
		5	+1	+1	+1	1.00
		6	+1	+1	+1	1.00
		7	+1	+1	+1	1.00
การอ่านจับใจความจากนิทาน	1. นักเรียนสามารถอ่านเรื่องจบในเวลาที่กำหนด 2. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ได้ถูกต้อง 3. นักเรียนสามารถสรุปใจความจากเรื่องที่ได้และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	8	+1	+1	+1	1.00
		9	+1	+1	+1	1.00
		10	+1	+1	+1	1.00
		11	+1	+1	+1	1.00
		12	+1	+1	+1	1.00
		13	+1	+1	+1	1.00
		14	+1	+1	+1	1.00
		15	+1	+1	+1	1.00
การอ่านจับใจความจากบทความ	1. นักเรียนสามารถอ่านเรื่องจบในเวลาที่กำหนด 2. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ได้ถูกต้อง 3. นักเรียนสามารถสรุปใจความจากเรื่องที่ได้และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ตารางที่ 6	16	+1	+1	+1	1.00
		17	+1	+1	+1	1.00
		18	+1	+1	+1	1.00
		19	+1	+1	+1	1.00
		20	+1	+1	+1	1.00
		21	+1	+1	+1	1.00
		22	+1	+1	+1	1.00
		23	+1	+1	+1	1.00
		24	+1	+1	+1	1.00
		25	+1	+1	0	0.67

ตารางที่ 5 ประเมินความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ (ต่อ)

$$\text{สูตร ค่าความเที่ยงตรง IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
			1	2	3	
การอ่านจับใจความจากสารคดี	1. นักเรียนสามารถอ่านเรื่องจบในเวลาที่กำหนด 2. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง 3. นักเรียนสามารถสรุปใจความจากเรื่องที่อ่านได้และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	26	+1	+1	+1	1.00
		27	+1	+1	0	0.67
		28	+1	+1	+1	1.00
		29	+1	+1	+1	1.00
		30	+1	+1	+1	1.00
		31	+1	+1	+1	1.00
		32	+1	+1	+1	1.00
		33	+1	+1	+1	1.00
		34	+1	+1	+1	1.00
การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นๆ	1. นักเรียนสามารถอ่านเรื่องจบในเวลาที่กำหนด 2. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง 3. นักเรียนสามารถสรุปใจความจากเรื่องที่อ่านได้และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	35	+1	+1	+1	1.00
		36	+1	+1	+1	1.00
		37	+1	+1	+1	1.00
		38	+1	+1	+1	1.00
		39	+1	+1	+1	1.00
		40	+1	+1	+1	1.00
		41	+1	+1	+1	1.00
		42	+1	+1	+1	1.00
		43	+1	+1	+1	1.00
		44	+1	+1	+1	1.00
		45	+1	+1	0	0.67
ค่าความสอดคล้องโดยรวม						0.98

หมายเหตุ +1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ตารางที่ 6 ประเมินความเที่ยงตรงของแบบสอบถามความคิดเห็น เรื่อง การอ่านจับใจความด้วย
วิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity)

$$\text{สูตร ค่าความเที่ยงตรง IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

รายการประเมิน		ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		1	2	3	
1 การจัด กิจกรรม การเรียนรู้	1. ภาพประกอบที่ช่วยให้ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น	+1	+1	+1	1.00
	2. นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับครู	+1	+1	+1	1.00
	3. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหา	+1	0	+1	0.67
	4. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด	+1	+1	+1	1.00
	5. กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนกล้าคิดกล้าตอบ	+1	+1	0	0.67
2 เนื้อหา	6. เนื้อหาที่เรียนต่อเนื่องและเป็นลำดับขั้นตอน	+1	+1	+1	1.00
	7. เนื้อหาที่มีความยากง่ายพอเหมาะ	+1	+1	+1	1.00
	8. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสรุปเนื้อหาร่วมกันกับครู	+1	+1	+1	1.00
	9. เนื้อหาที่สอนทำให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย	+1	+1	+1	1.00
	10. ภาษาที่ใช้ชัดเจนทำให้เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00
3 ประโยชน์ ที่ได้รับ จากการ เรียนรู้	11. การจัดการเรียนรู้ส่งผลให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้น	+1	+1	+1	1.00
	12. การจัดการเรียนรู้ส่งผลให้นักเรียนจำเนื้อหาได้นาน	+1	+1	+1	1.00
	13. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อทักษะด้านการอ่านจับใจความมากขึ้น	+1	0	+1	0.67
	14. นักเรียนมีความพึงพอใจในความสามารถด้านการอ่านจับใจความของตนเองภายหลังจากได้รับการสอนแบบ DR-TA	+1	+1	+1	1.00
	15. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้	+1	+1	+1	1.00
ค่าความสอดคล้องโดยรวม					0.93

หมายเหตุ +1 เมื่อแน่ใจว่า คำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
0 เมื่อไม่แน่ใจว่า คำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
-1 เมื่อแน่ใจว่า คำถามไม่มีมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางที่ 7 ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่าน
จับใจความ จำนวน 45 ข้อ

ข้อที่	P	R	ข้อที่	P	R
1	0.25	0.30	26	0.75	0.50
2	0.47	0.40	27	0.67	0.70
3	0.20	0.20	28	0.80	0.30
4	0.50	0.90	29	0.82	0.10
5	0.77	0.30	30	0.92	0.10
6	0.40	0.30	31	0.70	0.40
7	0.30	0.50	32	0.70	0.20
8	0.75	0.40	33	0.95	0.10
9	0.60	0.50	34	0.90	0.20
10	0.87	0.20	35	0.85	0.10
11	1.00	-0.10	36	0.62	0.50
12	0.80	0.50	37	0.60	0.40
13	0.35	0.50	38	0.92	0.10
14	0.97	0.00	39	0.27	0.30
15	0.72	0.50	40	0.55	0.30
16	0.85	0.40	41	0.77	-0.20
17	0.87	0.20	42	0.55	0.50
18	0.82	0.40	43	0.70	0.30
19	0.57	0.20	44	0.65	0.20
20	0.70	0.00	45	0.47	0.20
21	0.65	0.80			
22	0.60	0.60			
23	0.70	0.20			
24	0.55	0.60			
25	0.90	0.20			

ข้อสอบที่ไม่อยู่ในเกณฑ์ 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 10, 11, 14, 16, 17, 18, 20, 25, 29, 30, 33, 34, 35, 38, 41 จึงตัดข้อสอบที่ไม่อยู่ในเกณฑ์ออก จึงมีข้อสอบที่ใช้ได้ทั้งสิ้น จำนวน 30 ข้อ

ตารางที่ 8 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
การอ่านจับใจความ จำนวน 30 ข้อ

ข้อ	p	r	ข้อ	p	r
1	0.25	0.30	16	0.70	0.20
2	0.47	0.40	17	0.55	0.60
3	0.20	0.20	18	0.75	0.50
4	0.50	0.90	19	0.67	0.70
5	0.77	0.30	20	0.80	0.30
6	0.40	0.30	21	0.70	0.40
7	0.30	0.50	22	0.70	0.20
8	0.75	0.40	23	0.62	0.50
9	0.60	0.50	24	0.60	0.40
10	0.80	0.50	25	0.27	0.30
11	0.35	0.50	26	0.55	0.30
12	0.72	0.50	27	0.55	0.50
13	0.57	0.20	28	0.70	0.30
14	0.65	0.80	29	0.65	0.20
15	0.60	0.60	30	0.47	0.20

ตารางที่ 9 ผลการเรียนรู้ ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและ
หลังการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA

คนที่	ทดสอบก่อนเรียน (30 คะแนน)	ทดสอบหลังเรียน (30 คะแนน)	คนที่	ทดสอบก่อนเรียน (30 คะแนน)	ทดสอบหลังเรียน (30 คะแนน)
1	20	21	16	20	25
2	26	26	17	23	26
3	25	27	18	19	19
4	23	27	19	24	27
5	16	21	20	22	26
6	14	19	21	21	26
7	14	20	22	21	26
8	20	24	23	22	26
9	21	26	24	21	24
10	18	21	25	19	22
11	22	26	26	22	24
12	18	23	27	17	23
13	20	24	28	20	23
14	16	19	29	23	26
15	21	25	30	25	26

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล พระมหาเอกลักษณ์ เทพวิจิตร
 วัน เดือน ปี 14 เมษายน พ.ศ. 2530
 ที่อยู่ปัจจุบัน 872 วัดดาวดึงษ์าราม แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร 10700

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2543 โรงเรียนบ้านประชาสุขสันต์ ตำบลประชาสุขสันต์ อำเภอลานกระบือ
 จังหวัดกำแพงเพชร
 พ.ศ. 2554 ปริญญาตรี พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัย
 มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2558 บุคลากรสายปฏิบัติการวิชาชีพ ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา
 สังกัดกองวิชาการ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

